

གཞི་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་གཞིའི་ཅ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཚུལ་སྤྲིག་བྱས།

འཛིན་རིམ་རྒྱུག་པའི་སྒྲིབ་དེབ།

སྐད་ཡིག

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཚུལ་སྤྲིག་དང་གཏན་འབེབས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་༡༠༡༠ ལོར་བཀའ་ཤག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞི་རིམ་བར་མའི་བོད་ཡིག་
བསྐབ་གཞིའི་ཚ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

འཛིན་རིམ་བྱག་པའི་སློབ་དེབ།

སྐད་ཡིག

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་དང་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

གྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།
 ཚུམ་གྱིག་འགན་ཁུར་བ།
 ཚུམ་གྱིག་པ།
 དེབ་གཟུགས་རྩས་འགྲོད་པ།
 རྒྱུ་མཉམ་འགྲུབ་པ།
 རྒྱ་དག་པ།

རྒྱུ་འཕམ་རྩེ་རིང་བསམ་གྲུབ།
 དགེ་འདུན་དོན་ཡོད།
 དཀར་གཞུང་བཟུང་གིས་རྩོམ་ཞེ།
 དཀར་གཞུང་བཟུང་གིས་རྩོམ་ཞེ།
 དགེ་འདུན་དོན་ཡོད། དཀར་གཞུང་བཟུང་གིས་རྩོམ་ཞེ།
 འཇམ་དབྱངས། དགེ་འདུན་དོན་ཡོད།

མིང་རྒྱུད།
 ཨ་འཇམ།
 བཟང་པོ།
 དག་དབང་གྱུན་པ།
 བྱམས་པ་བཟུང་གིས།

རྒྱ་མཚོ་བོད་ཁྱི་ཁྱི་བོད་ཡིག་རྒྱས་སྟོན་པ།
 ས་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པ་གྱི་ཚུམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་དགེ་ཀན།
 མ་སྐ་རི་བོད་ཁྱི་ཁྱི་བོད་ཡིག་རྒྱས་སྟོན་པ།
 རྒྱ་མཚོ་བོད་ཁྱི་ཁྱི་སྟོན་པ་གྱི་དགེ་ཀན།
 ཚོན་ཏ་ར་སམ་སྟོན་པའི་དགེ་ཀན།

ཚུམ་གྱིག་ཐེངས་དང་པོ།	བྱི་ལོ་༢༠༡༧ ལྷ་འོ་ལྷ་༠༤
First Edition	April 2017
དཔར་ཐེངས་དང་པོ།	བྱི་ལོ་༢༠༡༨ ལྷ་འོ་ལྷ་༠༧
First Printing	July 2018
དཔར་གྲངས། ༤༠༠༠།	4000 Copies

མངགས་ཉིའི་ཁ་བྱང་།

Printed and Distributed by:

Sherig Parkhang

R-27 & 28, Ramesh Park

Laxmi Nagar, New Delhi-110092

Ph: +91-11-2245 3672

Fax: +91-11-2245 5634

Email: shepardelhi@gmail.com

Web: www.sherigparkhang.com

ཞེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བླ་ཆོག་སྤྱོད། www.sherig.org or www.bodyiglobjong.com

ནས་ལྷ་སྟོན་དང་པོ་ལོ་ལྷ་སྟོན་པ།

© Department of Education, CTA

ཞེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་པ་འི་དམིགས་ཡུལ།

༡ སྒྲོབ་བྱུག་ནམས་རང་རང་གི་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སད་དེ་མྱེད་དོར་གྱི་གནས་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་འབྲེད་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་བྱས་པའི་བསམ་སྒྲོན་གྱི་རང་དབང་དང་། འཆོ་བ་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་ཐོག་གཞན་ཁོ་ནར་བརྟེན་བའམ་གཞན་ལ་བཟུ་གཞོག་བྱེད་མ་དགོས་པར། རང་གི་འབད་ཚེལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ལང་དག་པར་འཆོ་བའི་བྱས་པའི་འཆོ་བའི་རང་དབང་། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་སྤངས་སྒྲོབ་བྱེད་བྱས་པའི་སྤངས་སྒྲོབ་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་རང་དབང་དང་།

༢ རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱོད་བྱས་པའི་གཞན་པཅ།

༣ འབྲུང་འབྲུང་མི་རབས་ནམས་ཀྱི་ཆེད་ཁོར་ཡུག་དང་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞོན་སྒྲོན་མི་གཏོང་བར་ས་ཡི་གོང་བུ་འདི་ཞི་བདེ་རྒྱན་གནས་བྱུང་པ་དང་། རང་གི་པ་མེས་ནས་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ནམས་བརྒྱད་འཛིན་བྱེད་བྱས་པའི་རྒྱན་འཛིན།

༤ འཛིག་རྟེན་སྤྱིའི་པན་བདེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་ལམ་ལུགས། དངོས་པོ། ལས་འགྲུལ་སོགས་གསར་གཏོད་བྱེད་བྱས་པའི་གསར་གཏོད་བཅས་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཡུལ་མི་བསྐྱོན་རྒྱ་དེ་ཡིན།

Cable: SHERIG
Phone: +91-1892-222572/222721
Fax: +91-1892-223481
Email: education@tibet.net
Web: www.tcewf.org
www.sherig.org

མེད་བཟང་།

གཞི་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་གཞིའི་ཅ་འདྲིན་ནང་གསལ་ལྟར་རྒྱལ་རབས་ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་དོན་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་
ཚན་རིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྒྲིལ་བ་དང་། རྒྱད་ཡིག་དང་། རིགས་ལམ་ནང་ཚོས་བཅས་ཆ་ཤས་གཉིས་སུ་བགོས་
ནས་སློབ་དེབ་ཚོས་སྤྲིག་བྱས་ཏེ། རྒྱད་ཡིག་གི་སློབ་དེབ་འོད་ཡིག་དགེ་ཆུན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་གནང་དགོས་པ་དང་།
རིགས་ལམ་ནང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་དེབ་དེ་ལྟ་བུའུ་དགེ་ཆུན་གྱིས་གཙོ་འགན་བཞེས་སྟུ། ཉིན་རེར་འོད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་
ཚོགས་སྟུན་༡ ལས་མ་ཅུང་བ་དང་། རིགས་ལམ་ནང་ཚོས་བདུན་རེར་ཚོགས་སྟུན་༩ ལས་མི་ཅུང་བའི་ཐོག་སྤྱི་
དགོང་གི་དུས་ཚོད་གང་ཅོས་སུ་ལྟ་བུའུ་དགེ་ཆུན་བསྟུན་འཁྲིད་སྟོང་གི་ལས་རིམ་གོ་སྤྲིག་བྱ་དགོས་པའི་གཏན་
འབེབས་ཡོད་པ་ལྟར་གནང་གསལ་ཆེ།

སྐད་ཡིག་སློབ་དེབ་འདི་ཉིད་སློབ་ཁིད་བྱེད་སྐབས་སྤྱགས་སྤར་གནང་དགོས་པའི་དོན་གནད་ཆེ་ཁག་གཉིས་ནི།
སློབ་དེབ་ཙུ་བར་འཛིན་པའི་རྒྱན་སྒྲིལ་དང་། ཡིག་རྒྱགས་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་རྒྱ་
དེ་ཡིན། དངོས་ཡོད་སློབ་ཁིད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཁོད་དགོ་ཤོད་ནས་པས་གཞི་རིམ་བར་མའི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་གཞིའི་རྩ་
འཛིན་གྱི་གཙོ་གནད་གཅིགས་འཛིན་གྱིས་སློབ་ཁིད་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་དང་། གཙོ་པལ་གྱི་དབྱེ་བ། གཞི་རྩའི་ལྟ་བུ།
ལག་ལེན་གྱི་གོ་རིམ། གདེང་འཛིན་གི་ཐབས་ལམ་བཅས་ཀྱི་གལ་གནད་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁིད་
ཀྱི་སྤྱི་ཚད་མཐོར་འདེགས་བྱ་དགོས།

སློབ་དེབ་འདི་ནི་འཛིན་རིམ་བྱུག་པའི་བསྐྱབ་གཞིའི་རྩ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་སློབ་སྦྱང་དང་སློབ་ཁིད་ཀྱི་
གཞི་རྩའི་དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་བཀོད་པ་ཅམ་ལས། འཛིན་རིམ་བྱུག་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་ཁིད་
ཀྱི་རྩ་འཛིན་མིན་པ་དང་། སློབ་ཚན་གྱི་ཨང་རིམ་བཀོད་པ་རྣམས་ལས་གཞན་རྣམས་དངོས་གཞིའི་སློབ་ཚན་མ་
ཡིན།

སློབ་བྱ་སོ་སོར་ས་གནས་དང་། སློབ་མ། ཁོར་ཡུག་ཆ་རྒྱུ། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྒོལ་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྤངས་
འོག་དངོས་གཞིའི་སློབ་ཚན་ལའང་ནང་དོན་དང་། གོ་རིམ། ཐབས་ལམ། ཐབ་ཚད་བཅས་ལ་སློབ་ཁིད་ཀྱི་དགོས་
མཁོ་ལ་གཞིགས་ཏེ། སྐབས་བསྐྱབ་དགོ་ཤོད་ཀྱིས་སྒོན་འཕྲི་བཟེ་བསྐྱར་གང་ཡང་བྱས་ཏེ་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁིད་ཀྱི་
སྤྱི་ཚད་གཙོ་བོར་འཛིན་བྱུབ་པ་བྱ་དགོས།

ར་ཆོའི་སློབ་ཁིད་དང་སློབ་སྦྱང་གི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སློབ་ཚན་གྱེ་བྲག་པ་དང་། སློབ་དེབ་གྱེ་བྲག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་
པར། སློབ་མའི་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་སྟོམས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་
ཞིབ་(Uniform System of Assessment)ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མའི་སྐད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་ལ་གདེང་
འཛིན་བྱ་དགོས།

སློབ་དེབ་ནི་ལག་ཆ་དང་ཤེས་ཡོན་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་བརྟེན། སློབ་དེབ་འདི་ཉིད་བེད་སྤྱད་ནས་གཞི་རིམ་
བར་མའི་སློབ་བྱུག་གི་བོད་ཡིག་ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་འཕྲི་སྟོག་བཞག་གསུམ་དང་།
གོ་སྟོབས་རྒྱས་རྩལ་བཅས་སྤྱོད་ཡོངས་ནས་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་རེ་འདུན་བཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་འོ་ ཆོས་འོ་ ཉིན།

དཀར་ཆག

བསྐབ་བྱའི་ཕྱེ་ཆག།

༡. བོད་མིའི་སློབ་སྦྱང་གི་དམིགས་ཡུལ། 2
༢. ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། 6

བར་སྒྲིབ་ཕྱེ་ཆག།

༣. དག་ཡིག་མཁས་པ་དགའ་སྦྱེད། (སྟོན་ཆ།) 12
༤. རྣམ་དཔྱེ་དང་ཐོ་དང་སྒྲར་བཟུ། 17
༥. ལ་དོན། 22
༦. ཨི་ལྷན། 28
༧. རྒྱ་སྤྱད། 33
༨. ལྷག་བཅས། 38
༩. འབྱེད་སྤྱད། 43
༡༠. འབྱེད་ཁྱདས་དང་འབྱོད་སྤྱ། 48

ཚུམ་རིག་ཕྱེ་ཆག།

༡) ཚུམ་འབྱེད་ཤེས་བྲ།

༡༡. ཚུམ་ཡིག་རི་ལྷར་སྒྲིག་དགོས་པ། 54
༡༢. ཚུམ་ཡིག་རི་ལྷར་འབྱེད་དགོས་པ། 59
༡༣. ཚུམ་ཡིག་འགོ་འཇུག་ས་སྒྲར་དང་མཐུག་སྤྱད་སྒྲར་ས། 63

༢) རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུམ་ཡིག

༡༤. བོད་ཀྱི་དབའ་ཐོ། 72
༡༥. བག་ཤ་འཛོང་བ། 78
༡༦. བདག་གི་དགེ་ཆ། 83
༡༧. ས་སྐྱ་ཁ་བྱང་ལྷ། 87
༡༨. མོ་ཁ་རྒྱུང་རྒྱུང་། 91

ག) ལྷན་དག་ཐོན་འཁུའི་རྒྱུ་བཟང་།

༡༩. ཆེགས་བཅད་ཚུམ་དཔེ་དང་པོ།	98
༢༠. ཆེགས་བཅད་ཚུམ་དཔེ་གཉིས་པ།	104

ལག་ལེན་ཕྱེ་ཚན།

ཀ) ལྷན་རྒྱུད་ཡིག་རིགས།

༡༧. དགོངས་ཤོག་དང་ངོ་སྤྱོད་ཡི་གེ	112
༡༩. འཛིན་ཡིག	117
༢༣. ཉིན་མོ་འབྲི་ཚུལ།	121

ཁ) མཚར་གཏམ།

༢༩. མཚར་གཏམ་ཁག་གཉིས།	127
༣༥. མཚར་གཏམ་ཁག་གཉིས།	130

གཞིགས་འདེགས་ཕྱེ་ཚན།

✧ ཨ་མའི་སེམས།	135
✧ བེ་ལི།	140
✧ མཆོད་མཇལ་འགྲོ་བ།	143
✧ ཆར་པར་གཡོལ་བ།	147
✧ བོད་ཀྱི་བྱས་ཆེན།	150
✧ ང་ཆོའི་སློབ་བྲ།	152
✧ མཆོད་མཇལ་འགྲོ་བ།	154
✧ རྩེའི་སེམས་ཁག་གཉིས་པ།	157
✧ བ་སེམས་བྱ་ཐོག་བྱ་སེམས་རྩོམ་ག	162
✧ རྒྱལ་ཁ་དང་པམ་ཁ།	166
✧ ང་དང་ཆགས་པར་དབར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	168
✧ བས་བྱས་སྦྱིད་ཤོས།	170
ཏགས་འབྲུག་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།	173

བསྐྱབ་བྱའི་ཐེ་ཆ་ན།

སྐད་ཡིག་ཅིག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་ཅལ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས།

❶ གྲོག་ཅལ། ❷ འབྲི་ཅལ། ❸ འཆད་ཅལ། ❹ ཉན་ཅལ། ❺ དག་ཆ། ❻ ཡིག་གཟུགས་
བཅས་ཡིན་ལ་ལྷག་དོན་འབྲི་གྲོག་གཉིས་ནི་སྐད་ཡིག་ཤེས་མིན་གྱི་ཆད་འཛིན་ས་ཡང་དེ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཨ་ལག་ཤ་དག་དབང་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས།

མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་འཆད་ལ་མི་མཁས་ན། །

སྟན་གྱིས་དབྱལ་བའི་སྟན་པ་མཁས་པ་བཞིན། །

ཚོད་ལ་མཁས་ཀྱང་ཚོམ་ཚུལ་མི་ཤེས་ན། །

ལྷེ་བརྒྱ་སྤལ་ནས་སྤྲོས་ཀྱང་ལྷགས་པ་ཡིན། །

ཚོམ་པ་ལེགས་ཀྱང་སྤྲུག་གིས་མི་འཁྱོར་ན། །

དབང་ཅལ་ཆེ་བའི་དབང་པོ་ལག་རྩམ་འདྲ། །

ཞེས་མཐའ་སྟོམ་དཔེ་དང་བཅས་འབྲི་ཅལ་གལ་ཆེ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།

ཡང་དགོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས།

རིགས་པས་བརྟན་ཤ་མ་བཅད་གཞུང་དོན་ལ། །

ཆིག་སྤྱིའི་གོ་བ་ལམ་ཅམ་ཡོད་ན་ཡང་། །

བཀལ་ཞིང་བརྟགས་ཆེ་བྱེ་མའི་ཆངས་བྱ་ལྟར། །

འགྱུར་བྱིར་རིགས་པའི་གསང་ཆིག་ཞིབ་དུ་སྟོབས། །

ཞེས་གཞུང་དོན་ལ་རིགས་པས་བརྟན་ཤ་གཅོད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།

༡. བོད་མིའི་སློབ་སྦྱོང་གི་དམིགས་ལུལ།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་ཉིན་དང་པོ་དེར་མ་འོངས་པའི་བོད་སྤྱི་དོན་ནམ། བོད་མི་
སྐྱེར་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་ནའང་། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤེས་ཡོན་ལ་རག་ལས་ཡོད་པས།
བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་ཏེ་དང་པོ་སློབ་གྲྭ་ཁག་
བཙུགས་པ་རེད། ཤེས་ཡོན་དེ་ཡང་བོད་པའི་སྤྱ་གུའི་ཤེས་ཡོན་ཡིན་པས། བོད་སྤྱ་ག་བོད་
མིའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ངས་པར་དུ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་དགོས།

— ལགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས།

བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་འདི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་ཆགས་མི་འདུག་གམ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་བེད་སྤྱོད་
གཏོང་རྒྱའི་གནད་དོན་འདི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།

— ལཔཎ་ཆེན་སྐྱ་ཕྱིང་བཙུ་བ་ཆེན་པོས།

དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་ན།
 བོད་པའི་རྩི་མ་མ་ཡལ་བ་ཞིག་དང་། བོད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བོད་
 པའི་རྣམ་པ་མ་ཡལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན་བོད་ལུང་པ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་
 ཡོང་གི་རེད། བོད་པའི་རྣམ་པ་བེན་མ་ཐུབ་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་
 སོ་སྒྲེར་པ་ཞིག་ལ་འཕལ་དུ་དཀའ་ངལ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་མིན་ནའང་། མི་ཆེ་རིང་པོ་ཞིག་
 ནང་བོད་པ་ཞིག་ལ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གང་ལྟར་རང་ཉིད་སེམས་
 སྦྱོང་པ་ཞིག་དང་། ཏན་ཏན་བག་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

— ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས།

ང་རང་གིས་རྒྱ་སྐད་བཤད་ཤེས་པ་འདི་ང་རང་གི་འཛོན་ཐང་དང་ཡོན་ཏན་རེད། གལ་
 སྤྱད་ངས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་ངོ་ཆོད་གོས་དོན་ཅེད། འོན་ཀྱང་གལ་སྤྱད་ང་རང་གིས་
 བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ང་རང་གི་ཞབས་འདེན་ཡིན་པས་ངོ་ཆོ་
 དགོས་པ་ཞིག་རེད།

— ཡཔཏ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེང་བརྩ་པ་ཆེན་པོས།

བོད་ཀྱི་སལ་སྐད་ཤེས་པ་གཞིར་བཞག་གིས་སྐད་རིགས་གཞན་ཤེས་ན་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི་
 བོད་མིས་བོད་སྐད་མི་ཤེས་བཞིན་སྐད་རིགས་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་བྱས་ན་ཁྲིལ་དགོད་བྱེད་
 མཁན་མ་གཏོགས་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ན་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག་
 པའི་བྱིར་རོ།

— མཁན་ཆེན་འཛིགས་མེད་ཐུན་ཚོགས་ཀྱིས།

བོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་མེད་ན། གང་འཚམ་ནས་མོ་རོག་དཀར་
པོ་ལྟ་བུར་ཆགས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་གང་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་བོད་པའི་ཤ་ཁྲག་ནས་བྱུབ་པའི་ལྷས་ནི་
བརྗེ་ཐབས་མེད། ཉམ་ཞིག་སོ་སོའི་སེམས་ནང་ང་གང་ནས་ཡིན་ནམ། ངའི་པ་མ་ཚོ་གང་
ནས་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་ལའོར་ཡོང་དུས། རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་ནའང་། རང་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྐབས་བོད་པའི་ངི་མ་མེད་པ་ཆགས་པ་མཐོང་ཡོང་དུས། རང་ཉིད་
སྤྱི་ཚུ་གང་ཡང་མེད། — ལགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས།

ཁྱོད་ཚོས་བོད་སྐད་བཤད་པར་ངོ་ཚ་ན་མ་བཤད་ན་ཚོག་ལ། ཁྱོད་ཚོས་བོད་ལྷ་གྱོན་པར་ངོ་
ཚ་ན་དེ་ཡང་མ་གྱོན་ན་ཚོག་ འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཚོའི་ཤ་དང་རུས་པ་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

— ལཔཎ་ཆེན་སྐྱེ་བྲེང་བཙུ་པ་ཆེན་པོས།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། མིར་ཆེག་བེད་ཐུང་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆེགས་བཅད་གཉིས་བྱིས།

བཅན་བྱོལ། མཚན་ཉིད། གནད་དོན། བག་ཐེབས། འཛོན་ཐང་། ཁྲེལ་དགོད། བསྐྱགས་བརྗོད། སྒྲིབ་
ཚུལ།

གཉིས་པ། དྲི་བར་ལན་བྱིས།

༡། ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་ཉིན་དང་པོ་དེ་ནས་གང་ཞིག་གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་ཡོད་དམ།

༡། བོད་སྐྱལ་ཚོར་བོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཅི་ཞིག་དགོས་སམ།

༡། བོད་མིས་བོད་སྐད་མི་ཤེས་བཞིན་སྐད་རིགས་གཞན་ཞིག་སྒྲ་ཁུལ་བྱས་ན་ངེ་ལྟར་འགྱུར་རམ།

གསུམ་པ། མི་གང་ཞིག་གི་ཐུག་ཏུས་གསུམ་མི་དྲིགས་དེར་བྱུང་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་བརྗེ་བའས་མེད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཅི་ཡིན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བཞིན་བྱིས།

བཞི་པ། རང་ཉིད་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཤེས་ན་ཕན་ཐོགས་ངེ་ཡོད་སྒྲིབ་ཆེན་ནས་

ཟུར་འདོན་བྱིས།

༡. ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།

ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། (༡༡༩༩ - ༡༢༥༧)

སྤྱིར་ལེགས་བཤད་ཅེས་པ་ནི་ཆོས་དང་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྒྲུང་དོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་སྤྲོད་སྤྲུལ་ཆོག་པ་བསྟན་པས་ན་ལེགས་བཤད་ཅེས་བྱ། ལེགས་
བཤད་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། བརྗོད་གཞིའི་ཐད་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱིས་
སྤྱག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་དཔེ་དག་བཀོལ་ནས་འཆོ་བའི་ཁྲིད་གྱི་
སྒྲ་མང་ལྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་བྱ་བར་སྒྲུང་དོར་འཇུག་ལྟོག་ཆུང་བཞིན་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་
ཚུལ་ཡིག་གི་རིགས་ཤིག་ཡིན།

མཁས་པ་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་པ། །དེ་དག་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་སྤྱད། །
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྩ་བའི་གཏེར། །ཡིན་ཕྱིར་རྩ་བོ་ཐམས་ཅད་འབབ། །

སྤྱིན་ཤིང་དུད་པ་འབྲས་བུ་མང་། །མ་བྱ་དུལ་བ་མཇུག་སྟོ་བཟང་། །
རྩ་མཚོག་དུལ་བ་འགྲོས་མཁྱོགས་ཏེ། །དམ་པ་དུལ་བ་མཁས་པའི་རྟགས། །

སྤྱི་བོ་ངན་པ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་། །ལྷག་པར་སྤྱིད་པ་ངན་པར་འགྱུར། །
འབབ་རྩ་རི་ལྷར་ལྟོག་གྱུར་ཀྱང་། །སྤར་དུ་འབབ་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །

ཡོན་ཏན་རྒྱུ་རྣམས་ང་གྲུལ་ཆེ། །མཁས་པར་གྱུར་ན་དུལ་བར་གནས། །
རྒྱ་མཚོ་ཅ་ཅ་ག་ལ་སློབ། །

ཏུ་ཅང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བླ་ས་ན། །རེ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་མར་བརྒྱལ། །
གཟིག་ལྷགས་བཀའ་བའི་བོང་བྱ་ཡིས། །ལོ་ཏྲིག་ཐོས་མཐར་གཞན་གྱིས་བསད། །

བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་བྱ་བ་ཤེས་པ་དགོན། །
གཞན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་ལྟ་ན་མེ་ལོང་དགོས། །

གང་ཞིག་མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མི་ལེན་ན། །
མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པའམ། །ཡང་ན་ལས་གྱིས་མནར་བ་ཡིན། །

འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་འཇོམས་བྱེད་ཅིང་། །འཇམ་པོས་རྩལ་པོའང་འཇོམས་པར་བྱེད། །
འཇམ་པོས་ཀུན་འགྲུབ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འཇམ་ཉིད་ནི་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྒྲ། །

རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། །ཉི་མ་རེ་ལ་ཆོག་རེ་བྱུངས། །
ཐོག་མཁར་དང་ནི་སྒྲུང་ཅི་ལྟར། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཁས་པར་འགྱུར། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། དཔྱད་བྱིས་ཐོངས།

དུལ་བ། མཐུག་སྒྲོ། ཁོ་ན། གཡོ་སྒྲ། རེ་ཞིག་ ཀྱ་ཙོ། ཤོག་མཁར། སྒང་ཙོ། ཡོན་ཏན། གཟིག་སྤགས།

གཉིས་པ། ཅི་བར་ལན་བྱང་ཅ་རེ་བྱིས།

- ༡། མི་མཁས་པ་ཞིག་ལ་བྱད་ཆོས་གང་འདུག་གམ།
- ༢། ཏ་ཅང་གཡོ་སྒྲ་ཆེ་དགས་ན་ཅི་ཞིག་ཡོང་ངམ།
- ༣། སྒྲེ་པོ་ངན་པ་འབྱོར་ཐོབ་ན་ཅི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་གྱིད་དམ།
- ༤། རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནམས་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་སམ།
- ༥། སུ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན། མི་དེ་ཁེངས་སྒྲུངས་ཡིན་ཚུལ་ཤོ་ལོ་ཀ་གང་གིས་བསྟན་ཏམ།

གསུམ་པ། རེགས་བཤད་ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་རྒྱུན་གཏན་སྐད་ཆའི་ལམ་ནས་སྒྲོ་བ་སྤྲུག་ཁག་

བཞོས་ཀྱིས་བཟོ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས།

འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་འཛོམས་བྱེད་ཅིང་། །	འཇམ་པོས་རྩལ་པོ་འང་འཛོམས་པར་བྱེད། །
འཇམ་པོས་ཀྱན་འགྲུབ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །	འཇམ་ཉིད་ནོ་ཞེས་མཁས་ནམས་སྤྲ། །

བཞི་པ། བྱེད་སྒྲོ།

རང་ཉིད་ལ་ལོ་སྤྱི་མའི་ནང་སྒྲོན་གང་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལོ་འདིའི་ནང་སྤྱི་ཚན་གསུམ་ནས་གཅིག་རེ་ལ་དམ་བཅའ་འཛོག་དགོས།

༡༡) ཉིན་རེར་མ་ཁི་སྤེང་སྒྲོར་གསུམ་བགྲང་བ། ༡༢) ལྷག་སྐར་ལ་དམར་ཟས་སྤངས་པ། ༡༣) སྤྱི་དགོང་གཉིས་ལ་བྱག་བརྩ་རེ་འཆལ་བ། ༡༤) གཞུངས་སྤགས་གང་རུང་ཞིག་གསོག་པ། - ག༡) སྒྲོ་བ་སྒྲོང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་པ། - ག༢) སྒྲོ་བ་སྤུང་སྒྲིག་ལམ་སྤང་བ། - ག༣) དགེ་ལས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཉན་པ། - ག༤) སྒྲོ་བ་ཁྱིད་ལ་གཟབ་ནན་གྱིས་ཉན་པ།	- ཁ༡) བ་མ་ལ་གྲུས་བཀྱར་བྱེད་པ། - ཁ༢) བཀའ་ངིན་ལ་བསམ་ཤེས་བྱེད་པ། - ཁ༣) གཞན་ལ་རྟོགས་རམ་བྱེད་པ། - ཁ༤) ཁོར་ལུག་ལ་གཙང་སྒྲུབ་བྱེད་པ། <table> <tr> <td>ཀ</td><td>ཁ</td><td>ག</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	ཀ	ཁ	ག			
ཀ	ཁ	ག					

བར་སྒྲིབ་ཐེ་ཆོན།

འཛིན་རིམ་རྒྱག་པའི་བར་སྒྲིབ་སྒོ་ཆོན་ནི། དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེས་བཅམས་པའི་ལེགས་
བཤད་སྒོ་དབང་ལས་སྤང་གཞན་དབང་ཅན་སྒྲར་བསྟུང་དང་། ལ་དོན། ཡི་ལྷན། རྒྱན་སྟུང། ལྷག་
བཅས། འབྱེད་སྟུང། འབྱུང་ཁུངས། འཕོད་སྒྲ་བཅས་བསྐྱབ་གཞིར་བཞག་ཡོད།

ཆོག་སྤང་ཅེས་པ་ནི། མིང་ཆོག་གཅིག་གསུམ་དུ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་སུ་
སྤང་གི་སྒྲ་དེ་སྒྲར་བ་ན་དོན་བྱུང་པར་བཞིག་སྟོན་པ་ལ་ཟེར། ཆོག་སྤང་གི་དགོས་པ་ནི་དོན་སྟོན་
པ་དང་། དོན་གསལ་བ། ཆོག་མཛེས་པ། ཆོག་སྒྱུར་སྒྲིག་པ་བཅས་ཡིན།

༡་ ཆོག་སྤང་གིས་དོན་སྟོན་པ།

དཔེར་ན། དོན་གྲུབ་ཤ་བཟས་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ཟ་མཁན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁ་ལག་ཤ་བཟས་
པའམ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཤ་དེ་ཟ་མཁན་གཞན་ཞིག་གིས་བཟས་པ་བཅས་གང་དུའང་བར་མི་འཕྲོད་པ་
ཡིན། དེས་ན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཤ་བཟས་ཞེས་པས་དོན་གྲུབ་ཤ་ཟ་མཁན་ཡིན་པ་དང་། བཟའ་རྒྱ་
ཤ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཤ་བཟས་ཞེས་པས་ཟ་མཁན་གཞན་ཞིག་གིས་དོན་གྲུབ་
ཀྱི་ཤ་བཟས་པ་བདེ་སྐྱབ་ངང་གོ་བྱུང་པ་དེས་ཆོག་སྤང་གི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོག་
སྤང་གི་དོན་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག

༢་ དོན་གསལ་ལོར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོག་སྤང་དེ་ཆོག་གྲོགས་པ་སྒྱུར་བ།

དཔེར་ན། སྟོན་ཀའི་གནམ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཙང་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ནི་སྒྲ་དང་ཏུ་སྒྲ་གཉིས་
དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །

༣་ ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོག་རྒྱན་པ་སྒྱུར་བ།

དཔེར་ན། འཇའ་ཆོན་རྣམ་པར་བཟླ་ཡང་བཟླ། ཐ་ཤལ་ང་ཉིད་ཀྱང་བདེ་བར་བདོག་ལྟ་བུ་ཡང་
དང་ཀྱང་གཉིས་ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྤང་ཡིན།

༤་ ཆིག་མྱོར་འགྲིག་པའི་དོན་དུ་ཁ་སྐོང་ལ་མྱོར་བ། དཔེར་ན།

མཁས་མང་ཆོགས་པའི་དབྱས་སུ་ནི། །

ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད། །

དཔྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཤར་བའི་དུས་དག་ཏུ། །

རིག་པའི་གཞུང་ལ་བརྩོན་པ་བརྒྱ་ཐག་བསྟེན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དང་དག་གཉིས་ཆོགས་བཅད་དེ་ཁ་སྐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྱུར་བའོ། །

དག་ཡིག་སྟོབ་སྟོང་དང་བརྩོད་སྟོབ་ཁྲིད་གཉིས་ཁ་མ་བྲལ་བར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་
གྲོགས་ཡོང་ཐབས་བྱ་དགོས་པར་བརྟེན་དག་ཡིག་སྟོབ་ཆན་ཡང་སྟེ་ཆན་འདིར་བཞག་ཡོད།

ཀ) དག་ཡིག

མིང་བརྟག་པར་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་འདྲ་ལ། རོན་མི་འདྲ་བ་དང་། རོན་འདྲ་ལ་སྐྱེ་མི་འདྲ་བ། རྩུགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་རོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མིང་གཅིག་རོན་མང་ལ་འཇུག་པ་བཅས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད།

དཔེར་ན། སྐྱེ་འདྲ་ལ་རོན་མི་འདྲ་བ། ལྷ། ལྷ། ལྷ། ལྷ། ལྷ། ལྷ། རོན་འདྲ་ལ་སྐྱེ་མི་འདྲ་བ། འགྲོ། རྒྱུད། འདོང་། ཆས། བཅུད། དེངས། འཆག་གཤེགས་ལྟ་བུ།

མདོར་ན། ཡི་གེའི་དག་ཆ་ཞོར་ན་གོ་བརྟག་མི་འཕྲོད་པར་མ་ཟད། བརྟག་པོས་འགལ་བ་ལྟག་སྒོད་དུ་གོ་བ་བཅས་ཞོར་ཆ་བས་ཆེ་བས་སྐད་ཡིག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དག་ཆ་སྒྲོང་རྒྱ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ།

༡. དག་ཡིག་མཁས་པ་དག་འཁྱེད།

དབྱེས་ཅན་རྣམས་ལྟོ་མཆོ།

ཕྱ་འབྲེལ་དོན་མི་འབྲེལ།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ས་བསྟན་ལ། །
མི་འགྱུར་བརྟན་པ་ར་བརྟན་ཡིན། །
རང་གིས་བསྟེན་པ་ས་བསྟེན་ལ། །
གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ར་བརྟེན་ཡིན། །

གཞོད་པའི་དབྱ་ནི་ད་དབྱ་ལ། །
སྟན་པའི་ཕྱ་ནི་ས་ཕྱ་ཡིན། །

ལུས་ཀྱི་མགོ་ནི་མ་མགོ་ལ། །
ནད་སོགས་འགོ་བ་འ་འགོ་ཡིན། །

རིན་ཆེན་དུལ་ནི་ད་དུལ་ལ། །
ལུས་ཀྱི་རྩལ་ནི་ར་རྩལ་ཡིན། །

མགྲིན་བའི་མགྲུལ་ནི་མ་མགྲུལ་ལ། །
གཡོ་བའི་འགྲུལ་ནི་འ་འགྲུལ་ཡིན། །

ཕན་བའི་བིན་ནི་ད་བིན་ལ། །
ཉོ་ཚང་བིན་བ་བ་བིན་ཡིན། །

གཞན་ལ་སྦྱལ་བ་ས་སྦྱལ་ལ། །
ལུས་ཀྱི་རྩལ་ནི་ར་རྩལ་ཡིན། །

སྒྲན་ཅིག་འཁྲོགས་བ་ག་འཁྲོགས་ལ། །
ཐེད་ནས་འཁྲོགས་བ་ད་འཁྲོགས་ཡིན། །

འགྲུགས་བའི་དགྲུག་ནི་ད་དགྲུག་ལ། །
ཁྲོགས་པོས་སྦྱུག་བ་ས་སྦྱུག་ཡིན། །

ཡི་གེ་སྒྲོག་བ་ག་སྒྲོག་ལ། །
ཁྱི་ནང་སྒྲོག་བ་ས་སྒྲོག་ཡིན། །

ས་མཐོའི་སྐང་ནི་ས་སྐང་ལ། །
རྩ་སྒྲོད་དགང་བ་ད་དགང་ཡིན། །

སྒོ་རིག་བྱང་བ་ག་བྱང་ལ། །
མདུན་གྱི་བྱང་ནི་ད་བྱང་ཡིན། །

རི་དྲགས་སྐྱ་བ་ག་སྐྱ་ལ། །
ཆེགས་རྩང་སྐྱ་བ་ས་སྐྱ་ཡིན། །

སྟེང་གི་ཐ་མེད་པ་ཐ་མེད་ལ། །
ལུས་ཀྱི་བརྒྱུ་མེད་ར་བརྒྱུ་ཡིན། །

གཙོད་པའི་སྟེང་ས་སྟེང་ལ། །
མོད་པའི་སྟེང་ར་སྟེང་ཡིན། །

ནང་ཁོལ་རྒྱ་མ་ར་རྒྱ་ལ། །
མི་བདེན་རྒྱ་མ་ས་རྒྱ་ཡིན། །

རྒྱ་ལ་ཀལ་བ་ར་ཀལ་ལ། །
ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་ས་སྒྲུལ་ཡིན། །

ས་བདག་སྒྲུ་ནི་ག་སྒྲུ་ལ། །
སྟན་པའི་སྒྲུ་ནི་ག་སྒྲུ་ཡིན། །

དུས་ཀྱི་དབྱར་ནི་ད་དབྱར་ལ། །
དངོས་པོ་གཡར་བ་ག་གཡར་ཡིན། །

གནམ་གྱི་སྐར་མ་ས་སྐར་ལ། །
ཁ་དོག་དཀར་བ་ད་དཀར་ཡིན། །

ལྷོ་ཆེན། →

དང་པོ། རྒྱ་དོན་འཕྱར་ཉེ་ཆེག་ཐོགས་རེ་ཆེལ།

༡། བསྟན།	བརྟན།	བསྟེན།	བརྟེན།
༢། སྒང།	དགང།	སྒང།	
༣། ཟ།	ཟ།	ཟ།	བཟ།
༤། ཀལ།	སྒལ།	དགལ།	
༥། ཟྱ།	ཟྱ།	བཟྱ།	
༦། སྐར།	དཀར།	བཀར།	

གཉིས་པ། བར་སྟོང་རྩམས་སྤྱད་ཉེགས་ནང་ནས་འདེམས་སྟོང་བྱིས།

རི་མགོ་ནས་-----	བོའི་ཡི་མེ་སྟོགས་ཀྱི་-----	གཤགས།	(སྒྲ།	དགྲ།)
སྤྲ་མའི་-----	ལ་ཐེང་བ་གཡོ་-----	ཤིག་ཤིག	(མགུལ།	འགུལ།)
མི་-----	ཅན་ག་བར་ཡིན་ནའང་-----	།	(འིན།	དིན།)
ས་ཡིས་བྱ་-----	པར་ཁུར་ནས་ཚུ་-----	བ་རེད།	(སྒལ།	ཀལ།)
ལུས་པོ་-----	ནའང་རྟ་ལ་-----	བརྒྱབ་ནས་བཞོན།	(སྒ།	ཀ།)

གསུམ་པ། ཆེགས་བཅད་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱིས།

- མཛེའ་བའི་གྲོགས་ནི་ག་གྲོགས་ལ། །
- ཁུར་བའི་དྲོགས་ནི་ད་དྲོགས་ཡིན། །
- སྟན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ག་འགྲོགས་ལ། །
- ཐེང་ནས་འདྲོགས་པ་ད་འདྲོགས་ཡིན། །
- ར་རྟག་ས་སྟག་ལ་སྟག་རྩམས། །
- མི་འཁྱུར་གཅན་གཟན་མགོ་བོའི་རྒྱབ། །
- ར་རྟང་ས་སྟང་ལ་སྟང་རྩམས། །
- འདྲོགས་ཐག་གཤི་དང་སྟན་ལས་ལངས། །

བཞི་པ། དག་ཡིག་འདི་ནས་མིང་ཆེག་ཉེ་ཕྱ་ཐམ་བ་དཔོན་འབྲི་བོངས།

ཁ) སྤྱི་མཉམས་ལཱ་ལུ་བྱེད་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་ཅན།

སྤྱི་མཉམས་ལཱ་ལུ་བྱེད་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་ཅན་དང་རང་དབང་
ཅན་གཉིས་ཡོད། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་ཅན་བཤད་
རྒྱུ་ཡིན། དེ་དག་གོམ་སྟབས་གསུམ་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྟངས་བཞོན་
ཡོད། དཔེར་ན། **མཛད་ཅིས་འཛིན་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་། འོན་སྤྱོད་བཅས་ཡིན།**
དེར་བརྟེན་ལེགས་བཤད་སྤྱི་མཉམས་དབང་ཅན་གསལ་བའི་བྱེད་ཀྱི་ཞུགས་པ་དབང་
ཅན་སོ་སོའི་གོ་དོན་དང་། སྤྱོད་རྒྱུ་ལ། འཇུག་ཡུལ་གཙོ་བོ་བཅས་ཐབས་
ལམ་སྤྲོ་ཆོག་གསུམ་སློབ་ཁྲིད་དང་སྤྱོད་བཟང་བྱས་ཏེ། སློབ་སྤྱོད་ཆོས་
ཡི་གེ་འབྲེ་སློབ་སྐབས་ལག་ལེན་རྒྱུ་བཞེན་བཞོན་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་
གནད་ཀྱི་དམ་པར་འཛིན་དགོས།

༡. རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་སྦྱར་བསྟུ།

༥ རྣམ་དབྱེ་དང་པོ།

གང་ཞིག་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ། །

བརྗོད་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ཡིན། །

ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་མིང་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
ཡིན། དཔེར་ན།

མི། མིག་གཟུགས། སྒྲ། བྱེ་མ་ལེབ། སྒྲང་མ། སྒྲང་ཆེན། ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཆོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ནི་སྒྲང་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྒྲང་མ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་
མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྦྱིར་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ནི་མིང་ལས་ལོགས་སུ་མེད།

༥ སྐར་བསྐྱུ།

ལེགས་བཤད་ཚྲོན་དབང་ལས།

གོ་ངོ་ནོ་བོ་མོ་འོ། །

རོ་མོ་སོ་ཏྲ་སྐར་བསྐྱུ་ལྟེ། །

རྫོགས་ཆོག་ཟླ་སྟུང་ཅེས་གྲང་བྲ། །

བྲག་ཡོད་ཏྲ་དང་མཐའ་མེད་འོ། །

གཞན་རྣམས་མིང་མཐའི་རྫེས་མཐུན་སྐྱར། །

ཞེས་པ་སྐར་སྐྱུ་བསྐྱུ་ལྟེ་སྟུང་གོ་ངོ་ནོ་བོ་མོ་འོ་རོ་མོ་སོ་ཏྲ་བཅས་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་མིང་
མཐའི་རྫེས་འཇུག་རང་རང་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བ་བཅུ་དང་། ད་བྲག་གམ་ད་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་
ལ་ཏྲ་དང་། མཐའ་མེད་དམ་རྫེས་འཇུག་མེད་པའི་མཐའ་འོ་སྐྱར་དགོས། རྫོགས་ཆོག་དང་། ཟླ་
སྟུང་བཅས་ནི་སྐར་བསྐྱུ་ལྟེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། དེ་ལ་སྐྱུ་བཤད་ཅམ་དབྱེ་ན།

༡། རྫོགས་ཆོག་ནི་སྐབས་བབ་ཀྱི་དོན་དེ་རེ་ཞིག་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་རྫོགས་ཆོག་ཟེར་བ་ལས་
དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད།

༢། སྐར་བསྐྱུ་ནི་སྐར་ཡོང་རྒྱུ་ལྟེ་དོན་དེ་རེ་ཞིག་སྟུང་པའམ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་སྐར་བསྐྱུ།

༣། ཆོག་རང་གི་ཟླ་བོའམ་གྲོགས་པོ་སྟུང་པའམ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་ཟླ་སྟུང་ཟེར་བ་ཡིན།

སྐར་བསྐྱུ་ལྟེ་སྟུང་དེ་དག་མིང་མཐའི་རྫེས་འཇུག་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་རྒྱུ་ལ་ནི།

དཔེར་ན། (དབུ་ཅན་འམི་སྐབས་རྫོགས་ཆོག་གི་རྫེས་སུ་ཉིས་ཤད་ངེས་པར་དུ་འམི་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་དགོས།)

ག) རྒྱ་བཀག་གོ། །

ང) ཤིན་ཏུ་བཟང་ངོ། །

ད) ང་ལ་ཁྱེད་པ་ཡོད་ངོ། །

ན) ལ་ཟས་སྦྱིན་ནོ། །

བ) ལས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་པོ། །

མ) འདི་ནི་གཞུང་ལམ་མོ། །

འ) ང་ཇ་ལ་དགའ་ལོ། །

ར) འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་རོ། །

ལ) གསོལ་ང་འབུལ་ལོ། །

ས) སློབ་སྦྱང་ལ་མཁས་མོ། །

མཐའ་མེད། དགེ་བ་བྱལོ། །

ད་བླག

ན) སློབ་སྦྱང་མཐར་ཕྱིན་དུ་འོ། །

ར) བདེ་སྲིད་ལྷན་པར་སྐྱར་དུ་འོ། །

ལ) དེ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་དུ་འོ། །ལྟ་བུལོ། །

གཞན་ཡང་། སྐར་བསྐྱེད་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་གོ་མོ་གས་ཀྱང་ཡོད། དཔེར་ན།

ཏ་གོ།	གོ་ས།	སྐྱེ་རོ།	རོ་གདོང་།
བར་དོ།	དོ་སྣང་།	རོ་བོ།	བོ་དོང་།
ཆེན་མོ།	མོ་བཏབ།	ང་ལོ།	ལོ་སྒྲུལ།
ནད་རོ།	རོ་མངར།	ཆོ་ལོ།	ལོ་མ།
བ་སོ།	སོ་ནམ།		

སྒྱུ་ཆ་ན། →

དང་པོ། སྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཐོབ་སྒྱུར།

མདུན་དུ་བཞག་	-----།
དེ་ནི་དེ་བའི་ན་	-----།
ལྷག་གིས་བཟུང་	-----།
བྱེ་མར་འབྱུལ་	-----།
གསོལ་ཇ་བཞེས་	-----།
ཀླན་ལ་དགའ་	-----།
འཁོར་ལོ་འཁོར་	-----།
ཞབས་བྱོ་འབྲབ་	-----།
སྒྱིད་པོ་ཡིན་སྟེ་	-----།
ཡང་ཡང་མཆོད་	-----།
ངའི་པ་མ་	-----།
བཀའ་སྒྱུ་ལ་	-----།

གཉིས་པ། མིང་ཆེ་ག་རྣམས་རྣམས་དབྱེ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་མོ་མོར་འབྱེད་དགོས།

ཀར་པ། དུང་དགའ་། ཆར་པ་བབས། གཡག་གི་རུ་ཅོ། ལྷག་ ཉ་ལ་བཞོན། བཏགས། རྒྱུ་ཆ་ཆེ་ག་

གསུམ་པ། བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་རྣམས་དབྱེ་དང་པོ་ཟེར་རམ།

༢། སྒྱུ་བསྐྱེད་ཆེ་ག་སྤང་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

༣། སྒྱུ་བསྐྱེད་སྤང་སྒྱུར་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ནམ།

༤། སྒྱུ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་སྤྱང་། རྒྱུ་ཆ་ཆེ་ག་བཅས་ཀྱི་སྒྱུ་བཤད་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། གཤམ་གཤམ་ལ་འཛིན་པ་ནམས་ལས་སྐྱར་འཕྱུའི་ཡུད་ནམས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས།

གཏམ་པད་མའི་ཚལ་གྱི་སྒྲོས་གར་ལས།

ཚོངས་ཚོངས་སྒོ་སེམས་ཚོངས་སོ། །འཕྲུག་འཕྲུག་རང་སེམས་འཕྲུག་གོ། །འདར་འདར་ལུས་སེམས་འདར་རོ། །

སྒོ་བུར་འཆི་བདག་བདུད་པོ། །

གཞོན་ཅུ་རྩ་མེད་གྱི་གཏམ་རྒྱད་ལས།

སྟིག་པ་སྟོང་ངོ། །དགེ་བ་རྒྱབ་པོ། །ཚུལ་མིན་སྟོང་ངོ། །བག་ཡོད་པར་བཞིན་དོ། །

ལྔ་པ། རང་རྩོས་ནས་འབྲི་རྒྱ།

- སྐར་བསྐར་བསྐར་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟོན་དབང་གི་རྩ་ཆོག་གིས།
- སྐར་བསྐར་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་གིས།
- སྐར་བསྐར་མི་འཕྲུག་པའི་གོ་ངོ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དཔེར་བཞོད་གཉིས་རེ་གིས།

༥. ལ་དོན།

ལེགས་བཤད་སྒྲིན་དབང་ལས།

སྤྲ་ར་རུ་ན་ལ་རྟ། །
ལ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ཏེ། །
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པ་དང་། །
དེ་ཉིད་ཆེ་སྐབས་རྣམས་ལ་འཇུག། །
ས་སྤྲ་ག་བ་བླ་མཐར་རྟ། །
ང་ད་ན་མ་ར་ལ་བྲ། །
འདང་མཐའ་མེད་ར་དང་བྲ། །

ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲ་ར་རུ་ན་ལ་རྟ་བཅས་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་བདུན་པོ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྤྲ་བ་
དང་། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། བདུན་པ་རྟེན་གནས། གཉིས་པའི་ནང་ཚན་དེ་ཉིད། བདུན་པའི་ནང་
ཚན་ཆེ་སྐབས་བཅས་ལྟར་འཇུག་གོ། །

སྤྲ་བཤད་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེར་སྒྲིར་བ་ན་ལ་སྤྲའི་འཇུག་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་
དང་། མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ལ་སྤྲ་ཞེས་ཀྱང་བཞིན།

ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་དེ་དག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རེ་འུ་མིག་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད།

རྗེས་འཇུག	ལ་དོན་གྱི་ཐད།
ས།	སྟ།
ག་བ་དང་། ད་ཚག	ཏྱ།
ང་ད་ན་མ་ར་ལ།	ཏྲ།
འ་དང་། མཐའ་མེད།	ར། ཏྲ།
ན་ལ་གཉིས་རྗེས་འཇུག་ཁྱད་མེད་གང་བདེར་སྦྱར་ཆོག	

༡། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྲུ་བྱ་བ།

བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་ཆམ་དབྱེ་ལ། གཉིས་པ་ལས་སྲ་བྱ་
བ་ཟེར། དཔེར་ན།

དཔེ་རྒྱུ་	ལྷ་ལྷ་ལྷ་	ལྷ་ལྷ་ལྷ་	ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་ལྷ་	ལྷ་ལྷ་ལྷ་	ལྷ་	ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་ལྷ་	ལྷ་	ལྷ་	ལྷ་ལྷ་ལྷ་

༡། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད།

བྱ་བ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཟེར། དཔེར་ན།

དཔེར་བཞིན།	དགོས་དོན།	ལ་དོན་གྱི་ཟངས།	བྱ་བ།
ནད་བླ་ཏུ་སྟོན་བཟས།	ནད་བླ་	ཏུ་	སྟོན་བ་བ།
ཆེ་རིང་དུ་ལྷན་ཅུངས།	ཆེ་རིང་	དུ་	ལྷན་ཅུང་སྟོང་བ།

༡། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟེན་གནས།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཞི་གང་ཞིག་ན་གནས་པའམ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། བདུན་པ་རྟེན་གནས་ཟེར། དཔེར་ན།

དཔེར་བཞིན།	རྟེན་གཞི།	ལ་དོན་གྱི་ཟངས།	རྟེན་མཁན།
ཅེད་ཐང་དུ་སྟོབ་སྤྲུག་མང་།	ཅེད་ཐང་	དུ་	སྟོབ་སྤྲུག་
རི་རྒྱབ་ཏུ་ནོར་ལུག་ཡོད།	རི་རྒྱབ་	ཏུ་	ནོར་ལུག་

༥། དེ་ཉིད།

བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཉིད་
ཟེར།

དཔེར་ན།

དཔེར་བརྗོད།	བྱ་བའི་ཡུལ།	ཁྱད་ཆོག	ལ་དོན་གྱི་ཐད།	བྱ་བ།
གཞུགས་རིང་དུ་ཕྱིན།	གཞུགས་	རིང་	དུ་	ཕྱིན།
མིག་གསལ་དུ་སོང་།	མིག་	གསལ་	དུ་	སོང་།

༥། ཆོ་སྐབས།

དུས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་བརྗོད་པ་ལ། ཆོ་སྐབས་ཟེར།

དཔེར་ན།

དཔེར་བརྗོད།	དུས་ཆོད།	ལ་དོན་གྱི་ཐད།	བྱ་བ།
རྩ་ཆོད་དྲུག་པར་ཡི་གེ་གིས།	རྩ་ཆོད་དྲུག་པ་	ར་	གིས།
ཞོགས་པར་ང་འཐུང་།	ཞོགས་པ་	ར་	འཐུང་།

ཡང་ལ་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སྐ་རུ་སྟོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།

ཨ་སྐ་ར།	སྐ་ལྷ།	ཁྱི་ར།	ར་འཕྲོད།
བྱུ་ར།	རུ་ཁག	ལ་ར།	རུ་བ།
ཐ་ན།	ན་ཡ།	ཀ་ལ།	ལ་སྐྱག
ཀ་ཐོག་སི་ར།	རུ་རུ་ཀ།		

སྒྱུ་ཆ་ན། །

དབ་པ། མཐུན་སྒྱུར་བྱེས།

དབ་པ་བརྗོད།		དོན་གྱི་འབྲུག་ལྷ་ཡ།
གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཅོ་གྲ་བཅུགས།		གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ།
ཤིང་གཙོད་དུ་སྒྲ་རེ་གཡར།		
རང་ལུལ་དུ་ཆུ་སྤང་མང།		
བྱེད་ཡོལ་དུ་ར་འཐུང།		བཞི་པ་དགོས་ཆེད།
ལག་རྟགས་སུ་བྱུལ།		བདུན་པ་རྟེན་གནས།
གདོང་དཀར་དུ་བྱེ།		
བཞུགས་སྐར་དུ་མངལ་ཁ་ཞུས།		དེ་ཉིད།
དོན་གོ་བྱ་རྒྱ་མཚན་དེས།		
མགོན་ཁང་དུ་སྒྲ་མགོན་བཞུགས།		ཆོ་སྐབས།
བག་ལེབ་རེ་སྒྲ་བྱེད་པ་བྱང་།		
མཚན་བྱེད་དུ་པར་ཆོལ་བྱས།		

གཉིས་པ། དབ་པ་བརྗོད་ཁག་གི་འབྲུག་ལྷ་ཡ་རྩ་བུར་ས། དབ་པ་ན། (མདུན་དུ་འགྲོ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ།)

དེབ་དུ་བཞ།	དེབ་དུ་ཡོད།
དེབ་དུ་བཅོས།	དེབ་ཐོག་དུ་འགྲོ།
དགོང་མོར་དེབ་ཐོག།	ལག་དུ་དེབ་བཟུང།
དེབ་ལག་དུ་ཡོད།	ཉིན་གྲང་དེབ་ཉོ་བྱ་སོང།
གནམ་སྒོན་པོར་མཐོང།	མཚན་ལ་མི་ལམ་བྱང་།
ལུར་བུར་ཆུ་བྱངས།	ཁ་ཟས་མ་ཞུ་དུག་དུ་འབྲུག།
རྒྱ་ཐང་དུ་ལྷག་ཞུ་མང།	ནམ་མཁར་གནམ་སུ་བྱང་།

གསུམ་པ། ལ་དོན་གྱི་ཆེག་ཕྱད་གང་འཁོབ་བསྐྱངས་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་གང་ཡིན་རྒྱུ་འདྲིན་གྱིས།

༡། ཚལ་ཉོ་-----འགོ།	(	)
༡། ཚལ་-----འབྲུག་	(	)
༡། ཞིང་ཁ་-----ཚལ་བཏབ།	(	)
༥། དགོང་མོ་-----ཚལ་མི་རྟེན།	(	)
༥། ཚལ་མེར་-----ཕྱིན།	(	)
༥། སློབ་སྦྱོང་དོན་-----ཚལ་བཟས།	(	)

བཞི་པ། གཤམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱུ་འདྲིན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་བྲིས།
 རྒྱ་མཚའི་ནང་དུ་ཉ་མོ་མང་། དུས་རྟག་དུ་སློབ་གྲུབ་ཕྱིན། བྱིས་དུ་ནང་སྦྱོང་བྲིས།
 ཤིང་མེ་རུ་འབར། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ཕྱིན།

ལྔ་པ། ཁྱི་བར་ལན་བྲིས།

༡། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་བདུན་པོ་གང་དག་ཡིན་ནམ།
༡། ལ་དོན་ཕྱད་ནམས་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལྔ་གང་དག་ཡིན་ནམ།
༡། རྒྱུ་དཔྱེ་གཉིས་པའི་གོ་དོན་བྲིས།
༥། རྒྱུ་དཔྱེ་བཞི་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
༥། རྒྱུ་དཔྱེ་བདུན་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
༥། དེ་ཉིད་དང་ཆེ་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

དྲུག་པ། དཔེར་བརྗོད་འབྲི་རྒྱ།

- རྒྱུ་དཔྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ལྔ་བྲིས།
- རྒྱུ་དཔྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལྔ་བྲིས།
- རྒྱུ་དཔྱེ་བདུན་པ་ཉེན་གནས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལྔ་བྲིས།
- དེ་ཉིད་དང་ཆེ་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་རེ་བྲིས།
- ལ་དོན་དུ་མི་འགོ་བའི་སུ་རུ་སོགས་བདུན་བྲིས།

༦. ཨི་ལྷན།

ལེགས་བཤད་སྒྲོན་དབང་ལས།

གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྷ་པོ། །

ནམ་དབྱེ་བྱག་པ་འབྲེལ་སྒྲི་དང་། །

དེ་ནམས་ས་མཐའ་ཅན་ལྷ་ནི། །

ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲི་སྟེ། །

སྒྲོར་ཚུལ་ན་མ་ར་ལ་གྱི། །

ད་བ་ས་གྱི་ག་ང་གི། །

འ་དང་མཐའ་མེད་འི་དང་ཡི། །

ཞེས་པ་ལྟར་གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི་བཅས་ལྷ་པོ་ནམ་དབྱེ་བྱག་པ་འབྲེལ་སྒྲི་འི་སྤང་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་

རྒྱུ་སྒྲི་ས་མཐའ་ཞུགས་པ་ན་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲི་འི་སྤང་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། །

སྒྲི་བཤད། ཆོག་སྤང་ལྷ་པོར་དབྱངས་ཡིག་ཨི་དང་ལྷན་པས་ཨི་ལྷན་ཞེས་བེད།

དེ་དག་གི་སྒྲི་འི་སྒྲོར་ཚུལ་ནི་རེ་འུ་མིག་ལྟར་ཡིན།

རྒྱུ་འབྱུག	སྤང་།
ན་མ་ར་ལ།	གྱི།

ད་བ་ས།	གྱི།
ག་ང།	གི།
འ་དང་། མཐའ་མེད།	འི། དེ།

༡། ཆོས་གཉིས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཨི་ལྷན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ཞིག་ལ། ནམ་དབྱེ་
 རྒྱག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ཟེར། དཔེར་ན། ང་ཡི་དེབ་ལྟ་བུའོ། །

༢། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཨི་ལྷན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ཞིག་ལ། ནམ་དབྱེ་
 གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་ཟེར། དཔེར་ན། ངས་དེབ་སྟོག་ལྟ་བུའོ། །

རྗེས་འཇུག་བཙུ་པོར་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་ཕྱད་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

རྗེས་འཇུག	འབྲེལ་སྒྲའི་དཔེར་བརྗོད།	བྱེད་སྒྲའི་དཔེར་བརྗོད།
ག	བདག་གི་ཡི་གེ	བདག་གིས་བྲིས།
ང	རང་གི་དོན།	རང་གིས་བྲས།
ད	ཁྱོད་གྱི་ལས་ཀ	ཁྱོད་གྱིས་སྐྱབ།
ན	གཞན་གྱི་མ།	སྟོན་གྱིས་གསོ།
བ	དེབ་གྱི་རྒྱབ་ཤ	ཁབ་གྱིས་འཆོམ།
མ	ལམ་གྱི་རྩོ།	ཆོ་ནམ་གྱིས་བསལ།
འ	མེ་མདའི་མདེའུ།	ཀྱན་དགས་བཏོན།
ར	རྒྱལ་དར་གྱི་འབྲེལ་བཤད།	ཆོས་དར་གྱིས་བརྒྱབ།
ལ	བལ་གྱི་སྒྱུད་པ།	ནམ་རྒྱལ་གྱིས་བཀལ།
ས	གོས་གྱི་མདོག	ཆོས་གྱིས་བསྐྱུར།
མཐའ་མེད།	ཁོ་ཡི་དེབ།	མོ་ཡིས་སྟོག

ཡང་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་ཕྱད་མ་ཡིན་པའི་གི་སོགས་ཡོད་དེ།

དཔེར་ན།

ན་གི	གི་གྲ།		ཀྱི་ཅུད།
ཀྱི་ལིང་།	ཀྱི་ན་བ།	ཨ་ཡི་ལ	ཡི་དྲགས།
ཁྱུས་ཀྱིས།	རོགས་རམ་ཀྱིས།		

འདི་དག་བྱེད་སྐྱོད་དང་། འབྲེལ་སྐྱོད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

(ཨི་ཕྱན་མ་ཡིན་པའི་གིས་དང་། ཀྱིས། འི། འེས། ཡིས་ནམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་མ་ཆེད།)

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། བར་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱད་གར་འཛུབ་སྒྲིབ་ས།

ལྷག་-----སྤྱ།	ལྷག་-----བརྩུང་།
འབྲོང་-----རུ་ཙོ།	འབྲོང་-----བཟས།
གཞན་-----ལྷགས།	གཞན་-----སྤེལ།
ཐབ་-----མེ།	སྤེལ་-----གཞུན།

གཉིས་པ། ཕྱི་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱད་ལ་ནོར་བཙོས་བྱེས།

- ཀ) བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྒྱུ་གུའི་ཡི་གེ་བྲིས།
- ཁ) དའི་ཁའི་སྒྲིབ་ཆ་བཤད།
- ག) དས་ལག་པ་གཡས་པས་སྒྲ་རིས་ལྷ་བ་འདུས།
- ང) དས་ཁས་སྒྲག་གིས་སོ་དེ་སྒྲན་པས་བཞོག།
- ཅ) གངས་རིས་རུ་བས་བསྒྲོར་བས་བོད་ཀྱིས་ལྷལ།

གསུམ་པ། འབྲིག་ནོར་ཀྱི་རྟགས་རྒྱུབ་ས།

དས་ལག་པ།	()
དས་མཐོང་བྱུང་།	()
དས་མེ་ཏོག	()
དས་ཡི་གེ་བྲིས།	()
དས་ཡི་གེ	()
དས་ལས་ཀ།	()
དས་སྒྲོབ་སྒྲར་འབྲོ།	()
དས་གཉིད་ཉལ།	()

བཞི་པ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་བཤད་དགོས།

ཁྱིས་ཤུ་བཟས། ཁྱིའི་ཤུ་བཟས།

ལྷ་པ། རྟགས་ཡོད་པ་རྣམས་བྱེད་འབྲེལ་གཉིས་གང་ཡིན་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་རྟག་ཐོག་ནས་ཤོད་དགོས།

གཞིན་ལྷ་རྟག་གི་རྟགས་བརྗོད་ལས།

མཐོན་གྱི་ཤིང་དང་རྟག་གི་ནགས་ཚལ་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་མཉམ་དུ་སྦྱེ་ཡང་པན་དང་གཞོད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་རྟག་པ་སོ་སོར་སྦྱིན་པར་མཐོང་།

རྟོན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས།

རྟོན་པས་མི་གསང་ཁྱོད་ལ་བྱང་པོར་ཁྱུ། ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་བསྟན་དུ་གསོལ། །

རྟག་པ། ཇི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

༡། མི་ལྟན་གྱི་སྤང་ལྷ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

༢། འབྲེལ་སྦྱེའི་གོ་དོན་བྱིས།

༣། བྱེད་སྦྱེའི་གོ་དོན་བྱིས།

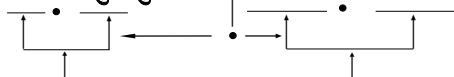
༤། འབྲེལ་སྦྱེ་དང་བྱེད་སྦྱེའི་སྤང་ལ་བྱང་པར་གང་ཡོད་ནམ།

༥། ད་རྟག་ཡོད་སར་མི་ལྟན་གྱི་སྤང་གང་འཛོལ་བམ།

༦། གི་སོགས་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡོད་ནམ།

རིམ་བཞིན་བརྟེན་པ་པོར་འབྲེལ་གཞི།

ང་ཚོའི་མདུན་དུ་སྟོག་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་འགན།

པ. རྒྱལ་ལྷན།

ལེགས་བཤད་ཚྭ་དབང་ལས།

ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་རྒྱལ་ལྷན་དེ། །

ག་ད་བ་ས་དག་མཐར་ཀྱང་། །

ང་ན་མ་ར་ལ་མཐར་ཡང་། །

འ་དང་མཐའ་མེད་འང་དང་ཡང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱང་ཡང་འང་བཅས་པ་ད་གསུམ་པོ་ལས་རྗེས་འཇུག་ག་ད་བ་ས་བཞི་དང་། ད་དག་གི་མཐར་ཀྱང་དང་། རྗེས་འཇུག་ང་ན་མ་ར་ལ་ལྷ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡང་དང་། རྗེས་འཇུག་འ་དང་མཐའ་མེད་དེ་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་མཐར་འང་དང་ཡང་གཉིས་གང་བདེར་སྦྱར་དགོས།

སྐྱབས་བཤད་ནི། ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་ཆོག་རྒྱལ་གཉིས་དང་སྦྱད་པ་ལ་འཇུག་པས་ན། རྒྱལ་ལྷན་ཟེས།

རྒྱལ་ལྷན་གྱི་པ་ད་རྗེས་འཇུག་བཅུ་དང་སྦྱོར་ཚུལ། དཔེར་ན།

ག	ཐུག་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས།
ང	མཐོང་ཡང་མ་ཤེས།
ད	ཡོད་ཀྱང་སྦྱོད་མ་ཤེས།
ན	གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད།

བ	ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་མ་བྱས།
མ	འགྲོ་བསམ་ཡང་དུས་ཚོད་མེད།
འ	ཀུན་དགའ་ཡང་སླེབས།
ར	སྤར་ཡང་མཐོང་ཆུང་།
ལ	སྐྱལ་ཡང་མཐོང་།
ས	ཞལ་བཞེས་ཀྱང་གནང་སོང་།
མཐའ་མེད།	མེ་ཡང་འབར། ལྷ་བྱའོ། །

༡། རྒྱན་ནི་ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཏེ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ཆོག་སྤྲ་བྱི་གཉིས་མཐུན་པའི་
རྒྱན་དང་། ཆོག་སྤྲ་བྱི་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་བཅས་སོ། །

མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ནི།

དཔེར་ན། བཞིན་མཛེས་ཀྱང་མཛེས།

གོང་ཡང་མཐོ་ལ་འོས་ཀྱང་འོས། ལྷ་བྱ་དང་།

མི་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ནི།

དཔེར་ན། ཐུགས་སེམས་བཟང་ཡང་ཐབས་བྱས་ཞན།

སེར་སྒྲ་ཆེ་ཡང་གཉེན་ལ་སྟེར། ལྷ་བྱའོ། །

༡། རྩད་པ་ནི། རྩད་པ་ལ་གོང་མས་འོག་མ་རྩད་པ། འོག་མས་གོང་མ་རྩད་པ། གཞི་
མཐུན་རྩད་པ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྟོན་བར་མི་བྱའོ། །

དཔེར་ན།

ལྷས་ཀྱང་ཆར་འབེབས་ན་ལྷ་ནམས་ལྷ་ཅི་སྒྲིལ།

དགེ་ཐན་ཡང་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་བཙོན་ན་སྒྲོབ་མ་ལྷ་ཅི་སྒྲིལ།

ཁོང་སྒྲོབ་གྲར་འགོ་ན་ང་ཡང་འགོ། ལྷ་བུལོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུད་ཀྱི་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་སོགས་ཡོད་དེ།

དཔེར་ན།

ཀྱང་དེ་གྲོང་དེ།	འང་གྲ།	ཏ་ཡང་། ཡང་དག
-----------------	--------	--------------

ལྷ་བུལོ། །

སྒྱུ་ཆ་ན། →

དང་པོ། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བྱུངས།

༡། མཛེས་ཀྱང་མཛེས།	(མཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན།) ལྟ་བུ།
༢། ལྷག་ཀྱང་ཁེར་སྣ་ཆེ།	()
༣། མཛེས་པའང་ཡིན་ལ་མདོག་ཀྱང་དཀར།	()
༤། གོ་དོན་ཚང་མ་བཤད་ཀྱང་བཤད།	()
༥། ཤར་ནས་ཉི་མ་ཤར་ཡང་ཉི་འོད་མི་ཕོག།	()
༦། ལག་པ་ཡང་བཅག།	()

གཉིས་པ། རྒྱན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐད་ཐོབ་ཐང་ལྟར་སྒྲིངས།

༡། རོ་གདོང་མཛེས་ལ་གཟུགས་.....ལེགས། ། དཔལ་.....འབར་ལ་ཡིད་.....འཕྲོག།
༢། ལྷུ་ལ་.....ཡིན་ལ་སྟོན་པོ་.....ཡིན།
༣། དང་གཏམ་བཤད་.....ཡིད་མ་ཆེས།
༤། གར་.....འཁྲབ་ཅིང་སྟུ་.....ལེན།

གསུམ་པ། མཐུན་རྒྱུད་བཀྲིས་ཏེ་འབྲུག་ཡུལ་རིམ་བྱུངས།

གདོང་མཛེས་	ཀྱང་ ཡང་ འང་	སྒྱུད་པ་ངན།
ལུས་སྟོབས་ཞན་		བརྩོན་འགྲུས་ཆེ།
མཁས་		སྒྲོས།
གཟུགས་རྩུང་		ཁྲིས་པ་ཡིན།
རིག་པ་དམན་		སེམས་ནག།
ཁ་སྒྲོམ་		ཡོན་ཏན་ཆེ།
ང་		སྒྲོ་རིག་གསལ།

བཞི་པ། ཆོགས་བཅད་ནང་གི་རྒྱན་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱད་དང་། ནང་གསེས་གང་ཡིན་མཆན་ཁོད་ཅིག

དམངས་གཞས་ལས།

བཏྲས་ཀྱང་མིག་གིས་མི་མཐོང་། །རི་མགོ་སྐྱག་པས་གཡོགས་སོང་། །པོས་ཀྱང་ན་བས་མི་ཆོར། །སྐད་སྒྲ་སྤྱང་
པོས་བྱིར་སོང་། །

མདོ་མཛངས་བློན་ལས།

བྱ་བྲས་པའི་སྐད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་ཡང་བྱིར་སངས་ནས། བྱ་ཆེ་བ་ནི་ཁྱར་དུ་ཐོགས། བྱ་ཆུང་བ་ནི་པང་པར་བྱིར་ཏེ་
བྱ་ཞིང་སོང་བ་ལས་ལམ་ཡང་དབེན་པ་ཞིག་སྟེ། མི་འགའ་ཡང་མ་འགྲུལ་བས་གོགས་ཀྱང་མ་རྟེན་དོ། །

ལྔ་པ། རྩི་བར་ལན་རེ་བྲིས།

༡། རྒྱན་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱད་གསུམ་པོ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

༡། རྒྱན་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱད་སྦྱོར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

༡། ཆོག་རྒྱན་ལ་དབྱེ་ན་གང་དག་ཡོད་དམ།

༡. ལྷག་བཅས།

ལེགས་བཤད་ཚྲོན་དབང་ལས།

ཏེ་དེ་སྟེ་གསུམ་ལྷག་བཅས་ཏེ། །

ན་ར་ལ་ས་དྲག་མཐར་ཏེ། །

ད་དེ་ག་ང་བ་མ་ལ། །

མཐའ་མེད་རྣམས་ལ་ས་སྟེ་འཕྲོབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏེ་དེ་སྟེ་གསུམ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་ཡིན། སྒྲའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། མིང་
མཐའི་རྩིས་འཇུག་ན་ར་ལ་ས་དང་། ད་དྲག་བཅས་ཀྱི་མཐར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤང་ཏེ་དང་། རྩིས་
འཇུག་ད་ཡི་རྩིས་སུ་དེ། རྩིས་འཇུག་ག་ང་བ་མ་ལ་དང་། མཐའ་མེད་དེ་རྩིས་འཇུག་མེད་པ་བཅས་
ཀྱི་མཐར་སྟེ་བཅས་འཕྲོབ་བོ། །

སྒྲ་བཤད་ནི། སྤང་དེ་དག་སྒྱུར་བས་བསྟན་བྱ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱེད་པས་ན། ལྷག་བཅས་
ཞེས་བརྗོད།

དེ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་དང་སྒྲུར་ཏེ་རིུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་གཤམ་གསལ།

རྗེས་འཁྱག	ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད།	དཔེར་བརྗོད།
ག	སྟེ	ཆུ་བཀག་སྟེ་བསྐྱེལ།
ང	སྟེ	མཐོང་སྟེ་ཤོས།
ད	ཏེ	བཤད་ཏེ་གོ།
ན	ཏེ	གསན་ཏེ་བཞུགས།
བ	སྟེ	ཐོབ་སྟེ་དགལ།
མ	སྟེ	བཤམ་སྟེ་སྐྱམ།
འ	སྟེ	དགའ་སྟེ་ཐོག།
ར	ཏེ	སྒྲུར་ཏེ་ཕྱིན།
ལ	ཏེ	འགྲུལ་ཏེ་འཕྱོ།
ས	ཏེ	གནས་ཏེ་འཆོ། །
མཐའ་མེད།	སྟེ	མཁུ་སྟེ་སྒྲུ་ཐངས།

ལྷག་བཅས་ལ་དབྱེ་ན། ༡ མཆོམས་སྒྲུར་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། ༢ དམ་བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས།
 ༣ གཞན་འདྲིན་བའི་ལྷག་བཅས་བཅས་གསུམ་ཡིད།

༡། མཆོམས་སྒྲུར་བའི་ལྷག་བཅས་ནི། བྱ་བ་གཉིས་མཆོམས་སྒྲུར་བྱེད་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཏེ་སྟེ་དེ་
 གསུམ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

~~~~~

རྡོ་འཕངས་ཏེ་ཐོག ར་བསྐོལ་ཏེ་འཐུང་། གཤོག་པ་བརྒྱངས་ཏེ་འཐུར། ལྷ་བྱ།

༡། དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་ནི། གང་ཞིག་དམ་བཅའ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་བྱེད་ལྷག་མ་ཡོད་པ་
བསྟན་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཉི་དེ་སྟེ་གསུམ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

དཀོན་མཆོག་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ནོ། །

མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་མཐོང་བས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཉི། མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱར་སྟོ་གྲོས་རྒྱས་པས་སོ། །ལྷ་བྱ།

༡། གཞན་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་ནི། མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་ལས་གཞན་པའི་
བསྟན་བྱ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཙམ་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཉི་དེ་སྟེ་གསུམ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

སྟང་ན་ལྷ་སྟེ། འོག་ན་ལྷ་གནས་སོ། །ལྷ་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ལྷག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཉི་དེ་སྟེ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།

ཉི་ཉི། ཉི་སེ།	སྟེ་ཡུ།	བྱ་དེ། དེ་སྟེ་ལྷ་བྱའོ། །

སྒྲིབ་ཆ་ན། →

དང་པོ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཐུད་གར་འཛོལ་སྒྲོངས།

- ཀ) སྐད་ཆ་ལབ་.....བཞུད།
- ཁ) ས་ལ་བཞུད་.....བཟས།
- ག) ཁ་ལག་བཟས་.....ལག་པ་བཟུས།
- ང) ལུས་སྒྲོད་གང་.....ས་ལ་འཕྱོ
- ཅ) ཡར་ལངས་.....སྒྲོན་ལམ་བཏབ།
- ཆ) ལག་པ་བརྒྱངས་.....བཟུང་།
- ཇ) བརྟམ་བཅོས་སྤངས་.....ཕན་ཐོགས་སྤྲུབ།
- ཉ) གཉིད་ཤོར་.....སྤང་མེད་ལུས།
- ཏ) ཡིད་དགའ་.....འཇུག་བསྟན།
- ཐ) ཡ་ང་.....སྤྲུབས་འཇུག་ལུས།

གཉིས་པ། དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ནང་གསེས་གར་ཡིན་རྒྱུ་ལྟར་བཟུང་ནས་ཀྱང་ཉམས་སྤྲུབ་ཀྱིས།

- བགད་དེ་སོ་བསྟན། ( )
- ཆ་སྒྲིལ་ཏེ་ཆ་ལས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ། ། ( )
- སྤང་ནི་ཡང་སྤྲེ་མེ་ནི་ཆོ། ( )

གསུམ་པ། རྟགས་ཡོད་པའི་ཐུད་རྣམས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ནང་གསེས་གར་ཡིན་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་གྱིས།

དགེ་ལྷན་ལེགས་བཤད་ལས།

མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དུ། འཇིག་རྟེན་སྤང་དོར་གྱི་ཚུལ་མ་འདྲིས་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་དོར་གྱི་ཚུལ་མ་འདྲིས་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས།

རྗེ་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས།

དེར་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་དུ། རས་ཆུང་བ། ཁོ་བོར་ཆ་རྒྱས་ཁྱོད་ཆེན་འང་འདི་ན་ལན་
བཏབ་པར་བྱ་སྟེ། ངའི་རུས་ཁྱུང་པོ། རིགས་རྫོ་སྤྲུལ། ང་རང་མི་ལ་རས་པ་ཡིན།

བཞི་པ། འབྲི་བྱ།

༡། ལྷག་བཅས་ཀྱི་གོ་དོན་གྲིས།

༢། ལྷག་བཅས་ལ་ཕྲད་ག་ཚོད་ཡོད་པ་རེ་རེ་བཞིན་གྲིས།

༣། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་དཔེར་བཅོད་རེ་གྲིས།

༤། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་ནམས་རྗེས་འདྲུག་བཅུ་དང་ཐུར་བའི་དཔེར་བཅོད་རེ་གྲིས།

༥། ལྷག་བཅས་སུ་མི་འདྲུག་པའི་ཉེ་དེ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བཅོད་རེ་གྲིས།

༦། ལེགས་བཤད་ཚྲོན་དབང་ནས་ལྷག་བཅས་བསྟན་པའི་ཅ་ཆེག་གྲིས།

༧. འབྲེད་སྤྱད།

ལེགས་བཤད་ཚྲོན་དབང་ལས།

གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ། །

རམ་ལམ་སམ་ཏམ་འབྲེད་སྤྱད་དེ། །

སྒྱུར་ཚུལ་སྒྲར་བསྐྱེད་སྐབས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་ཏམ་བཅས་སྤྱད་བཅུ་གཅིག་ལ་འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་ཟེར་ཞིང་། དེའི་སྒྱུར་ཚུལ་ནི་སྒྲར་བསྐྱེད་སྐབས་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་ཏམ་དང་མཐའ་མེད་འམ། གཞན་ནམས་མིང་མཐའི་རྗེས་འཇུག་དང་མཐུན་པར་སྒྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།

སྒྲ་བཤད་ནི། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་དབྱེ་བ་དུ་མ་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དུ་མ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྤྱད་པས་ན་འབྲེད་སྤྱད་ཟེར།

རྗེས་འཇུག་དང་སྒྱུར་ན།

ག) ཏག་གམ་མི་ཏག་

ང) མཐོང་ངམ་མི་མཐོང་།

ད) ཡོད་དམ་མི་ད།

- ན) ཡིན་ནམ་མ་ཡིན།
- བ) ཐུབ་བཟུ་མི་ཐུབ།
- མ) དམ་མཟུ་ལྟོད།
- ལ) དཀའ་ལམ་སྟེ།
- ར) དཀར་རམ་ནག།
- ཤ) གསལ་ལམ་མི་གསལ།
- ས) བྱས་སམ་མ་བྱས།

མཐའ་མེད།

སའམ་ཆུ།

ད་ཅག

- ན) ཕྱིན་དུ་མ།
- ར) རྒྱུ་དུ་མ།
- ལ) བསལ་དུ་མ། །ལྟ་བུའོ།

༡ འབྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་དབྱེ་གཞི་སྒྲིབ་དང་དབྱེ་བ་རྗེས་སུ་བྲངས་པ་ལ་འབྱེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཐུང་པོ་ལྟ་ནི། གཞུགས་སམ། ཆོར་བའམ། འདུ་ཤེས་སམ། འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ། །ལྟ་བུའོ།

༢ རྒྱུད་པ་ནི། དབྱེ་བ་སྒྲིབ་དུ་བཞོད་དེ་དབྱེ་གཞི་རྗེས་སུ་བྲངས་ན་རྒྱུད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། གཞུགས་སམ། ཆོར་བའམ། འདུ་ཤེས་སམ། འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཐུང་
པོ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བུའོ།

༡། གཞན་ཡང་། འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱད་ཇི་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དཔེར་ན། ཅི་ཡིན་ནམ། ཡོད་དམ།
བྱས་སམ། ལྟ་བུའོ། །

༢། ཐེ་ཚོམ་ལ་འཇུག་པ་དཔེར་ན། ཡིན་ནམ་མིན། ཡོད་དམ་མེད། ལྟ་བུའོ། །

༣། གདམ་ང་ལ་འཇུག་པ་དཔེར་ན། གངས་ཅན་ནམ་བོད། མཁས་པའམ་སྤྱན་པོ་གང་ཡིན་ཡང་།
ལྟ་བུའོ། །

༤། འབྲེད་སྤྱད་ལ་མི་འཇུག་པའི་གམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ།

དཔེར་ན།

བ་གམ།	གམ་པ་ལ།	ངམ་ངམ།	ངམ་གནག།
སོ་ནམ།	ནམ་མཁལ།	གཡར་དམ།	དམ་བཅལ།
སྤྲེགས་བམ།	བམ་པོ།	བྱ་རམ།	རམ་འདེགས།
རྒྱ་ལམ།	ལམ་ལྷགས།	སྒོ་སམ།	སམ་ཏ།
གློ་ཏམ།	ཏམ་བྱ་ར།		

འདི་དག་འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲ་མིན།

(འབྲེད་སྤྱད་ཕྱད་མ་ཡིན་པའི་འམ་མ་རྟེན།)

སྒྲིབ་ཆེན། ༄༄༅། →

དང་པོ། འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་ཐུང་གང་འཛོལ་པ་ཁ་སྒྲོངས།

ཚུ་བཀག་ག་.....མ་བཀག་ག།

དཀར་ཡོལ་ལ་ཚུ་.....ང་སྤྲུགས་པ་གང་ལྟར།

སྤྲུག་གི་ཁ་ནས་ཐར་.....མི་ཐར།

ཅ་བའི་ཁ་དོག་བཞིན། དཀར་པོ་.....། སེར་པོ་.....། དམར་པོ་.....། རྩོན་པོ་བཅས་སོ། །

འདི་ནི་མི་.....ཅི་ཡིན།

ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་གངས་ག་ཚོད་ཡོད་.....།

གཉིས་པ། འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་མས་དོན་གང་ལ་འབྲུག་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས།

ཀ། སྤྱིང་ངམ། སྒྲོ་བའམ། མཆིན་པའམ། མཆོར་བའམ། མཁལ་མ་ནི་དོན་ལྡེ། ། ( )

ཁ། མི་འཇུར་བའི་བདེན་དོན་ཡོད་དམ་མེད། ( )

ག། འགྲིག་གམ་མི་འགྲིག་བརྟན་གྱི་མི་ཚོད། ( )

ང། རི་མགོ་ན་མཆོ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་ཤེས་སམ། ( )

ཅ། བཟ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་དེ། གདུགས་སམ། གསེར་ཉའམ། བུམ་པའམ། དུང་དཀར་རམ། བད་མའམ།

དཔལ་བེའུའམ། རྒྱལ་མཆོན་ནམ། འཁོར་ལོ་བཅས་སོ། ། ( )

གསུམ་པ། འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་མས་འབྲུག་ཡུལ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་གྱིས།

གཞོན་ལྷ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས།

སྤྱིད་པ་གཞོན་ལྷ་འོང་བ་ལེགས་སོ། །འཆོ་བ་བདེ་འཇུ། བསྐྱོད་པ་ཡང་ངམ། ངལ་ཞིང་དུབ་པར་མ་ལྟར་ཉམ།

དེ་ནི་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་ལྟར་ཉོ་ཞེས་བརྗོད།

དུང་དཀར་ཀྱི་སྤྲུལ་འགྲེལ་ལས།

རྒྱ་ཤྲག་གམ། ཚུ་ཤིང་ངམ། ཅན་དན་ནམ། ལྷ་ཅན་མེད་དམ། སེ་ཡབ་བཟ། རྒྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་

རིགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

༡༠. འབྲུང་ཁྱདས་དང་འཁོད་སྒྲ།

༥ རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྲུང་ཁྱདས།

སྒྲ་བཤད་ནི། གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་བའམ་བྲལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་
འབྲུང་ཁྱདས་ཟེར།

ལེགས་བཤད་སྒྲོན་དབང་ལས།

ནས་ལས་འབྲུང་ཁྱདས་དགར་སྟུང་དེ། །

འབྲུང་ཁྱདས་དངོས་ལ་གང་སྒྲར་འཇུག། །

རིགས་མཐུན་དགར་ནས་མི་མཐུན་ལས། །

སྟུང་ལ་ནས་སྒྲ་ཁོ་ན་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ལས་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྲུང་ཁྱདས་དང་། དགར་བ། སྟུང་པ་
བཅས་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག འབྲུང་ཁྱདས་དངོས་ཡིན་ན་ནས་ལས་གཉིས་གང་བདེར་སྒྲར་ཆོག་
པ་དང་། རིགས་མཐུན་པ་དགར་བ་ལ་ནས་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་དགར་བ་ལ་ལས་སྒྲར་
དགོས། སྟུང་པ་ལ་ནས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ལས་སྒྲ་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། །

༡ འབྲུང་ཁྱདས་ལ་དངོས་དང་ཆ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འབྲུང་ཁྱདས་དངོས་ནི། རྒྱ་མཚོ་

ནས་ཞོར་བྱ་དང་། བ་ལས་འོ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྲུང་ཁྱུངས་ཆ་འབྲ་བ་ནི། ཉ་ནས་ལྷུང་དང་། འོ་མ་
ལས་ཞོ་ལྟ་བུ་ཡིན།

༡། དགར་བ་ནི། དགར་གཞི་གང་ཞིག་ལས་དགར་ཆོས་གང་ཞིག་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ལ་དགར་
བ་ཟེར། དགར་བ་ལ་རིགས་མཐུན་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ། ཐ་དད་ཚམ་དུ་དགར་བ་
བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རིགས་མཐུན་དགར་བ་ནི། མི་ཡི་ནང་ནས་གེ་སར་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་།
རིགས་མི་མཐུན་དགར་བ་ནི། མི་ལས་ལྟ་མཛེས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཐ་དད་ཚམ་དུ་དགར་བ་ནི། ལ་དོག་
ལས་གཞུགས་ནི་གཞན་ལྟ་བུ་ལོ། །

༡། ལྷུང་པ་ནི། ཏུས་སོགས་ཆད་འཛིན་ཅིང་ལྷུང་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷུང་པ་ལ་ཡུལ་ལྷུང་པ་དང་།
ཏུས་ལྷུང་པ། གངས་ལྷུང་པ། དངོས་པོ་ལྷུང་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཡུལ་ལྷུང་པ་ནི། གཞིས་ཆེན་ས་
ལྟ་ས་བར་ལྟ་བུ་དང་། ཏུས་ལྷུང་པ་ནི། དེ་རིང་ནས་སང་ཉིན་བར་ལྟ་བུ། གངས་ལྷུང་པ་ནི། བཅུ་
ནས་བརྒྱ་བར་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་ལྷུང་པ་ནི། མགོ་ནས་རྒྱང་པ་བར་ལྟ་བུ་ལོ། །

རྣམ་དབྱེ་ལྟ་པའི་ཆོག་ཕྲད་མ་ཡིན་པའི་ནས་ལས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།

གྲོ་ནས།	ནས་རྩམ།	ཕྱག་ལས།	ལས་ཀ།

ཕྱི རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་འབོད་མ།

ལེགས་བཤད་ལྡོན་དབང་ལས།

ཀྱེ་དང་ཀྱ་ཡེ་བོད་སྤྱི། །

མལ་ཆེར་མིང་གི་ཐོག་མར་སྦྱར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཀྱེ་དང་། ཀྱ་ཡེ། གཞན་ཡང་ཤུགས་སུ་བསྟན་པའི་མ་ཡེ་གསུམ་ནི་
རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་འབོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། མང་ཆེ་བ་འབོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱར་
དགོས་པའི་དོན་ནི། །

དེ་ཡང་རང་ལས་ཆེ་བ་ལ་གྱེ་སྦྱར་དགོས་པ། དཔེར་ན། ཀྱེ་བྲིན་ཆེན་པ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་དང་
མཉམ་པ་ལ་ཀྱ་ཡེ་སྦྱར་དགོས་པ། དཔེར་ན། ཀྱ་ཡེ་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ། རང་ལས་རྒྱུད་བ་ལ་མ་ཡེ་
སྦྱར་དགོས་པ། དཔེར་ན། མ་ཡེ་བུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ནི། །

སྒྱུ་རྩལ་ཆེན། →

ཕྱི་འབྱུང་ཁྱད་སྤྲུག་

དང་པོ། མཐུན་སྒྱུར་གྱིས།

འབྱུང་ཁྱད་སྤྲུག་དངོས།	—	གཅིག་ནས་བཅུ་བར།
འབྱུང་ཁྱད་སྤྲུག་ཆ་འཕྲ་བ།	—	ས་ནས་རྩ་སྒྲི།
རིགས་མཐུན་དགར་བ།	—	ཁབ་ཅེ་ནས་ཁབ་མིག་བར།
རིགས་མི་མཐུན་དགར་བ།	—	རྟ་ཡི་ནང་ནས་རྒྱང་པོ་ལེགས།
དུས་སྒྱུད་པ།	—	རྒྱ་གར་ནས་བོད་བར།
ཡུལ་སྒྱུད་པ།	—	རྟ་ལས་སྒྱུར།
གྲངས་སྒྱུད་པ།	—	དེ་རིང་ནས་སང་ཉིན་བར།
དངོས་པོ་སྒྱུད་པ།	—	མི་ལས་ལྟ་མཛོལ།

གཉིས་པ། རྩ་ཆེན་ལ་འབྲེལ་བཤད་གྱིས།

རིགས་མཐུན་དགར་ནས་མི་མཐུན་ལས། །སྒྱུད་ལ་ནས་སྒྲ་ཁོ་ན་འབྱུག །

གསུམ་པ། རྩ་ཆེན་ལ་འབྲེལ་བཤད་ལྟ་ལ་འཛིན་གྱིས།

ག ས་བོན་ལས་སྒྲ་བྱ་འབྱུག	(	)
ཁ བྱག་ནས་སྒྱུར།	(	)
ག ལོ་མགོ་ནས་ལོ་མཇུག་བར།	(	)
ང རྩ་ཁྱད་ནས་དབྱུགས་བཏང་།	(	)
ཅ བྱ་བ་རྩམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་ནི་ཡི་གེ་སྟོབ་པ་ལོ།	(	)

བཞི་པ། རྩ་ཆེན་གཉིས་གང་ལ་འབྲེལ་བཤད་ལྟ་ལ་འཛིན་གྱིས།

དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་ལས།

ཕྱགས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་པོ་ཆེ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་གི་སྒྲ་ཆེན་འབྱུག་པ་ནི་སྒྲ་པོ་ཆེ་སྒྲིང་ལ་རེ་རེ་
ལས་མི་འབྱུང་།

བྱ་སྤྱོད་གཏམ་རྒྱུད་ལས།

དུས་ད་ལན་སློ་ལྟན་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས། ཆོག་སྟན་པོ་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་བཤད། བཅས་མཁས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
མཐའ་ནས་བསྐོར། འོན་ཏེ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ནས་སྤངས། །

ཕྱི་འབོད་རྒྱ།

དར་པོ། འབོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱར་དགོས།

- ༡། -----བྱམས་བཅེ་ལྟན་པའི་པ་མ་མཚོག
- ༢། -----སློབ་གྲོགས་རིན་ཆེན་ནམ་རྒྱལ་ལགས།
- ༣། -----བྱ་མོ་ཆོས་བཟང་སློལ་མ།
- ༤། -----བྱ་ཆུང་ཁྱེད་རང་གང་དུ་འགོ།

གཉིས་པ། དཔེར་བརྗོད་རེ་འབྲི་དགོས།

- ༡། རང་ལས་ཆེ་བ། ----- ༢། རང་དང་མཉམ་པ། ----- ༣། རང་ལས་ཆུང་བ། -----

གསུམ་པ། འབྲི་རྒྱ།

- ༡། ལེགས་བཤད་ལྟོན་དབང་ལས་ནམ་དབྱེ་ལྟ་པ་སྟོན་པའི་རྩ་ཆོག་གིས།
- ༢། ལས་ལས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གང་དག་ཡིན་ནམ།
- ༣། ལས་དབྱེ་ལྟ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གོ་དོན་གིས།
- ༤། ལས་དབྱེ་ལྟ་པ་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་དང་། ཆ་འདྲའི་དཔེར་བརྗོད་རེ་གིས།
- ༥། དགར་བའི་གོ་དོན་དང་། དཔེར་བརྗོད་རེ་གིས།
- ༦། སྤྱད་པའི་གོ་དོན་དང་། དཔེར་བརྗོད་རེ་གིས།
- ༧། འབོད་སྒྲ་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟོན་དབང་གི་རྩ་ཆོག་གང་ཡིན་ནམ།
- ༨། འབོད་སྒྲར་ཆོག་ཕྱད་ག་ཚོད་ཡོད་ནམ།

ཚུམ་རིག་ལྟེ་ཆན།

ལྟེ་ཆན་འདིར་ཚུམ་རིག་ཤེས་བྱ་དང་། ཇི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུམ་དཔེ་ཁག་ཅིག་
ཆོག་པ་བཅད་ཚུམ་དཔེ་ཁག་ཅིག་བཅས་སྤྱད་བྱ་ལ་བཞག་ཡོད།

སྤྱིར་ཚུམ་ཡིག་ནི་མི་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཆོག་པའི་ཁྲོད་ནས་ཕྱོད་ཆོར་བྱུང་བ་
དག་སྤར་ཡང་དབྱད་ཞིབ་དང་འདོར་ལེན་བྱས་པ་བརྒྱད་གཅིག་བསྟུན་གྱི་ལམ་
ནས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཚུམ་ཡིག་གྲོག་སྐབས་གནད་དོན་གང་ཡིན་ཡང་དོ་སྣང་བྱས་ནས་ཚུམ་ཡིག་
འབྲི་སྐབས་འབྱུང་སྤྱད་པའི་སྒྲིན་དང་། དེ་སྤོང་ཚུལ་བཅས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལམ་བཀོད་ཡོད།

ཀ) ཚུམ་འབྲིའི་ཤེས་བྱ།

ཚུམ་ཡིག་གྲོག་སྐབས་ཅ་དོན་གང་ཞིག་འདྲིན་དགོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གྲོག་དགོས་པའི་
ཚུལ་ཁ་གསལ་གོ་བདེར་བྱེ་སྟེ། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་སྐབས་དཀའ་ངལ་དང་། སྒྲིན་གང་ཞིག་ཡོད་
པ། དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སེལ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་
ཚུམ་ཡིག་འགོ་འཛུགས་སྤངས་དང་མཐུག་སྤྱད་སྤངས་ཀྱང་གལ་གནད་ཆེ་བས་
ཤེས་དགོས།

༡༡. རྩམ་ཡིག་དེ་ལྟར་ལྷོག་དགོས།

རྩམ་ཡིག་ལྷོག་སྐབས་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་འཇགས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པས་
གཤམ་གསལ་དོན་ཚན་བཞི་སེམས་ལ་ངེས་དགོས།

༡། སྒྲ་དོན་སློངས་ཡོང་བ་བྱེད་པ།

རྩམ་ཡིག་ཁྲོད་ཀྱི་ཆིག་རེ་རེ་དང་དོན་རེ་རེ་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ།

༢། དུམ་མཚམས་སྟངས་བསྟུས་བྱེད་པ།

རྩམ་ཡིག་གི་དུམ་མཚམས་སོ་སོའི་ནང་དོན་མདོར་བསྟུས་སུ་སེམས་ལ་ངེས་བྱུང་པ།

༣། བསྟན་བྱ་ཕྱོགས་བསྟུས་བྱེད་པ།

རྩམ་ཡིག་གི་ལོ་ཤིང་ནང་དོན་སྟངས་ཕོ་འཕ་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་བསྟུས་བྱ་བྱུང་པ།

༤། ཟིན་ཐོ་འཕ་ཐོ་ཡིག་འགོད་པ།

གོང་གསལ་དོན་ཚན་གསུམ་ཀྱི་གཙོ་གནད་མིང་ཆིག་དང་། དུམ་མཚམས་རེ་རེའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་
བོ། བརྗོད་བྱའི་སྟངས་དོན་བཅས་ཤེས་རྟོགས་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཟིན་ཐོ་
འགོད་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

དང་པོ། སྐྱོད་ན་རིས་ཐབས།

ཚྭ་ཡིག་ཐོག་མར་སློག་སྐབས། མིང་ཆིག་གསར་པར་འཕྲད་རིམ་བཞིན་ཞུག་གིས་རྟགས་སམ་
ཟིན་ཐོར་བཀོད་རྗེས། ཆིག་མཛོད་སློག་པའམ། གཞན་ལ་འདི་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་
ཏེ། ཚྭ་ཡིག་ཏུ་མིང་ཆིག་གསར་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གོ་དོན་དང་། སྐྱ་གདངས་དབྱིས་བྱིན་པར་བཟླག་
ཐུབ་པ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆིག་སྐབ་རེ་རེའི་བསྟན་དོན་གསལ་རྟོགས་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས། ཅི་
སྟེ་གོ་བ་མ་ལོན་ཆེ་ཆིག་སྐབ་གོང་འོག་གི་དོན་ལ་བལྟས་ནས་གོ་བ་རོབ་ཙམ་ལོན་ཐབས་བྱེད་
པའམ་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་ཆན་དང་སློབ་གྲྭ་གས་སོགས་ལ་བཀའ་འདི་ཞུས་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས།
འདི་ལྟར་མིང་ཆིག་གསར་པའི་ནང་དོན་ཁོང་ཏུ་ཆུད་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཚྭ་ཡིག་གི་ནང་དོན་གོ་བ་
ལོན་ཐབས་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཐོག་མ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ། དུམ་མཆོམས་སྟོང་བསྐྱེད་བྱེད་ཐབས།

སློབ་ཕྲུག་ཁག་ཅིག་གིས་ཚྭ་ཡིག་སློག་སྐབས་འ་རེ་ལྷན་རེར་ཐེངས་གཅིག་བཟླགས་པ་ཙམ་ལས།
ཚྭ་ཡིག་གི་དུམ་མཆོམས་སོ་སོའི་ནང་དོན་ལ་བསམ་གཞིག་མི་བྱེད་སྟབས། ཚྭ་ཡིག་གི་ནང་
དོན་ལ་གོ་བ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཞིག་ཆགས་མི་ཐུབ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚྭ་ཡིག་གི་དུམ་མཆོམས་རེ་
རེར་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་བརྗོད་དོན་རེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། བྱུགས་གཞན་ཞིག་ནས་དུམ་
མཆོམས་གོང་འོག་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། མདོར་ན་དུམ་མཆོམས་དེ་དག་
ཚྭ་ཡིག་སྟེལ་པོའི་བརྗོད་བྱ་མཆོན་པར་ཐན་ལུས་ལྟར་པ་ཞེ་གཅིག་ཡིན་པས། ང་ཆོས་ཚྭ་ཡིག་
སློག་སྐབས། ཐ་སྙད་གདམ་གསེས་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཆིག་སྐབ་ཀྱི་སྟེབ་བསྐྱེད་པའི་
ཁོང་ཏུ་གོ་གནས་དང་ཐན་ལུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས།

ཚྭ་ཡིག་ཅིག་དང་པོར་སློག་སྐབས་ཆོར་བའི་མྱོང་བ་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་སོང་ནས་ནང་དོན་རགས་
པའི་གོ་བ་ཙམ་ལས་ཆགས་མེད་སྟབས། རིམ་བཞིན་ཐེངས་གཉིས་པ་སོགས་སློག་སྐབས་ཞིབ་ཏུ་
བརྟག་ཐབས་སུ་འགོ་རིས་པས། གོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུམ་མཆོམས་སོ་སོའི་ནང་དོན་ལ་བསམ་
གཞིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡང་ཡང་བཟླག་ན། ཚྭ་ཡིག་སྟེལ་པོའི་ནང་དོན་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་
ཏུ་འགོ་ཐུབ། ཚྭ་ཡིག་གི་གོ་དོན་ནམ་བསྟན་དོན་རིས་པ་ལས་བརྒལ་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་འང་ལྟ་
དང་བསམ་སྟོའི་ཁ་བྱུགས་ཡོད་པའི་ཚྭ་ཡིག་འབྲི་བར་ཤུགས་རྒྱུན་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ། བསྟན་བྱ་བྱོགས་བསྟན་བྱེད་ཐབས།

ཚྭ་ཡིག་ལྷོག་སྐབས་ནང་དོན་གཙོ་བོ་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་བོ་ཡིན། ཚྭ་ཡིག་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལྷོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། ཚྭ་ཡིག་དེའི་བརྗོད་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་བྱོགས་བསྟན་གྱིས་ལྷོག་མཁན་གྱི་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས། བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ངེས་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།

ང་ཚོས་ཚྭ་ཡིག་སློབ་ཆན་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སྐབས། ངེས་པར་དུ་སློ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་ལྷོག་གིན་ལྷོག་གིན་བསམ་སློ་མང་ཙམ་བཏང་སྟེ། སློབ་ཆན་གྱི་མིང་ཆིག་གི་སྒྲ་དོན་ལ་ཐད་རྟོགས་དང་རིགས་འགྲེས་གྱིས་གོ་བ་རེ་རེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཆིག་སྒྲུབ་གྱི་ངོ་བོར་འཕྲོས་པའི་དོན་གྱི་འགྱུར་ཕྱོག་དང་། ཁྱབ་ཆད་སོགས་གྱི་ཆིག་དུམ་གྱི་ནུས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བས། དུམ་མཚམས་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་དོན་གྱི་ཚྭ་ཡིག་སྒྲི་ཡོངས་གྱི་སྒྲིང་བོ་མཚོན་ཚུལ་གསལ་བོར་མངོན་གྱིས་ཡོད་པས། གོང་གསལ་ལྟར་དབྱེ་ཞིབ་གྱིས་བརྗོད་དོན་སྒྲིང་བོ་བྱོགས་བསྟན་བྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས།

བཞི་པ། ཟིན་ཐོ་འགྲམ་ཐོ་ཡིག་འགོད་ཐབས།

ཟིན་ཐོ་འགོད་པ་ནི་གཙོ་བོ་རང་གིས་ཚྭ་ཡིག་ལྷོག་སྐབས་ཚྭ་ཡིག་དེ་གསལ་རྟོགས་ཡོང་བའི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་ཏེ་འགོད་དགོས། དཔེར་ན། འོག་ཏུ་《ཆར་པར་གཡོལ་བ་》ཞེས་པ་ཟིན་ཐོར་བཀོད་ན།

༡། མིང་ཆིག་གསར་པ་དང་གལ་ཆེའི་མིང་ཆིག་ (མིང་ཆིག་གསར་པ་ཞེས་པ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཞེས་པ་ཟེ་ཡོད་དང་། གལ་ཆེའི་མིང་ཆིག་ནི་བརྗོད་དོན་མཚོན་བྱེད་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་ལ་གོ་དགོས།)

དབྱིད་ཀྱི་ཆར་པ། སྤྱིལ་བུ། གྲིབ་སྐྱམ། ལང་ཆོ་མ། ཤ་རྒྱ་འཕྲད། ཁ་ཁུ་སིམ་མེར་ལངས་ནས་བསྐྱད། ད་དུང་ཆར་པ་འབབ་གྱི་རེད། འཚང་ཁ་མ་བརྒྱབ། སོར་མོ་བཞི་ཙམ་ཆོས་པ། དམིགས་བཀར་གྱིས་དྲི་བ་བརྟོན་པ། ལན་སོགས་པ་མེད་པ།

༢། ཆན་པའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་གནད་བསྟན་བྱེད་པ།

མི་རྒྱུས་ལམ་ལ་འགྲོ་སྐབས་ཆར་པ་བབས་པས་ཆར་གཡོལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་དེའི་འོག་ལང་ཆོ་མ་དེའི་རང་གཤེས་བཟང་པོ་དེ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།

དེ་ནས་ཆར་ཐག་ཚོད་ནས་སྤར་ཡང་དྲག་ཆར་བབས་པའི་དོན་རྒྱུ་དང་སྤར་ནས་ལང་ཚོ་མ་དེས་
གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ཤིས་ཀྱི་ཡོད་པ་མངོན་ཐབས་བྱས་ཡོད།

དེ་ནས་མི་ནམས་ལང་ཚོ་མ་དེར་དོ་སྤང་བྱུང་ནས་བྱི་བ་བྱིས་ལན་ཀྱི་ལམ་ནས་ལང་ཚོ་མ་དེ་
གནམ་གཤིས་བརྟག་དབྱུང་མ་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་སུ་བཅུག་ནས་ཚོམ་མཆུག་བསྟུན་
ཡོད།

༡། བྱ་བའི་འཕེལ་རིམ་གནད་བསྟུན་བྱེད་པ།

དོན་རྒྱུ་འཕེལ་རིམ་ནི་བྱ་བའི་འཕེལ་རིམ་དུ་གོ་ཚོག་པས།   དོན་རྒྱུ་འགོ་འཛུགས་པ་དང་།
འཕེལ་བ།   རྩ་བུ་མཆུག་བསྟུན་པའི་གོ་རིམ་ཀྱི་གནད་འགག་གང་དུ་ཡོད་པ་རྟོགས་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

ཆར་པ་བབས་ནས་མི་ནམས་ཆར་གཡོལ་དུ་བྱིན་པ།   ཆར་ཐག་ཚོད་ནས་མི་ནམས་བྱི་ལ་ཐོན་ཏེ་
གོམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཅུ་ལས་མ་བྱིན་པར་སྤར་ཡང་དྲག་ཆར་བབས་ནས་ཆར་གཡོལ་བྱེད་དུ་བྱིར་
ལོག་པ།   ལང་ཚོ་མ་ལ་དོ་སྤང་བྱུང་ནས་གཏམ་སྤང་མང་ཅུ་བྱས་པ།

༢། མི་སྣ་གནད་བསྟུན་བྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་མི་སྣ་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་བ།   དང་ཕྱོགས་དང་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་སྣར་ངོས་འཛིན་
གསལ་བོ་ཐོབ་དགོས་ཏེ།   ལང་ཚོ་མ་མི་སྣ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་།   གཞན་ནམས་ནི་མི་སྣ་ཕལ་བ་
ཡིན།

སྒྲིབ་ཚན། →

དང་པོ། སྒྲིབ་ཚན་བསྐྲགས་ཏེ་ལན་བྲིས།

༡། ཚུམ་ཡིག་སྒྲིག་པའི་རྩ་དོན་བཞི་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

༢། ཚུམ་ཡིག་གི་ནང་དོན་ངེས་ཐབས་ནི་ལྟར་བྱ་དགོས་སམ།

༣། སྒྲིབ་ཚན་འ་རེ་འུར་རེར་བསྐྲགས་ཏེ། ཚུམ་ཡིག་གི་དུམ་མཚམས་སོ་སོའི་ནང་དོན་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན་
སྒྲིག་གང་ཡོང་ངམ།

༤། ནང་དོན་རགས་ཙམ་ཤེས་པས་འདོད་སྒོ་ཁེངས་ཐབས་བྱེད་པའི་སྒྲིག་པ་པོ་ནམས་ལ་སྒྲིག་གང་ཡོང་ངམ།

༥། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཚུམ་ཡིག་སྒྲིབ་ཚན་ལ་སྒྲིབ་སྒྲུང་བྱས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལེགས་འགྲུབ་འབྱུང་ཐུབ་བམ།

གཉིས་པ། གཤམ་བྱ་བོད་ཀྱི་དཔལ་བོ་ཞེས་པ་དེར་བྱམ་མཚམས་ནི་ཙམ་འདུག་དབྱེ་ཞིབ་གྱིས།

གསུམ་པ། གཤམ་བྱ་བོད་ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་ཡག་ཤ་འཆོར་བ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལ་བྲིན་ཐོ་ཁོད།

༡༣. རྩོམ་ཡིག་དེ་ལྟར་འབྲི་དགོས་པ།

རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་ནུས་ཚུལ་གོང་མཐོང་གཞིར་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱའི་སྒྲིང་བཅར་བྱས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དང་། དག་ཆ། ཆོག་པ་སྒྲིང་ཚུལ། བཅོམ་བྱ་འགོད་སྒྲུངས་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བར་མ་ཟད། རྒྱན་གཏན་རང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་དང་བསམ་གཞིག་བྱེད་པའི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་འཇགས་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི། རང་ཉིད་ཚུ་ནང་དུ་འཇུག་ནས་རྒྱལ་མ་སྒྲུངས་ན་ཚུར་རྒྱལ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་ལག་ལེན་དུ་མ་ཁྱེད་ན་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་མི་ཤེས་པ་ཡིན།

རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱ་ནི། རང་གི་མཐོང་ཐོས་ཕྱོད་གསུམ་ཡི་གེར་ལེགས་པར་འགོད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་རྒྱན་དུ་འབྲི་ཕྱོག་མང་པོ་བྱ་དགོས། ཕྱོག་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་བྲིས་ན། འབྲི་བའི་ཚུལ་ཐོན་མི་ཐུབ། ཐེངས་གཅིག་བྲིས་པས་མི་ཆོག་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྲི་དགོས། དེ་ནི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་སྒྲིང་བཅར་ལེགས་ཤོས་ཡིན་པར་གསུངས།

དུས་ཚོད་ཐུང་དུའི་ནང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱས་ཏེ། ཐེངས་རེ་གཉིས་བྲིས་ཏེ་ཡག་པོ་མ་ཆགས་ན། ལམ་སང་སེམས་ཤུགས་ཆག་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་ཉན།

ཐོག་མར་ཚུམ་ཡིག་སྒྲིབ་སྐབས།

༡། ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་མི་ཡོང་བ།

༢། དག་ཆ་ལོར་བ།

༣། མིང་ཆོག་གིས་མི་འདང་བ།

༤། ཆོག་སྤང་སྒྲིབ་སྐབས་མི་ཤེས་པ།

༥། བརྗོད་དོན་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ།

༦། རྩ་བུ་འབྲེལ་མ་ཆགས་པ། (བརྗོད་དོན་རྩ་མ་བློན་གསོ་དང་བསྟན་ནས་ཆོག་བརྗོད་ཕྱི་མ་སྒྲེལ་དགོས།)

ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མ་ཆང་ནའང་ཚུམ་ཡིག་ལེགས་པོ་ཞིག་འབྲི་མི་ཐུབ་པ་མིན་ལ། ཉིན་
ནས་ཉིན་བསྟུད། ཟླ་ནས་ཟླ་བསྟུད་དེ་སྤྱད་བཙོན་སྤྱ་མཐུད་བྱས་ན། དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་
གྱིས་སེལ་ཐུབ།

དེ་ཡང་ཆོག་དུམ་ནས་ཆོག་ཅུང་རིང་བ་དང་། དེ་ནས་ཆོག་མང་ཙམ་ཆོགས་པའི་བརྗོད་པ་ཐུང་
ཐུང་འབྲི་བ་བཅས་བྱ་དགོས། ཚུམ་གཞི་ཡང་གང་ལས་སྤྲོ་བ་ཞིག་ནས་འགོ་འཛུགས་དགོས།
བརྗོད་དོན་ཡང་གཏིང་ཟབ་པོ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་གང་གོ་བདེ་བ་དང་འབྲི་སྤྲོ་བའི་རིགས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་སྤྱད་བཙོན་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་ཆོག་དེ་ལས་ཏོག་ཙམ་རིང་བ་སོགས་རང་གི་ཤེས་ཆ་དང་
ལ་དཔག་སྟེ་ག་ལེར་ཉམས་སྤྱོད་གསོག་གིན་གསོག་གིན་འབད་བཙོན་རྒྱན་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱད་ས་པ་
ཡིན་ན། གང་འཆམ་ཞིག་ནས་གོམས་འདིས་བྱུང་སྟེ། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་དགའ་སྤང་སྒྲིབ་པ་དང་།
འབྲི་བའི་སྐབས་དཀའ་ངལ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་ཐོག་བརྗོད་དོན་ནམས་རང་སྒྲོར་ངང་ངམ་ཤུགས་
གྱིས་སྒྲེབས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ།

དེ་ཡང་། དཔེ་དེ་བཞི་སྤྲུག་བཟླགས་རྒྱུར་ན། སྤྲུག་ཅེ་ལྟ་ཡིས་སྤྲུལ་བ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་སྐབས་ཡག་པོ་ཤེས་པར་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི། སྒྲིབ་དང་ད་ལྟའི་མཁས་
པ་ཆོས་བཅུམས་པའི་དཔེ་དེ་བ་རིགས་ཡང་ཡང་ལྟ་སྟོག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ཚུམ་འབྲི་རྒྱུ་དགའ་ན་
བཟླག་རྒྱུ་ཡང་དགའ་འོས། དེ་གཉིས་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཚུམ་ཡིག་
སྤྲུལ་བྱུང་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅུད་སྤྱད་ལེན་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ནུས་ཚལ་དང་སྒོ་རྒྱ་གོང་
མཐོར་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔེ་དེ་བ་དེ་རིགས་སྟོག་པའི་སྐབས་

སུ་དེ་ཆོའི་ནང་གི་བཟོད་དོན་ནམས་ཆོག་འབྱུ་རེ་རེ་བཞིན་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་གོ་དོན་རྟོགས་ཐུབ་
 པ་བྱེད་དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། དེ་ལྟར་བཞགས་ཟིན་པའི་ཚུམ་ཡིག་གི་ཆོག་དོན་ལེགས་པོ་
 དག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུམ་འབྲིའི་དགོས་མཁོ་ལྟར་བཀོལ་སྟུང་བྱེད་ཐུབ་དགོས།

ཚུམ་ཡིག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་གིས་ཆར་རྩེས་ཉུང་མཐར་ཐེངས་འགར་སྟོག་དགོས། སྟོག་པའི་
 སྐབས་སུ་བཟོད་བྱའི་དོན་དག་རེ་རེ་བཞིན་འགྲིག་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ། སྟོག་མི་བདེ་བ་
 དང་། ཆོག་ཤད་དང་དག་ཆ་སོགས་ནོར་ཡོད་ན་སྐབས་འཕུལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
 ད་དུང་ཉིན་ཤས་རྩེས་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་བ་མེད་པས། ཡང་བསྐྱར་
 བསམ་གཞིག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བྱས་ན་སྤར་ལྟག་ལེགས་བཅོས་བྱེད་ཐུབ།

རང་གིས་སྟོག་དུས་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པ་ལྟར་མཐོང་ཡང་གཞན་གྱིས་བཞགས་ན་ནོར་འབྲུལ་
 མཐོང་སྲིད་པས། གཞན་ལ་འང་སྟོག་ཏུ་འཇུག་དགོས།

47 ལན། ཅི་ཅིས་ཉེན་སྲུང་ཞུ་མོ་helmetཁྱོན་ཡོད་
 པ་དང་། སྒང་ཆེན་གྱིས་དེ་ཁྱོན་མེད་པས་རེད།
 དེ་ནས་སྒང་ཆེན་སྟོན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་ནས་དུས་ཡུན་གང་འཚམ་
 སོང་རྩེས་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་ལས་སངས་པ་དང་། སྒང་ཆེན་
 གྱིས་ཅི་ཅི་ལ་མིག་གཅིག་བལྟས་ནས་ཡང་བསྐྱར་དབང་པོ་ཤོར་
 པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ཅི། ཅི་སྟེ་ལན་དེ་བྱེད་གྱིས་མ་ཤེས་ན་ཤོག་
 གངས། 71 ལ་གཟིགས།

སྒྱུར་ཆེན། →

དང་པོ། ཆེན་མཁུང་བརྗོད།

ཉུས་ཅལ། རྒྱན་གཏན། བྱུང་ཆོད། བརྟན་ཤ་གཙོད་པ།

གཉིས་པ། སྒྱུར་ཆེན་བསྐྱབས་ཏེ་ལན་བྲིས།

- ༡༽ གང་འདྲ་བྱས་ན་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོང་ཐུབ་བཅ།
- ༢༽ རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་སྐབས་ཅི་འབྲི་འདི་འབྲི་མེད་པ་ཡོང་དོན་ཅི་ཡིན།
- ༣༽ གང་འདྲ་བྱས་ན་ཁོར་ཡུག་གི་བྱ་དངོས་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཐེབས་ཐུབ་བཅ།
- ༤༽ རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་ལྷོད་བརྟན་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད།
- ༥༽ རང་ཉིད་རྩོམ་པ་པོ་ཆད་ལྷན་ཞིག་ཡོང་བར་ངེ་ལྟར་བྱེད་དགོས།
- ༦༽ རྩོམ་འབྲི་ལྷོད་བརྟན་བྱེད་སྐབས་ཐོག་མར་དཀའ་ངལ་གང་དང་གང་འཕམ་གྱི་ཡོད།
- ༧༽ རྩོམ་ཡིག་ཐོག་མར་འབྲི་རྒྱུར་བྱེད་སྐབས་ངེ་ལྟར་ཡིན།
- ༨༽ དཔེ་དེབ་མང་པོ་ལྟ་སྟོག་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད།

གསུམ་པ། བྱེད་སྟོ།

རྩོམ་ཡིག་ཐུང་ཅུ་ཞིག་བྲིས་ཏེ། དེའི་ནང་གོང་གི་ཞན་ཆ་དུག་གང་དག་ཡོད་པ་སློབ་མ་པ་ལྟན་པོ་སྦྱར་བྱས་ན་ལེགས།

(གསལ་བཤད། འོག་གི་རྩོམ་དཔེ་ཁག་སློབ་སྐབས་རྩོམ་ཡིག་ངེ་ལྟར་སྟོག་དགོས་པ་དང་ངེ་ལྟར་འབྲི་དགོས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཐུབ་ན་ལེགས།)

༡། བྱ་བ་འབྱུང་ཡུལ་ངོ་སྤྱོད་དམ། ཡང་ན་ཡུལ་ལྗོངས་བཞོན་འབྲིའི་ལམ་ནས་འགོ་འཇུགས་པ།

དཔེར་ན། «མཆོད་མཇལ་འགོ་བ»ཞེས་པའི་ཚུལ་ཡིག་ཏུ། “ལྟ་ས་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ནི་ལྟ་ཡུལ་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྱག་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་བཟང་ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན།” ཞེས་མཆོད་མཇལ་ཞུ་ཡུལ་ལྟ་སའི་ཡུལ་ལྗོངས་བཞོན་འབྲིའི་ལམ་ནས་འགོ་བརྟུགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢། བྱ་བའི་འབྱུང་རྒྱུ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འགོ་འཇུགས་པ།

དཔེར་ན། «ཆར་པར་གཡོལ་བ»ཞེས་པར། “འདི་ལོའི་དབྱིད་ཀར་ང་གོ་མོར་སྤྱོད་སྐབས་ལམ་དུ་ཆར་པ་འབབ་བཞིན་འདུག དབྱིད་ཀྱི་ཆར་པ་གསེར་ལས་དཀོན་ཞེས་ཟེར་སྟོལ་ཡོད།” ཅས་བྱ་བའི་འབྱུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཆར་པའི་སྒོར་སྤང་བསྐྱངས་ནས་འགོ་བརྟུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣། བྱ་བ་བྱུང་དུས་བཞོན་པའི་སྒོ་ནས་འགོ་འཇུགས་པ།

དཔེར་ན། «བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་» ཞེས་པ་ལས་དགའ་ལྷན་ལྟ་མཆོད་ཅས་པར། “བོད་ལྗེ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ནི་དགའ་ལྷན་ལྟ་མཆོད་ཅས། དགེ་ལུགས་ཀྱི་བྱབ་མཐའི་སྟོལ་གཏོད་མཛད་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འདོན་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་བཟོ་ཀྱི་དུས་མཆོད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།” ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༤། གཏམ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་འགོ་འཇུགས་པ།

དཔེར་ན། «ང་ཆོའི་སྟོབ་བྱ་»ཞེས་པར། “དལ་འཕྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་འདོན་པར་ཤེས་རིག་གི་སྟོ་ཐེམ་བསྟེགས་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་བསྟོགས་ཏེ། བརྩ་སྤྲུག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་ཆོའི་གདམས་ངག་གི་གནད་དམ་པར་བསྟན་པར་ངས་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་རེད། འོ་ན་མཆོམས་འདིར་གྲས་པས་སྤྱག་ཅེ་ཤོག་བྱའི་སྤང་དུ་སེབ་ནས་དམར་ཆུང་སྟོང་ནས་བཞུར་བའི་བཙོས་མིན་གྱི་སེམས་གཏམ་སྟེ་«ང་ཆོའི་སྟོབ་བྱ་»ཞེས་པའི་ཚུལ་ཐུང་ཞིག་བྱེད་ཅག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབུལ་བར་སྟོའོ། །”ཞེས་འགོ་བརྟུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥། སྒོན་ཚིག་དང་། ཤེས་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་འགོ་འདྲུགས་པ།

དཔེར་ན། 《མཚོད་མངལ་འགོ་བ་》ཞེས་པར།

ཐག་ནག་ཁེངས་པའི་ས་གཞི་ཞིག །

སྒྲར་ཡང་མི་ཡོང་གསོལ་བ་འདེབས། །

བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེ་མེད་ན་ཡང་། །

ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་བཅི་བར་སྒོན། །

ཞེས་སྒོན་འདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུམ་འགོ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༦། རྩེ་མེད་ཀྱི་མཚན་སྒྲུབ་སྤྱད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ། དཔེར་ན།

༡། བྱ་བའི་མཚུག་འབྲས་བཞོད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུག་སྤྱད་པ།

དཔེར་ན། 《རྗོད་མེད་གཤེད་ཁ་གདངས་པ་》ཞེས་པར། ཁོས་“ངའི་ལག་པ། ལག་པ། ཡ་ཆ”ཞེས་
འོ་དོད་ཆེན་པོས་བོས་ན་ཡང་། རྗོད་མེད་ཀྱི་ཁ་བྱམ་སོང་བས་ཁོའི་ལག་པ་ཕྱིར་འཐེན་ཐབས་མ་
བྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། 《པ་སེམས་བྱ་ཐོག་དང་། བྱ་སེམས་རྗོད་ཐོག་》ཅེས་པར། “ཁོས་ཤིན་ཏུ་པངས་པའི་ངང་ནས།
ཨོ... ད་འབྱིས་སོང་། རྒྱུ་ཚོས་པ་ཆུན་ལ་སེམས་གཏིང་ནས་གཅེས་འདོད་མེད་པར། ཁོང་གི་
ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་སེམས་ཤོར་བ་ཡིན་པས། རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱུ་ཚོ་སྤྱན་གསུམ་
གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་ཡི་ཐུག་ནས་རྗོད་ཏུ་གྱུར་པ་རེད་ཅེས་ཤུགས་རིང་ནར་ནར་དུ་འདོན་བཞིན་བསྐྱད་
པས། སྤྱན་གསུམ་པོ་ཡང་མགོ་བོ་སྦྱང། དྲག་པ་སྦྱོང། སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་གོ།”ཞེས་
བྱ་བའི་མཚུག་འབྲས་བཞུན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུག་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢། བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་ཀྱི་ལམ་ནས་མཚུག་སྤྱད་པ།

དཔེར་ན། 《རྒྱལ་ཁ་དང་པམ་ཁ་》ཞེས་པར། “གང་ལྟར་ཀྱང་སྤྱགས་བསམ་བཞུན་པོ་ཞིག་ཡོད་
ན་རྒྱལ་ཁར་ཡིད་ཆེས་དང་པམ་ཁར་ཡིད་པམ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་བསམ་མངོན་འགྱུར་
བྱེད་ཐུབ་པོ།”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། 《ར་དང་ཚགས་པར་དབར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་》ཅེས་པའི་མཛུགས་ཏུ། “ད་ལྟ་ཕྱིར་སློབ་འབྲིང་
སྐབས་ཀྱི་དོན་དག་དེར་བསམ་སློབ་ཅེ་བཏང་ཆོ། དངོས་གནས་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་ཡང་ཕྱོགས་
གཅིག་མི་མཐོང་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་བཟུང་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་མ་བཟུང་ན་མི་འགྲིག་པའི་
གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་སོང་།” ཞེས་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་ཀྱི་སློན་ནས་མཛུགས་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡། ཏུངས་སེམས་མཚོན་པའི་སློན་ནས་མཛུགས་སྐྱུང་པ།

དཔེར་ན། 《བདག་གི་དགོ་ཆན་》ཞེས་པར། “རེད་ཡ། རང་གཤིས་དར་དཀར་ལས་འཇམ་ཞིང་
བྱམས་བཅེ་འོ་མཚོ་ལས་དཀར་བའི་དགོ་ཆན་གྱིས་ཀྱན་སྦྱོད་དེ་བདག་གིས་ནམ་ཡང་བརྟེན་མི་
སྲིད།” ཅེས་དགོ་ཆན་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བྱུགས་བྲག་མཚོན་པའི་སློན་ནས་ཚོམ་མཛུགས་
བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢། སློག་པ་པོར་ངི་བའི་སློན་ནས་མཛུགས་སྐྱུང་པ།

དཔེར་ན། 《ནམ་དུས་སྦྱིད་ཤོས་》ཞེས་པར། “འོ་ན། ལྷག་བསམ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་
གྲོགས་པོ་ཚོ། བྱིད་ཚའི་ནམ་དུས་སྦྱིད་ཤོས་ནི་དབྱིད་ཀ་ཡིན་ནམ།” ཞེས་སློག་པ་པོ་ལ་ངི་བ་
འདོན་པའི་སློན་ནས་མཛུགས་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞུང་ལ། དཔེ་བརྟན་པ་བཞིན་རྟུ་མིག་ཁ་སྐྱོངས།

1	མི་སྣ་གཅིག་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		མ་ཆེ་མོ་ནི་ད་ལོ་རང་ལོ་ ༡༩༩༩
2	བརྒྱུད་དོན་གཅིག་མོ་ཐད་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་ལམ་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		བོད་རང་བཅོན་གྱི་ཆེད་དུ་ རང་སྟོག་སྟེས་བཏང་།
3	བྱ་བ་འབྱུང་ལུ་ལའང་སྤྱོད་དམ། ཡང་ན་ལུ་ལའང་བཀོད་འདྲིའི་ལམ་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		
4	བྱ་བའི་འབྱུང་ཁེན་གྱི་ཐོང་བའི་སྟོན་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		
5	བྱ་བ་སྤྱུང་བའི་བཀོད་པའི་སྟོན་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		
6	གཏམ་གྱི་ཐོན་སྟོན་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		
7	སྟོན་ཆོག་པར་། ལེས་བརྒྱུད་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་འགོ་འཇུག་པ་ལ།		
8	བྱ་བའི་མཚུག་འབྲས་བཀོད་པའི་སྟོན་ནས་མཚུག་སྤྱད་པ།		
9	བརྒྱུད་དོན་གཅིག་མོ་སྟོན་ནས་བརྒྱུག་པའི་ལམ་ནས་མཚུག་སྤྱད་པ།		མ་དོར་ན་ཁོ་འི་ཆོང་ཐེངས་དེ་ ལོངས་སྤྱོད་པམ་པ་རེད།
10	དུངས་སེམས་མཆོན་པའི་སྟོན་ནས་མཚུག་སྤྱད་པ།		
11	སྟོག་པ་མང་པོ་པའི་སྟོན་ནས་མཚུག་སྤྱད་པ།		

བཞི་པ། ཁྱེ་བར་ལན་འདེབས་དགོས།

༡ སློབ་ཚན་འདིར་ཚུམ་འགོ་འཇུགས་སྐྱངས་མི་འདྲ་བ་ག་ཚོ་ད་ཡོད་དམ།

༡ སློབ་ཚན་འདིར་ཚུམ་མཐུག་སྐྱད་སྐྱངས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད་དམ།

ལྔ་པ། དཔེ་མཚན་རྟེན་བྱེས།

༡ མི་སྣ་གཙོ་བོ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་ཚུམ་ཡིག་འགོ་འཇུགས་སྐྱངས།

༡ བྱ་བ་གཙོ་བོ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་ཚུམ་ཡིག་འགོ་འཇུགས་སྐྱངས།

༡ ཡུལ་ལྗོངས་བཀོད་པའི་སློན་ནས་ཚུམ་ཡིག་འགོ་འཇུགས་སྐྱངས།

དྲུག་པ། བྱེད་སྒྲིག་

དགོ་ཤིང་གི་ལམ་སྟོན་འོག་སློབ་ཕྲུག་སྡེ་ཚན་ཁག་བགོས་ཀྱིས་ཚུམ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་སྐྱངས་དང་།

མཐུག་སྐྱད་སྐྱངས་ཅི་འདྲ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས།

ཡུལ་ལྗོངས་

ཆུ་སྐྱེས་སློལ་མ།

ང་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་ངེས་མེད་དུ་འགྲིམས་པའི་སློན་པ་དཀར་པོ་ཞིག་ཡིན། ངས་དབྱིད་དུས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་རི་བཞིན་ཞི་དུལ་གྱི་གོམ་འགོས་བསྐྱར་ཏེ། ཆ་བས་མནར་བའི་ལྗོན་ཤིང་ལ་ཆེ་སློག་གསར་པ་བྱིན། ཞོགས་པར། ཉི་མའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བྱམས་བཅའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ང་ལ་འཇུག་ཆོན་ལྷ་བུའི་མཛེས་སྤྱད་གི་བཀྲ་ག་མདངས་གནང་ཞིང་། ཉིན་གུང་། ངས་ཆ་གདུང་གིས་གས་པའི་ས་གཞིའི་སྤྲིང་དུ་སེམ་སེམ་གྱི་ཆར་པའི་དངོས་སྤྱབ་བསྐྱལ། མཚན་མོ། ངས་ཤར་རིའི་ཆེ་ནས་ལྷ་བའི་ཞལ་རས་གཡའ་དག་པའི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་བསུས།

ང་ནི་ནམ་མཁའི་པ་མཐའ་འཇལ་བའི་ཐང་དཀར་ཚོད་པོ་ཞིག་ཡིན། ངས་སློག་ལྷར་ལྷར་བའི་གཤོག་ཆལ་ངོམ་བཞིན། མཐོ་བའི་གངས་རི་བརྒྱལ་ཞིང་། ཡངས་པའི་ནགས་ཁྲུང་བསྐོར། ཆར་རྒྱང་དང་སློན་སྤྱད་མདུན་ནས་བསུས་ཏེ་བསེལ་ལྷན་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་པའི་གཏམ་བཟང་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་སློག་པས། ང་ནི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་འབྲེན་པའི་མ་བྱ་དང་། རྒྱ་བའི་བདུད་ཅི་འཛོ་བའི་ཁྲ་བྱུག་ཡིན་པས། ང་རང་གང་དུ་འཐུར་བའི་ས་དེར། ཡིད་སྟོན་དང་། དགའ་འཕོད། ལྷ་སྐྱེས་གང་ཞིང་། ང་རང་གང་དུ་འཐུར་བའི་ཡུལ་

རྒྱལ་ཁོངས་མ་གུག་གི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁོངས་མ་གུག་གི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁོངས་མ་གུག་གི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁོངས་མ་གུག་གི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁོངས་མ་གུག་གི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་

མཆོག་ལ་ཕྱག་ལེན་ཞུ་བའི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་

ས་ཁྱུ་མཐོ་སྒྲོལ་པ་ཁྱི་ཚོ་འགྲུང་མེད་རྒྱུ་ཡིན།

བལ་ཡུལ་དུ་གནས་སྡོད་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཨ་རིར་འགྲོ་རྒྱུའི་ལག་ཁྱུར་རྒྱུ་མ་ཞིག་བཅོས་ཏེ། ཨ་རིའི་གཞུང་
 ཚབ་ལ་ཕྱིན་ནས་ལག་ཁྱུར་དེ་བསྟན་ནས། ལོ་གཅིག་གི་ཐོངས་མཆན་(visa)སྟོན་རྒྱུ་ལའང་པར་གཞུང་
 ཚབ་ཀྱི་མི་དེས། ཁྱེད་རང་གི་ལག་ཁྱུར་འདི་ཨ་རིར་འགྲོ་རྒྱུའི་ལག་ཁྱུར་རེད་མི་འདུག་ཅེས་ལབ། ལག་ཁྱུར་
 བདག་པོ་དེས་ད་དུང་ཨ་རིར་འགྲོ་རྒྱུའི་ལག་ཁྱུར་ཡིན། ཞེས་ཐོངས་མཆན་ལའང་ཁྱེད་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་པས་
 སྤར་ཡང་རེད་མི་འདུག་ཅེས་ལབ་པ་རེད། མཐར་ལག་ཁྱུར་རྒྱུ་མ་བཅོས་ཏེ་ཁྱེད་མཁན་དེ་ལུ་ཐུག་སྟེ། འོ་ན་
 འདི་ཨ་རིར་འགྲོ་རྒྱུའི་ལག་ཁྱུར་མིན་ན་ག་པར་འགྲོ་རྒྱུའི་ལག་ཁྱུར་རེད་དམ། ཞེས་དྲིས་པར་ཨ་རིའི་གཞུང་
 ཚབ་པ་དེས། འདི་བཅོན་ཁང་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ལག་ཁྱུར་རེད། ཅེས་ལབ་ནས་ལག་ཁྱུར་རྒྱུ་མ་དེའི་སྟེང་ཐམ་ག་
 དམར་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས། ད་ཁྱེད་རང་བཅོན་ཁང་ལ་ལོ་གཉིས་བསྟན་ཆོག་པ་ཡོད། ཅེས་ལབ་རྗེས་ཉེན་
 རྒྱུ་པས་ཁོ་པ་འདྲིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད།

ཁ) རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག

གོ་རིམ་རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ནི། མི་དང་བྱ་བ་གང་རུང་གི་བརྒྱད་རིམ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་
ངོར་བཀོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཕན་ལུས་ཆེ་ཞིང་སྤྱོད་སྒོ་ཡངས་པ་ཞིག་སྟེ། གསར་འགྱུར་དང་།
ལོ་རྒྱུས། རྟོགས་བརྗོད། རྣམ་ཐར། གཏམ་རྒྱུད། སྤྱང་། ཟེན་ཐོ། ཉིན་ཐོ། སྤྱན་ཞུའི་རྩོམ་ཡིག་ འཕྲིན་ཡིག་
སོགས་ལ་བྱུང་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྩོམ་ཡིག་སྤྱོད་པའི་མང་གཞི་ལྟ་བུ་དང་རྒྱན་མཁོའི་རྩོམ་རིགས་ཤིག་ཡིན།

སྤྱིར་རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་བྱུང་ཆ་དུག་དང་བརྒྱད་རིམ་གཉིས་ཡོད།

བྱུང་ཆ་དུག་ནི། མི་སྣ་དང་། དུས། འབྱུང་ཁྱེན། བྱང་རིམ། མཇུག་འབྲས་བཅས་ལ་རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་
རྩོམ་ཡིག་གི་བྱུང་ཆ་དུག་ཅས་ཟེར། གཞན་དུ་རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་ནི་མི་དང་བྱ་བ་ཡིན་
ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་ཡུལ་དུས་མི་སྣ་གསུམ་མཉམ་པར་གནས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་གཉིས་མི་སྣ་ལ་བསྐྱུས་པ་
དང་། འབྱུང་ཁྱེན་དང་། འཕེལ་རིམ། མཇུག་འབྲས་གསུམ་ནི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན།

བརྒྱད་རིམ་གཉིས་ནི། མི་སྣའི་བརྒྱད་རིམ་དང་བྱ་བའི་བརྒྱད་རིམ་ཡིན།

བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྟོག་འཛིང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱུང་བ་དང་། འཕེལ་བ། མཇུག་འབྲས་བཅས་ཀྱི་
བརྒྱད་རིམ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད། མི་དང་བྱ་བ་གཉིས་ནི་ཕན་ལུན་འབྲས་དུ་མེད་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་
ལྟ་བུ་གནས་ཡོད་སྟབས། རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་འང་མི་དང་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མ་འདས།

རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་འགྲེ་སྐབས། རྩོམ་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་དང་བྱ་བ་གཉིས་ལས་
འགྲོས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་གི་ནང་རྒྱ་ཆ་དེ་དག་ཁ་གསལ་དང་རྒྱས་བསྐྱུས་རི་ལྟར་བྱ་དགོས་མིན་ནི། གཙོ་བོ་
རྩོམ་ཡིག་གི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་མཆོན་པའི་དགོས་མཁོ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན།

རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་བྱ་མི་དང་། བྱ་བ། གནས་དུས་སོགས་གཅིག་རང་ལ་མ་རེས་
པར་སྟེ་ཁ་མང་ཙམ་འབྲས་མར་འབྱུང་བའང་ཡོད་པས། དེ་འབྲའི་སྐབས་སུ་གོང་གསལ་གནད་དོན་འདི་དག་དེ་

བས་གསལ་བར་བཟོད་དགོས་པ་ཡིན། རི་བཞིན་བཟོད་པའི་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་སྐབས་བཟོད་དོན་སྤྱང་པོའི་དགོས་
མཁོར་གཞིགས་ཏེ། བྱི་བྱའི་ནང་དོན་ལ་གཙུག་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་སྤྱེ། ནང་དོན་གང་ཞིག་རྒྱས་པར་འབྲི་དགོས་པ་
དང་། གང་ཞིག་མདོར་བསྟུས་ཅམ་འབྲི་དགོས་པ། གང་ཞིག་ཐད་ཀར་འབྲི་དགོས་པ་དང་། གང་ཞིག་སྟོགས་
གཞན་བརྒྱད་ནས་བྲིས་ན་ལེགས་པ་སོགས་འདི་དག་ཆང་མ་ཚུམ་ཡིག་བྲིས་པོའི་བཟོད་དོན་སྤྱང་པོ་མཚོན་པའི་
དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་དགོས་སོ། །

61 ལན། སྐབས་དེར་ཅི་ཅི་ཚུང་ཚུང་དེས་སྒྲུང་
ཆེན་ལ་ཁྲག་སྒྲུག་བཞིན་པ་མཐོང་བས་རེད།
སྤྲན་པས་དབུག་སྟོན་བརྒྱབ་པར་བརྟེན་སྒྲུང་ཆེན་དབང་པོ་
སོས་པ་དང་། ཡང་ཅི་ཅི་ལ་གཅིག་བལྟས་ནས་བསྐྱར་དུ་
འཁམས་པ་རེད། གང་བྱས་ནས། ཅི་སྟེ་ལན་དེ་ཁྱེད་གྱིས་མ་
ཤེས་ན་ཤོག་གངས། 82 གཞིགས།

༡༤. བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར།

(རྩོམ་ཡིག་འདི་ནི། བྱ་བ་བྱུང་དུས་བཞོན་པའི་སློན་པོ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་། མི་སྣ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་རྩི་བཞིན་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན།)

བྱི་ལོ་༡༩༥༧ ཟླ་༩ ཚེས་༡༧ ཉིན། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་གཞིས་ལུས་བོད་མི་སྤྱི་ཤུག་མང་པོ་ཞིག་གིས་
རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་སྒྱུར་དང་། གཞུང་གཞིན་མ་བཟོད་པར་ཆང་མས་རང་སྲོག་སློབ་བཏང་གིས་
རམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྒྲོར་གྱིས་ངོ་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ། “བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན། ཡར་ལྷུ་
བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་ལོར་བཟུང་པར་ཤོག རྒྱ་དམར་བོད་ནས་པར་རྒྱགས་ཤིག་བོད་
ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཡིན།” ཞེས་པའི་འབོད་སྒྲ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་བྱུང་།

དེའི་ཁྲོད་དུ་དཔལ་མཛད་སྤྱུ་བོད་ཅན་གྱི་དཔལ་བོ་སློབ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སྲོག་
ཡོངས་སློད་གང་དུ་འང་མ་འཛེམས་པར། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སྤྱི་ཁྲིད་པ་དང་། འཆེ་བ་མེད་པའི་
སློབས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྒྲོར་བ་ལན་གསུམ་བརྒྱབ་ནས།

བོད་སློད་རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཆེ་
ལག་དག་གི་སློབ་འགྲམ་དུ་བརྒྱགས་ནས་
བདེན་པའི་འབོད་ཆེག་བར་མེད་དུ་
བསྐྱགས།

དྲག་པོའི་མཚོན་ཆས་སྤྱས་པའི་རྒྱ་
དམར་གྱི་དམག་དཔུང་གིས་མཛོན་

སུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་མི་མང་ཁྲོད་དུ་མི་མང་འ་རྒྱན་
 ཆད་མེད་པར་བརྒྱབ་པས། བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་ནམས་
 གྱི་སྐད་འབོད་དང་རྒྱ་དམག་གི་མི་མང་དེ་སྤྱོད་གཉིས་
 ཏོ་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུད་ཅམ་ལ་གནམ་ས་མགོ་རྟིང་
 སྒོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྱུར། སྐབས་
 དེར་གྲོང་ཁྱིམ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བྱ་བྱིའུ་ནམས་ཀྱང་
 འཛིགས་སྒྲག་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་དཀྲོགས།

དག་ཆས་རབ་ཏུ་སྤྲས་པའི་རྒྱ་དམག་གིས་བཅན་གཞོན་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་
 བོ་སྒོ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་ད་དུང་ལྷ་མཐུད་དེ་མི་མང་གི་ཁྲོད་ནས་མགྱིན་པ་གཟེངས་སུ་བཏོགས་
 ཏེ། བདེན་པའི་འབོད་ཆོག་ལྷང་ལྷང་དུ་བསྒྲགས། སྤྱོད་དཔུང་ཆོགས་ཀྱིས་དཔའ་བོ་སྒོ་བཟང་
 ལགས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས། བཅན་ཤེད་ཀྱིས་མེ་འབར་བཞིན་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཐིངས་
 གཉིས་གཡུགས་ནང་། དཔའ་བོ་སྒོ་བཟང་ལགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིས་ལྷག་བསམ་གྱི་སྟོབས་པ་སྤར་
 ལྷག་རྒྱས་ནས། ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཡོངས་རྫོགས་མེ་ཡིས་ཆོག་སྟེ་གྱི་སྟོང་དུས་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་
 པ་ལྟ་བུའི་ན་རྒྱག་བཟོད་སྐགས་མེད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་སྟམ་པར། ད་དུང་ལྷ་མཐུད་དུ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་རྒྱལ་དར་ལག་ཏུ་ཁྱེར་ནས། སྤྱིང་སྟོབས་ཁུམ་མེད་ངང་རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱས།

དཔའ་བོ་སྒོ་བཟང་ལགས་རང་ཉིད་ཤི་གསོན་གྱི་དབྱེ་ཐག་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་། ཁོང་
 གིས་ད་དུང་ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་ནམས་ཀྱི་སྤེ་བྲིད་མཛད་དེ་རྟོག་ཅ་གཅིག་སྤིལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱས། ས་རོལ་དག་པོའི་

དཔུང་གིས་ཁོང་ཆོར་རྗེ་བའི་མཆོན་
 ཀྱིས་བསྐྱོན་ཏེ་གདུག་རྒྱབ་རི་ལྷར་ཆེ་
 ཡང་། དཔའ་བོ་སྒོ་བཟང་ལགས་དང་།
 རང་སྟོག་སྒོས་བཏང་བའི་བོད་རིགས་
 དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དེ་ནམས་ཀྱིས་
 བདེན་པའི་སྐད་འབོད་དང་བཅས་
 མཐུན་ནས་མཐུན་དུ་བསྒྱུད་དེ། རང་

ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་
 འཐབ་ཚེད་གྱི་མཛད་རྒྱུས་བཞག་པའི་དཔེ་བཟང་
 སླ་ན་མེད་པ་ཞིག་བཏོད།

ཉིན་མོ་དེ་ནི། གཞིས་ལུས་བོད་ཀྱི་དཔའ་བོ་
 དཔའ་མོ་དག་གིས་ཁུམ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཅེས་
 ལྷག་བསམ་གྱི་སློབས་པ་ངོམ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ནམ་ཡང་བསུབ་ཐབས་མེད་པའི་བྱས་རྒྱུས་བཞག་པའི་དུས་ངན་གལ་ཆེན་
 ཞིག་ཡིན།

ཚུམ་ཡིག་འདི་མཇུག་སྟེང་སྟངས་ནི། བཛྲུག་དོན་གཙོ་བོ་ཕྱགས་བསྟོམས་ཀྱི་ལམ་ནས་མཇུག་བསྟུས་ཏེ། ནམ་ཡང་ངན་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བསྟན་ཡོད།

གཏམ་དཔེ།

ཡུལ་གྱུ་བཞི་དགྲ་ལག་ཤོར་ཟེར་ན། ཤོ་མི་ཆེ་རིང་ཡང་དགའ་རྒྱ་མེད། །

དགྲ་བྱུང་ན་གྱི་ཁ་མཉམ་ལེན་དང་།
 གྲོགས་བྱུང་ན་ཤོར་བ་མཉམ་འཇུགས་བྱེད།

ཕྱོད་ཆེན། ༄→

དང་པོ། རྒྱ་དོན་འཕྱར་ནས་ཆེན་མོ་གསུང་བཤམས་ཆེལ།

ཀ) ལྷུ་མ།	ལྷུ་མ།	ལྷུ་མ།
ཁ) སྒོ་ག།	སྒོ་ག།	སྒོ་ག།
ག) འཕམ་བ།	ཕམ་བ།	ཕམ་བ།
ང) ལྷུ་ག།	ལྷུ་ག།	ལྷུ་ག།

གཉིས་ལ། དག་ཆ་དང་ཆེན་དོན་རེས་པར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་བྱུང་བྱས་ཤིག་བྱིས།

ལྷུ་པ་མེད་པ།	རམ་སྟོན་ཁྲོམ་སྟོར།	དཔའ་མཛངས་རྒྱལ་མོད།	ལྷ་སྟེང་དཔུང་ཆོག་གས།
སྟིང་སྟོབས་ཆེན་པོ།	རྒྱལ་གཅེས་ལྷུ་ག་བསམ།	དོག་ཅ་གཅིག་སྒྲིལ།	རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་།
སྟོབས་པ་ཆེར་བརྒྱད།	བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ།	མཛོན་སྒྲུལ་འཛོམས་མེད།	སྒྲ་ན་མེད་པ།

གསུམ་ལ། རྒྱ་གྲུ་བྱིས།

ཞི་བ། དཔའ་པོ། གཏུག་རྒྱུབ། གཅིག་སྒྲིལ། མཛོན་སྒྲུལ། དག་པོ། བདེན་པ། གཉའ་གཞོན། རོ་ཆོལ།
དཔེ་བཟང་། རོ་བ། ས་རོལ། མཏུན་སྟོད།

བཞི་ལ། སྟོབས་ཆེན་འཕྲུགས་ཏེ་འཕྲུག་བྱིས།

- ཀ) དོན་རྒྱུན་འདི་བྱུང་སའི་ཡུལ་དང་དུས་ནས་ཞིག་ཡིན།
- ཁ) གཞིས་ལུས་སྒྱུན་ལྷན་ཆུང་མས་ཀྱིས་རྒྱ་དམར་ལ་རོ་ཆོལ་བྱེད་དོན་ཅི།
- ག) དཔའ་པོ་སྟོབས་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་དམར་ལ་རོ་ཆོལ་རི་ལྟར་བྱས་སམ།
- ང) གཞིས་བཞུགས་སྒྱུན་ལྷན་ཆུང་མས་ཀྱིས་རམ་སྟོན་ཁྲོམ་སྟོར་བྱས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཆོད་ནས།

ཕྱ་ལ། བརྗོད་གཞི་རྣམས་ལས་གང་ཏུར་ཞིག་གི་ཐོག་གི་རིམ་རིམ་ཆེ་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྱིས།

- ཀ) གངས་རིའི་ལྷུ་ག་བསམ།
- ཁ) རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་པོ།
- ག) རང་ལས་གཞན་གཅིས།
- ང) ཞི་བདེའི་ས་པོན།

ཚུམ་ཡིག་དབྱེ་ཞིབ།

གོང་གི་ཚུམ་ཡིག་འདིར་རིམ་ཞིན་བརྗོད་པའི་བྱུང་ཆ་དུག་ཆང་ཡོད་དེ།
དང་པོ་**ཡུལ་ནི་**རྒྱལ་ས་སྣ་ས་གོང་ཁྱེར་དང་།
གཉིས་པ་**དུས་ཚོད་ནི་**ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ལྷ་ཆེས་ ༣༧ ཉིན།
གསུམ་པ་**མི་སྣ་**གཙོ་བོ་ནི་དཔལ་བོ་སློ་བཟང་ལགས་དང་། སལ་བ་གཞིས་བཞུགས་དཔལ་
བོ་དཔལ་མོ་རྣམས་དང་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཡིན།
བཞི་པ་**བྱ་བའི་འབྱུང་རྒྱུ་ནི་**བོད་གཞིས་ལུས་མི་མང་གིས་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་སྐྱོར་དང་
བཅན་ཤེད་མ་བཟོད་པ།
ལྷ་པ་**བྱ་བའི་བྱུང་རིམ་ནི་**དཔལ་བོ་སློ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་བོད་གཞིས་
ལུས་མི་མང་གིས་དཔལ་བོ་རུ་མེད་དང་བཅན་འཛུལ་བ་རྒྱ་དམར་ལ་ཞི་བའི་རམ་སྟོན་
ཁོམ་སྟོར་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ།
དུག་པ་**བྱ་བའི་མཐུག་འབྲས་ནི་**རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་དག་པོའི་བཅན་གཞོན་
བྱས་པ་དང་། བོད་གཞིས་ལུས་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ནས་ཡང་བསུབ་
ཐབས་མེད་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་བྱས་རྒྱུས་བཞག་པའོ། །
ཚུམ་ཡིག་འདིའི་ནང་དུ་ཡུལ་དང་། དུས། མི་སྣ། བྱ་བའི་འབྱུང་རྒྱུ། བརྒྱུད་རིམ།
མཐུག་འབྲས་བཅས་གསལ་བར་བཀོད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ།
རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་བོ་སློ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་སེལ་ཆེད་འགྲན་རྒྱ་བྲལ་
བའི་སྤྲོད་སྟོན་མཆོད་ཡོད་པས། ཚུམ་ཡིག་འདིས་སྟོག་པ་བོ་ལ་སྟོབ་གསོ་དང་སེམས་
འགྲུལ་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན།

(ཚུམ་ཡིག་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པ་འདི་མཐུག་གི་ཚུམ་ཡིག་རྣམས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་མཆོད་ཙམ་ཡིན།)

༡༥. བཀ་ཤ་འཛོང་བ།

ཉིན་ཞིག་ལ། ཉི་ཚེས་བཟང་པོས་སྟེ་གདོང་རྒྱལ་པོའི་ཕག་པ་རྒྱགས་ཤོས་དེ་སྒྲིག་ཏུ་བསང་རྒྱས།
 རྒྱལ་པོའི་བྱང་བྱ་སོང་ནས། “རྒྱལ་པོ་ལགས། བྱིད་ཚང་གི་ཕག་པ་རྒྱགས་ཤོས་དེར་ནད་སོག་སྟེ་
 བྱི་འདུག ད་རོ་

གང་ཏུ་གཡུག་
 དགོས་”ཞེས་
 བྱིས་པར། རྒྱལ་
 པོས་“སྟེ་གཙང་
 མ་བཞུར་ནས་
 ཤ་ཁྲོམ་ལ་
 འཛོང་བྱ་སོང་།
 རིན་པ་ཆད་
 ལུས་མེད་པར་
 ཅིས་འབྲུལ་བྱ་
 དགོས་”ཞེས་
 བཤད།

དེ་ནས་ཉི་ཚེས་བཟང་པོས་རྒྱལ་
 བོའི་བཀའ་བཞིན་ཕག་ཤ་ཁྱར་
 བྱས་ཁྲོམ་ལ་སོང་སྟེ། “ཕག་ནད་
 བོག་པའི་ཕག་ཤ་ཉི་མཁན་ཨེ་
 ཡོད།” ཅེས་འབོད་བཞིན་ཉིན་
 གང་ལ་བསྐྱད་ཀྱང་། ཤ་སྟེ་ག་
 གཅིག་ཀྱང་བཅོང་མ་ཐུབ་པ་རེད།
 དེ་ནས་ཉི་ཚེས་བཟང་པོས་ཕག་
 ཤ་ཁྱར་ཡོང་ནས་ཉི་མཁན་མེད་

ལུགས་རྒྱལ་པོར་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་“དེ་ཤ་བཅོས་ཉི་མོས་ན་འགྲིག”ཅེས་ཟེར་བར། ཉི་
 ཚེས་བཟང་པོས། “རྒྱལ་པོ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་གསོལ་གྱུ་མ་བཞིས་སམ། ཡང་ན་གྱུ་མ་ཁྱ་བ་
 མཆོད་”ཅེས་ཞུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་“ང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ཤ་བཟའ་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཆོ་འཁོར་
 གཡོག་ནམས་ཀྱིས་ཤ་ཁྱ་འཐུང་བ་ལས་འོས་མེད་པས། ད་དུང་འདྲི་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད་”ཅེས་གཤེ་
 གཤེ་བཏང་།

དེ་ནས་ཉི་ཚེས་བཟང་
 པོས་ཤ་དང་རུས་པ་ཞིབ་
 མོར་གཏུབས་ཉི་ཡུན་
 རིང་བཅོས་པས། ཤ་
 ཐུར་ཞིང་རྒྱར་ནས་ཀོ་བ་
 དང་རུས་པ་ཅམ་ལས་
 ལེན་རྒྱ་མེད་པར་ཐུར།
 ཉི་ཚེས་བཟང་པོ་དང་

ཤ་ཞིམ་པོ་རུས་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཡོད།
 དེ་དཔོན་ལ་མི་རག་གཡོག་ལ་རག་
 ཏ་ཏ་ཏ་...

ཕག་ཤ་ཞིམ་པོ།
 ཕག་ཤ་ཞིམ་པོ།
 ཨ་རོ་ཡ་...

གཡོག་པོ་ནམས་ཀྱིས་རོ་བཅུད་ལྷན་པའི་ཤ་ཁྱ་འཐུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོར་ཕག་ཀོ་དང་རུས་པ་ཐུལ་
 བས། “རྒྱལ་པོ་ལགས། ཕག་ཀོ་དང་རུས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཤ་ཆང་མ་རྒྱར་ནས་ཤ་ཁྱའི་ནང་དུ་

བཞུར་འདུག། སག་གོ་བཙེས་མ་འདི་བཞེས་རོགས་གནང་”ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་“འོ་ན་ཤ་ཁུ་
 བྱིར་ཤོག”ཅེས་ཟེར་བར། ཉི་ཚེས་བཟང་པོས་“ཤ་ཁུ་ང་ཚོས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་བཏུང་ནས་
 ཚར་སོང་།” ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཅི་བྱ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སག་གོ་བཙེས་མ་དེ་མི་ཟ་ཀ་མེད་
 བྱུང་།

ཐེངས་ཐེས་མར། སག་ཤ་ཟ་སྐབས། རྒྱལ་པོས་ཐོག་མ་ནས་ཉི་ཚེས་བཟང་པོར་“ད་རེས་ངས་ཤ་ཁུ་
 འཐུང་ཆོག་ བྱིར་ཚོས་ཤ་ཟོ་ཞིག”ཅེས་བཤད། དེ་ནས་ཉི་ཚེས་བཟང་པོས་ཤ་ཚོས་མ་ཐག་ཏུ་ཡར་
 བཏོན་ནས་ཚང་མར་བཏོས་ཏེ་ཟོས་པ་དང་། རྒྱལ་པོར་ཤའི་ཕྱོ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཤ་ཁུ་དེ་ལྷལ་
 བ་རེད།

གཏམ་དཔེ།

བཟང་པོའི་ཞོར་ལ་ཇ་ཆང་དང་། །

ངན་པའི་ཞོར་ལ་རྒྱལ་རྒྱུང་། །

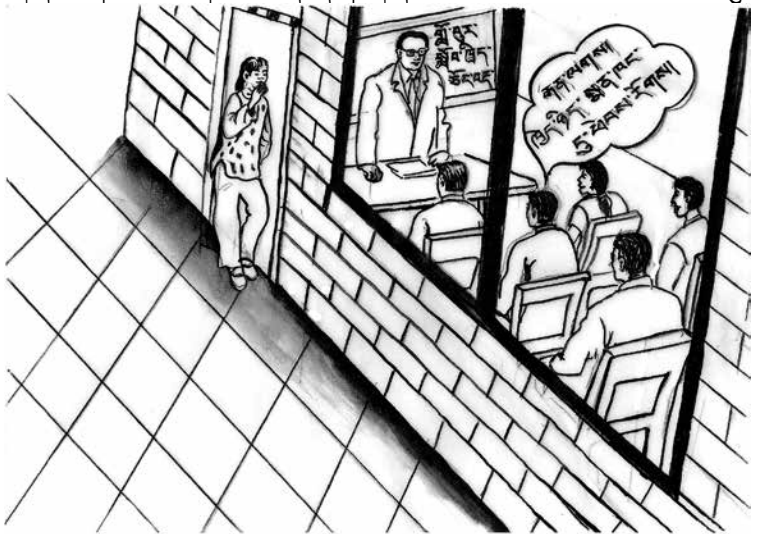

༡༤. བདག་གི་དགེ་ཆན།

བདག་གི་དགེ་ཆན་ནི་གཞུགས་རིང་ཞིང་ག་རིང་པ་དང་། དབུ་སྐྱ་ཅུང་ལྷག་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ།
 ཁོང་གི་གདོང་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་ཕྱང་ལས་དུས་ནམ་ཡང་ལྷག་བསམ་དཀར་པོའི་བཙེ་མདངས་
 ཤིག་འཆར་བཞིན་ཡོད།

ཉན་ཞིག་གི་སློབ་ཁྲིད་སྐབས་སྟེ། དགེ་ཆན་ལགས་ཀྱིས་སྐད་གདངས་སྟན་མོས་སློབ་ཚན་སློག་པ་
 དང་སློབ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་འཆད་བཞིན་ཡོད་ལ། སློབ་གྲོགས་ཚང་མས་ཀྱང་ཁོང་གི་བརྗོད་པའི་
 སློབ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་ལ་ན་བ་བྲགས་འདུག་པའི་སྐབས་དེར། སློ་བུར་དུ་སློབ་ཁང་གི་སློ་བརྒྱུངས་
 པའི་སྐྱ་ཞིག་གྲགས་བྱུང་། ཆན་ལགས་ཀྱིས་སློ་བྱེ་བ་ན་དགེ་ཆན་གྱི་ཚུང་མས་“བྱིས་པ་སློ་བུར་དུ་
 བ་འདུག་པས་སྐྱ་ཁང་དུ་
 འཁྲིད་དགོས”ཞེས་བཤད་
 པ་ང་ཆོས་ཐོས་བྱུང་། ཆན་
 ལགས་ཀྱིས་བསམ་སློ་ཞིག་
 བཏང་རྗེས། “སློང་གིས་
 ཅུང་ཅམ་སྐྱགས་དང་སློབ་
 ཁྲིད་གོལ་རྗེས་སྐྱ་ཁང་
 དུ་འགོ”ཞེས་བཤད་དེ་
 ཡང་བསྐྱར་སློབ་ཁྲིད་བྱས།

བདག་གིས་དགོ་ཆན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཐོས་མ་ཐག་སེམས་ལ་སྒྲ་མི་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་
ཞིག་སྒྲེས་ཏེ། དགོ་ཆན་ལགས། བྱེད་ཉིད་སྒྲན་ཁང་དུ་ཕེབས་རྟོགས་ཞེས་བཤད་ན་འདོད་མོད།
ཁོང་ནི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལ་འཕྲད་ཀྱང་སློབ་མའི་ལས་དོན་གཙོ་བོར་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས།
ངས་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་ཀྱང་ཁོང་གིས་སློབ་བྲིད་ཀྱི་མཚམས་མི་འཛིག་ཁོ་ཐག་ཡིན།

དགོ་ཆན་གྱིས་སྐྱ་མཐུད་དུ་སློབ་བྲིད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན། གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་མ་
ལྟགས་པ་དང་འདྲ། བདག་གི་སེམས་སུ་སློབ་བྲིད་ལྗེས་དུ་གྲོལ་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱ་པའི་སྐབས་
དེར་ཉིང་། ཉིང་། ཉིང་།ཞེས་སློབ་བྲིད་གྲོལ་བའི་ཅོང་བརྟུགས་བྱུང་། དགོ་ཆན་གྱིས་སློབ་བྲིད་
གྲོལ་བའི་ཅོང་བརྟུགས་མ་ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ནན་ཏན་གྱིས་ནག་པང་ངོས་ལ་མིང་འགྲེལ་བྲིས་
ཏེ་བཞུད་པས། བདག་གི་སེམས་ལ་སྒྲར་ཡང་སྒྲ་མི་ཤེས་པའི་བྲེལ་འཚུབ་ཅིག་ལངས་ནས་འདུག་
མི་བཟོད་པར་ལྗེས་ན་ཡང་། ཆན་ལགས་གྱིས་སློབ་ཚན་ཁོད་ཀྱི་མིང་འགྲེལ་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བ་
བྱས་ཚར་རྗེས་ད་གཟོད་རང་གི་བྱ་ཚུང་སྒྲན་ཁང་ལ་བསྐྱལ་སོང་།

རང་གི་བྱ་ལ་ནད་བྱུང་ཡང་སློབ་མར་སློབ་བྲིད་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་སྟོད་བཟང་ལས།
དགོ་ཆན་ལ་འོ་མ་ལས་ཀྱང་དཀར་བའི་ཐུགས་སེམས་དང་། སློབ་མ་བྱ་ལྟར་སྟོང་བའི་བྱམས་
སེམས་ལྡན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུག།

རེད་ཡ། རང་གཤིས་དར་དཀར་ལས་འཇམ་ཞིང་བྱམས་བཅེ་འོ་མཚོ་ལས་དཀར་བའི་དགོ་ཆན་གྱི་
ཀུན་སྟོད་དེ་བདག་གིས་ནམ་ཡང་བརྟེན་མི་སྲིད།

མཆན། ཁུང་འབྲིང་སློབ་མའི་སྤངས་ཚོམ་ཚོ་ཀའི་དྲག་འཁྱར་ལས་བདམས། བདེ་ཆེན་སློབ་མས་བྲིས།

གཏམ་དབེ།

གོས་གོང་བ་མེད་ན་བཟོ་འཕྲོ་རེད། །
གི་ཡུ་བ་མེད་ན་བརྟུང་འཕྲོ་རེད། །
གཏམ་རྩ་མ་མེད་ན་བཤད་འཕྲོ་རེད། །

ལྷག་བསམ་དུང་ལས་དཀར། །
གཤིས་རྒྱུད་དར་ལས་འཇམ། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། མིར་གསུམ་རེ་ཟུང་དེ་ཆེག་ཟུབ་ཅིག་བྲིས།

འིད་པ། ལྷག་བསམ། སྐད་གདངས། རྩ་བ་སྒྲགས། མྱོ་བྱར། རྩུང་མ། རྩུང་ཅམ།
ཁོ་ཐག་ ཅི་མ་རུང་། ཅོང་བར། དར་དཀར། སྒྲིབ་བཟང་།

གཉིས་པ། རར་ཆེག་ཐོག་ནས་བྲིས།

- ཀ། བྱིད་ཀྱི་དགོ་ཀྱན་གྱི་བྱད་གཟུགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་བྲིས།
- ཁ། རྩམ་རྒྱན་དགོ་ཀྱན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རྩམ་པ་བྲིས།
- ག། དགོ་ཀྱན་གྱིས་སློབ་མའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་བསམ་སློག་ཤོད་སྤངས་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་བྲིས།
- ང། སློབ་ཁྲིད་ཟུར་དུ་གྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་དོན་ཅི་ཡིན་པ་བྲིས།
- ཅ། དགོ་ཀྱན་གྱིས་བྱ་བ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་འཛིན་གྱི་འདུག་པ་བྲིས།
- ཆ། བྱིད་རང་གི་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་འདས་དོན་གང་ཡིན་པ་བྲིས།

གསུམ་པ། བརྗེད་དུམ་རེ་རེ་ལ་རྩམ་པ་ཅི་ཡོད་དགོ་སློབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་གོ་ཐུར་བྱེད་དགོས།

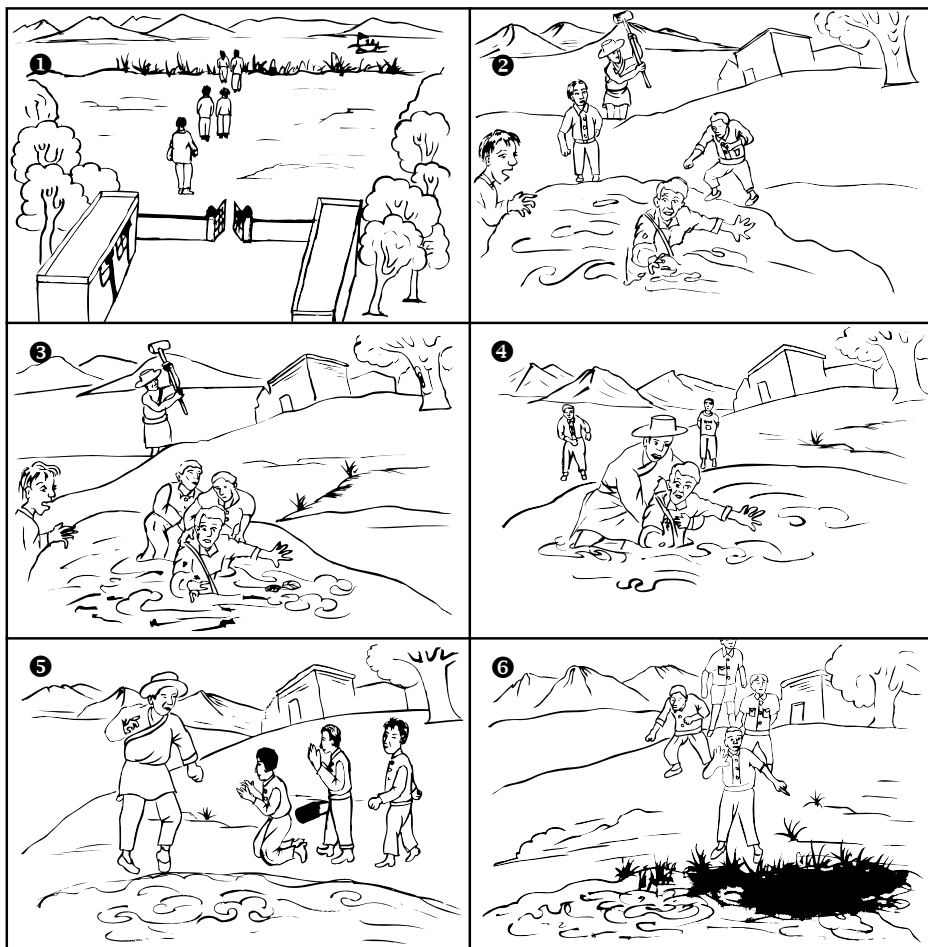
- ཁོང་གི་གདོང་ན་ཡོད་པའི་སྒྱུན་བྱུང་ལས་དུས་ནམ་ཡང་ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་བརྗེད་མདངས་ཤིག་འཆར་བ་ཞིན་ཡོད།
- བདག་གིས་དགོ་ཀྱན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཐོས་མ་ཐག་སེམས་ལ་སྒྲུ་མི་ཤེས་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་སྒྲེས་ཏི། དགོ་ཀྱན་ལགས། བྱིད་ཉིད་སྒྲན་ཁང་དུ་སེབས་རོགས་ཞེས་བཤད་ན་འདོད་མོད།
- ཏིང་། ཏིང་། ཏིང་ཞེས་སློབ་ཁྲིད་གྲོལ་བའི་ཅོང་བར་གྲགས་བྱུང་། དགོ་ཀྱན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་གྲོལ་བའི་ཅོང་བར་མ་ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ནན་ཏན་གྱིས་ནག་པང་ངོས་ལ་མེད་འགྲེལ་བྲིས་ཏེ་བསྟན།
- རང་གཤིས་དར་དཀར་ལས་འཇམ་ཞིང་། བྲམས་བརྗེ་འོ་མཆོ་ལས་དཀར་བའི་དགོ་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་སྒྲིབ་དེ་བདག་གིས་ནམ་ཡང་བརྗེད་མི་སྲིད།

བཞི་པ། བྱེད་སྒྲོ་རྩམས་ལེགས་པར་སྟུབས།

- 1) དགོ་ཀྱན་གྱིས་སྐད་ཆ་གང་བཤད་པ་དང་། བྱ་བ་གང་བྲམ་པ་རྩམས་བྱུར་འདོན་གྱིས།
- 2) སློབ་མའི་བསམ་སློར་གང་འཁོར་བ་རྩམས་བྱུར་འདོན་གྱིས།
- 3) ཚུལ་བྱང་འདིར་མི་སྣ་ག་ཆོད་ཡོད་པ་རྩམས་གསལ་འདོན་བྱེད་དགོས།

၎င်း အဖွဲ့အစည်းများသည် နယ်လုံးပတ်လည် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်။

၎င်းတို့သည် အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

༡༧. ས་ཕྱག་ཁ་བྱང་ལྷ།

སློབ་ཕྱོགས་ལྷ་དཀར་ནི་སློབ་སྦྱང་ལ་སྦྱངས་བཙོན་གཏན་ནས་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། ལྷ་དུ་
དགེ་ཆུན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་འཕྲིས་ཀྱི་སློབ་ཕྱོགས་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་པའམ་ཀྱ་རེ་བཙེ་རྒྱར་
དགའ་བ་དང་། འདྲིན་གྱ་གོལ་རྩེས་པ་མའི་ནང་ནས་དདུལ་བྱིར་ཏེ་སློག་བརྟན་ལྷ་བའམ་ཡང་ན་
སློམ་ལ་འབྱམ་པ་སོགས་ཁ་གཤེད་མིག་གཤེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དགེ་ཆུན་གྱིས་ལྷ་དཀར་ལ་སློབ་ཁྲིད་
ཡག་པོ་ཉན་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཡང་གནང་བར་མ་ཟད། སློབ་ཚན་འཕྲིད་སྐབས་ལྷ་དཀར་
ལ་ངེ་བ་ཡང་ཡང་འདྲི་གནང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་དཀར་གྱིས་ལན་འདེབས་སྐབས་ཀྱི་མེད།

ཐེངས་གཅིག་འདྲིན་གྱའི་ཆོགས་འདྲའི་ཐོག་དགེ་ཆུན་གྱིས་ལྷ་དཀར་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཆ་ཡོ་
བསྐང་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་ན་ཡང་། ལྷ་དཀར་གྱིས་རང་གི་སྦྱངས་འབྲས་ཞན་པོ་
ཡོད་པ་དེ་དགེ་ཆུན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བར་ངོས་འདྲིན་བྱེད་པ་ལས།
རང་ངོས་ནས་སྦྱངས་བཙོན་མ་བྱས་པར་ངོས་
ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། དོན་དུ་དེ་འདྲ་རེད་དམ་ཞེ
ན་ཅ་བ་ནས་མ་རེད། དགེ་ཆུན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་
ཁ་གསལ་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་དཀར་
དུ་སྦྱངས་འབྲས་ཞན་པའི་སློབ་སྦྱག་ལ་དེ་བས
རོགས་རམ་གནང་གི་འདུག

ཉེན་ཞིག ང་ཚོ་སློབ་གྲུའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་གཤམ་རེས་ཡིབ་རེས་ཅེ་དུས། གློ་དཀར་ས་སྤྱག་ཁ་
 བྱང་ལྟ་ཞིག་གི་ནང་ཏུ་གཤམ་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོར་རྟེན་མ་བྱུང་། མཐའ་མར་གློ་དཀར་ས་སྤྱག་
 བས་ཕྱིར་ཐོན་ཡོང་ནས་“ཉི་མས་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ང་ས་སྤྱག་ནང་དུ་འབྱུག་
 བྱི་ཐེབས་གྲབས་བྱས་བྱུང་”ཞེས་བཤད་པ་རེད། སྐབས་དེར་སློབ་སྤྱག་ནམས་གད་མོ་དབང་མེད་
 དུ་ཤོར་སོང་། དགེ་ཆན་གྱིས་གློ་དཀར་གྱི་སྐད་ཆ་དེ་གསན་འཕྲལ་ང་ཚོར་བེ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 བཏོན་གནང་བ་སྟེ། “ས་སྤྱག་ཁ་བྱང་ལྟར་ཉི་འོད་མི་སོག་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ཉི་མས་ཉེ་
 དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་བྱས་པ་རེད་དམ”ཞེས་གསུང་གི་འདུག དེར་ང་ཚོས་ལན་གང་ཡང་མ་ཐེབས་
 པར་འཇམ་ཐིང་ངེར་ལུས། ཆན་ལགས་ཀྱིས་ངར་རྒྱད་རིང་པོའི་སློན་ནས་“གློ་དཀར་གྱི་བསམ་ཚུལ་
 དེ་ནོར་བ་རེད། ཉི་མས་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་མེད་པར་ས་གཞི་ཆེན་པོར་འཕྲོས་གྱུར་། ས་སྤྱག་
 དེ་ཁ་བྱང་ལྟ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཉི་འོད་མ་སོག་པ་རེད། དཔེར་ན། སློབ་བྲིད་ཡག་པོ་མི་ཉན་
 མཁན་གྱི་སློབ་སྤྱག་གི་སྦྱངས་འབྲས་ཞན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་ཆན་གྱིས་སློབ་བྲིད་བྱེད་སྐབས་ཉེ་
 དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནི་སློབ་སྤྱག་རང་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་བྲིད་ཡག་པོ་མ་ཉན་
 པའི་སློན་རེད། ས་སྤྱག་ཁ་བྱང་ལྟ་ལ་ཉི་འོད་སོག་མ་བྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་རེད་”ཅེས་
 གསུངས་སོ། །སྐབས་དེར་གློ་དཀར་གྱིས་མགོ་བོ་སྦྱར་སྦྱར་བྱས་ཉེ་བསམ་སློབ་གཏོང་བཞིན་བསྐད་
 འདུག

དེ་ནས་བཟུང་གློ་དཀར་གྱིས་སློབ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་སློབ་བྲིད་ལ་ཉན་པ་དང་། དུས་ཅག་ཏུ་སློབ་
 སྦྱོང་ལ་སྦྱངས་བཅོན་སྟོན་མེད་བྱས་པར་བརྟེན་ཡར་རྒྱས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་བྱུང་ནས་ཀུན་
 ཀྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱེད་སའི་སློབ་སྤྱག་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར།

གཏམ་དཔེ།

གཞན་ལ་སྟེ་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་སྟེ་ན་མེ་ལོང་དགོས། །

འབྲོག་སྟུ།

ཉིན་རིའོད་དང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་། །རྫོད་གྲང་གཉིས་ཀྱི་དབར་ཁ་ལ། །

སྤང་ཆན་སྦྱ་མེད་འབྲག་གི་ཐེབས། །སྦྱ་ཅ་སྤྱབ་བའི་ལས་འབྲས་རེད། །

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། ལ་མ་ཉེ་སྒྲོང་ལ་ཚོམ་བྱང་ཞིག་བྱིས།

ཀུ་རེ། ཡོ་བསྐང་། ཞན་པོ། གཤམ་རེས་ཡིབ་རེས། ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ཞེན། ངང་རྒྱད་རིང་པོ།
ས་གཞི་ཆེན་པོ། སློ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ། མངོན་གསལ་དོད་པོ། བསྟོད་བསྐྱགས།

གཉིས་ལ། བསམ་བྱས་ཉེ་བྱི་བར་ལན་བྱིས།

ཀ། བྱིད་ལ་སློབ་སྦྱག་སྒྲ་དཀར་གྱི་རང་གཤིས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡོད་དམ།

ཁ། “ཉེ་མས་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ཞེན་བྱིད་གྱི་འདུག ང་ས་སྦྱག་ནང་དུ་འབྱུག་ཤི་ཐེབས་གཤམ་བྱས་བྱང་”ཞེས་
སྦྱས་སྦྱ་ལ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན།

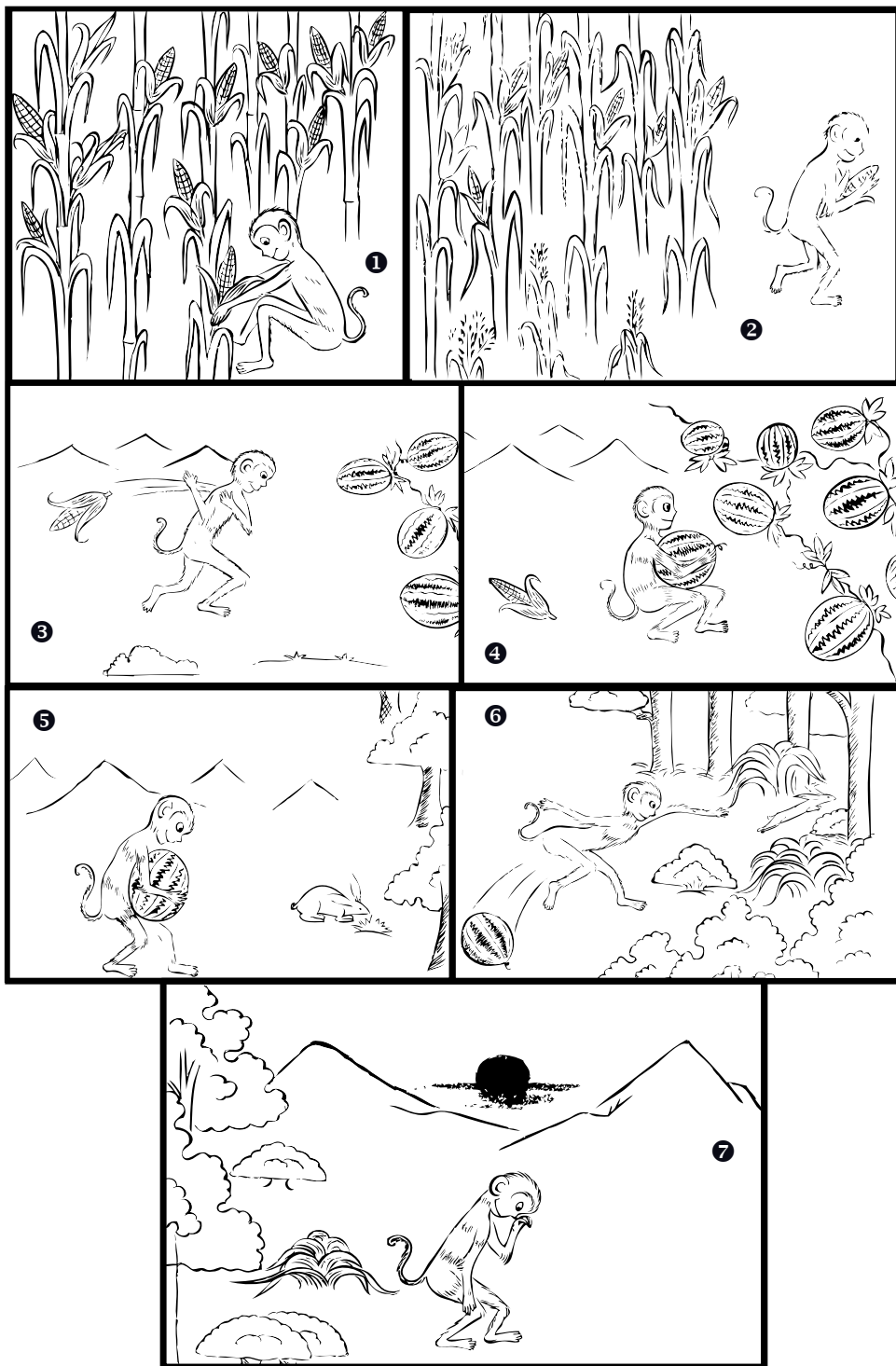
ག། སློབ་མ་སྒྲ་དཀར་གྱི་ལྷ་བ་ལ་འོར་འཁྲལ་གང་འདུག་གམ།

གསུམ་ལ། རྒྲ་དཀར་དང་ས་སྦྱག་ཁ་བྱང་ལྷ་གཉིས་ལ་འབྲེམ་ཚུངས་གྱི་ཆ་གང་དག་ཡོད་པ་བསམ་གཞིག་བྱིས།

བཞི་ལ། གཤམ་གསལ་ཆེག་དུམ་རྒྱམས། སྤ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འོག་གི་རེ་འུ་མིག་ནང་བྱིས།

རྒྲ་དཀར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་ནོར་བ་རེད། སྐད་ཆ་ཤོད་པ། ཀུ་རེ་ཅེ། སློག་བརྟན་ལྷ་བ། ཇི་བ་ཡང་ཡང་
གནང་། ཁྲོམ་ལ་འབྱམ་པ། ས་གཞི་ཆེན་པོར་འཕྲོས། ཉེ་འོད་མ་ཕོག་པ་རེད། སློ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ། སློབ་སྦྱིད་
ལ་ཉན་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་སྦྱངས་བཅོན་སྟོད་མེད་བྱས། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཡང་གནང་། སློབ་སྦྱིད་ཁ་གསལ་
གནང་།

དགེ་ཆེན།	རྒྲ་དཀར།

༡༩. མོ་ཏ་རྒྱུད་རྒྱུད་།

ཤིང་གིས་བཙོས་པའི་མོ་ཏ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤུས་ལེགས་དེ་ངས་མཐོང་རིམ་བཞིན་སྤུན་ཚོགས་མིག་ལམ་
དུ་འཆར་གྱི་འདུག། འདྲིན་རིམ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤུན་ཚོགས་དེད་གཉིས་འདྲིན་གྲ་གཅིག་ཡིན་
ལ་བྱིམ་མཆོས་ཀྱང་ཡིན། འདྲིན་གྲ་ལྡ་པར་མ་སླེབས་བར་དུ་དེད་གཉིས་རྒྱུན་དུ་སློབ་གྲར་མཉམ་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་ལ་མཉམ་དུ་ལོག་པ། རང་སྦྱོང་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་བཅས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་
པའི་གྲོགས་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཉེན་ཞིག་སེམས་པ་མི་སྐྱིད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་བྱུང་བ་སྟེ། བྱང་གསེང་སྐབས་རང་རང་སོ་སོས་
 བཟོས་པའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་དག་བཏོན་ཏེ་ཅེད་མོ་ཅེས་པ་ཡིན། ངས་སུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོས་
 པའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུས་དག་དེར་ཞིབ་མོར་ལྟ་སྐབས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་པས་ས་ལ་ཟགས་ཏེ་
 ཆག་སོང་། ཁོས་དེ་མཐོང་ནས་དུ་བཞིན་“སྐྱིན་ཚབ་སྐྱབས་ཤོག”ཅེས་ཤོད་ཀྱི་འདུག “ངས་ཆེད་
 མངགས་བཅག་པ་མིན”ཞེས་བབས་གསེད་བྱས་ཀྱང་། ཁོ་ཁྱོས་ནས་“ཁྱོད་ཀྱིས་གཟབ་གཟབ་མ་
 བྱས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ། སྐྱིན་ཚབ་མ་སྤྲད་ན་མི་འགྲིག”ཅེས་ཤོད་བཞིན་ཏུས་ཤུགས་ཅི་ཡོད་བཏོན་
 ནས་ང་ལ་འབྲུད་རྒྱག་བཏང་བྱུང་བས། མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་རྟོག་བཞིས་ཐེབས་ཏེ་རྒྱག་ཆག་ཏུ་སོང་
 བར་བཞུགས། ཁོ་དེ་བས་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཏེ་ཤུགས་ཅི་ཡོད་བཏོན་ནས་ངའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་ལ་
 བརྟུགས་པ་དང་། རྟོག་བཞིས་བཏང་བ་བཅས་རྒྱག་ཆག་ཏུ་བཏང་སྟེ། དཔེ་ཁྱུག་འཁྱེར་ནས་ཕྱི་
 བལྟས་ཅམ་ཡང་མི་སྟོག་པར་ཕྱིན་སོང་། རྒྱག་ཆག་ཏུ་བཏང་བའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་མཐོང་ནས་ང་
 ཡང་ཁོང་ཁོ་ཆེན་པོ་ལངས་སོང་། དེར་བཞུགས། དེད་གཉིས་ཀྱི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གནས་
 སྐབས་རིང་ཆད་སོང་།

དེ་ནས་སྐྱེམས་ཆེས་ཀྱི་ཉེན་ཞིག་སྟོབ་བྱ་གྲོལ་ནས་ནང་དུ་ལོག་པའི་ལམ་བར་དུ་སུན་ཚོགས་ངའི་
 རྒྱབ་ཏུ་ཡོང་གི་འདུག ངས་སྟོག་ཏུ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཁོ་བའི་ལག་པ་གཡས་པ་གོས་ཐུང་ཁྱུག་མའི་
 ནང་དུ་བརྒྱག་ནས་འབྱར་དུ་ཐོན་འདུག་པ་དེ་ངས་གང་ཡིན་ནམ་བསམས་བྱུང་། ངའི་ཆེས་ཟིན་
 བྲལས་ཡོད་དུས་ཁོས་ཁྱུག་མའི་ནང་ནས་སྐྱས་ཀ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་ཤིང་གི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་གསར་
 པ་ཞིག་བཏོན་བྱུང་བས། ང་ཅེ་ཞིག་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ནས་ཁོ་བར་བལྟས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན། ཁོ་བའི་
 གདོང་པ་ཡང་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་འཁྱོད་སེམས་ཆེན་པོས་“ཁ་སྟོན་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་
 རྟོག་བཞིས་བཏང་བ་དེ་ངའི་ནོར་འཁྲུལ་རེད། དགོངས་པ་མ་ཆོམས། སང་ཉིན་ང་ཆོའི་བྱིས་ཆང་
 ས་གནས་གཞན་ལ་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་པས། མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་འདི་ཁྱོད་ལ་དཔར་ཏེན་དུ་བཟོས་པ་ཡིན”ཞེས་
 ཤོད་བཞིན་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ངའི་ལག་ཏུ་སྤྲད་བྱུང་། ཁ་སྟོན་ངའི་བྱེད་སྤངས་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་
 སྟུགས། ངའི་སེམས་ལ་འཁྱོད་པ་ཆད་མེད་སྐྱེས་ནས་སུན་ཚོགས་ཀྱི་ལག་གཉིས་དམ་པོར་འཇུག་
 ནས་གདོང་ལ་ལྟ་ཅམ་ལས་སྐད་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཐོན་མ་བྱུང་།

སུན་ཚོགས་ས་མ་དང་མཉམ་དུ་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སྟོས་པ་ནས་བཟུང་དེད་གཉིས་ཐུག་འཕྲད་
 མ་བྱུང་། དཔར་ཏེན་དུ་སྤྲད་པའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་མཐོང་རིམ་བཞིན་སུན་ཚོགས་ང་ཡི་མདུན་དུ་

ལངས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྒྲུང་ཡོང་གིན་འདུག།

གཏམ་དཔེ། (སྒྲོ་ཚན་མཐུག་གི་གཏམ་དཔེ་དང་། དམངས་གཞས་ཀྱི་རིགས་འགྲེལ་བཤད་ངེས་པར་བསྐྱོན་དགོས།)

དབང་འབྲུག་པ་སྟ་ཡི་ཡུལ་ལའང་ཡོད། །
གཉེན་འགྲིག་པ་སྲིན་པོའི་ཡུལ་ལའང་ཡོད། །

བཟང་ལ་བཟང་ལན་འཇལ་བ་དང་།
ངན་ལ་ངན་ལན་མི་འཇལ་གཉིས།
ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན།

ལྷོ་ཀློན།

དང་པོ། བརྗོད་པ་རིང་ཏུ་བཏང་ནས་བྲིས།

དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མེ་འཁོར་གསར་པ་དེའི་**སྐུས་ཀ་མེ་འཁོར་རྟིང་པ་ལས་བཟང་པ་**ཡོད། ལྷ་བུལོ།
སྐུས་ཀ་བཟང་། གནས་སྐབས་སྒྲོ། རྒྱལ་ཆག་ཏུ་ལྷུར། འཕྱོད་མེམས་སྒྲིལ། དན་རྟེན་ཏུ་ཉར། འཆར་
 རྒྲང་སྒྲིན་པོ། མཛའ་བཤེས་བཟང་པོ། འབྲུད་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་འཕེད་བྱུང་།

གཉིས་པ། རྩི་བར་ལན་གྱིས།

ࣀ) མོ་ཏ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱུ་ལེགས་དེ་ཁོས་མཐོང་རིམ་བཞིན་མིག་ལམ་ཏུ་འཆར་བ་དེ་སྤྱི་ན།
 ག) སུན་ཆོགས་དང་ཁོ་གཉིས་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་འབེལ་བ་ཆད་དོན་ཅི།
 ཇ) མཛའ་བཤེས་འབེལ་བ་དེ་སྤྱི་གསོ་བྱུང་ནའང་གནས་སྤངས་ག་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་ངམ།
 ཉ) རྩོམ་ཐུང་འདི་ལྟོག་བཞོད་རྩོམ་ཡིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི།

གཏུམ་པ། སྐད་ཆ་དང་བྱ་བ་རྣམས་ལྷ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་འོག་གི་ཤེུ་མིག་ནང་འགོད་སྟེ་དཔྲད།

(རེབ་མིག་ནང་ཡང་གི་གཅིག་པོ་བསྐྱར་ན་འགྲིག)

- 1) མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྤྱུལ་དག་དེར་ཞིབ་མོར་ལྷ་སྐྱབས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་པས་ས་ལ་ཟགས་ཏེ་ཆག
- 2) ཏུ་བཞིན་“སྦྱིན་ཚབ་སྦྱབས་ཤོག”ཅེས་བཤད།
- 3) “ངས་ཆེད་མངགས་བཅག་པ་མིན”ཞེས་བབས་གསེད་བྱས།
- 4) “སྦྱིན་ཚབ་མ་སྤྲད་ན་མི་འགྲིག”ཅེས་ཤོད་བཞིན་ནུས་ཤུགས་ཅི་ཡོད་བཏོན་ནས་ང་ལ་འབྱུང་རྒྱག་བཏང་།
- 5) ཤུགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ངའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་ལ་བདེབས་པ་དང་། རྟོག་བརྩིས་བཏང་བ་བཅས་རྒྱག་ཆག་ཏུ་བཏང་།
- 6) རྒྱག་ཆག་ཏུ་བཏང་བའི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་མཐོང་ནས་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ལངས།
- 7) ངས་སྒྲོག་ཏུ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཁོ་བའི་ལག་པ་གཡས་པ་གོས་ཐུང་ཁྱག་མའི་ནང་ཏུ་བརྩག་ནས་འབྱར་ཏུ་
ཐོན་འདུག་པ་དེ་ངས་གང་ཡིན་ནམ་བསམས་བྱུང་།
- 8) ཁྱག་མའི་ནང་ནས་སྤྱུལ་ཀ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་ཤིང་གི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་གསར་པ་ཞིག་བཏོན།
- 9) ལ་སྟོན་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་མོ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་རྟོག་བརྩིས་བཏང་བ་དེ་ངའི་ནོར་འཁྲུལ་རེད།
- 10) སང་ཉིན་ང་ཆོང་ཁྱིམ་ཆང་ས་གནས་གཞན་ལ་སྟོ་རྒྱ་ཡིན་པས། མོ་ཏ་འདི་ཁྱོད་ལ་རྩན་ཉིན་དུ་བཟོས་པ་

ཡིན་ཞེས་ཤོད་བཞིན་མོ་ཏ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ངའི་ལག་ཏུ་སྤྲད་བྱུང་།
 ༡༡) འགྲོད་པ་ཚད་མེད་སྒྲིམ་ནས་སུན་ཚོགས་ཀྱི་ལག་གཉིས་དམ་པོར་འབྱུངས་ནས་གདོང་ལ་ལྟ་ཅིམ་ལས་སྐད་
 ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཐོན་མ་བྱུང་།

སུན་ཚོགས།			གྲོགས་པོ།		

བཞི་པ། བོད་གི་རྩོམ་ཡིག་ལ་དཔེ་བལྟས་ཏེ་གཤམ་གྱི་བརྗོད་གཞི་གང་ཅུང་ཞིག་ལ་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས།

- སུན་ཚོགས་དང་ཁོའི་གྲོགས་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་གྲུར་དཔེ་བཟང་བལྟན་པ།
- སུན་ཚོགས་དང་ཁོའི་གྲོགས་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་པན་གཅིག་གྲོགས་བྱས་པ།
- སུན་ཚོགས་དང་ཁོའི་གྲོགས་པོ་གཉིས་འདི་ཁོའི་ཡིག་རྒྱགས་ཅེ་སྤྲད་བྱུང་བ།
- སུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱགས་གྲོགས་པོས་གཏོང་རོགས་བྱས་པ།
- སུན་ཚོགས་དང་ཁོའི་གྲོགས་པོ་གཉིས་འཛིན་གྲུར་གཡོལ་བ།

གཏམ་དཔེ་སྟོན་པ།

ལ་མགོ་མཐོན་པོའི་དར་ལྗོག། གཡུག་གཡུག་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་སོང་། །
བྱིས་པ་མི་གཡོག་རྒྱག་མཁན། རྒྱག་རྒྱག་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་སོང་། །

མི་ལུས་ལེན་ཁར་བྱི་ལུས། །
དཔུལ་བ་ལྷུག་ཁར་དཔོན་ལུས། །

ནམ་རྟོག་མང་ན་ལྷ་འབྲེ་འཁོར། །
སེར་ལྷ་ཆེན་ཡི་དྲགས་འཁོར། །

ཐ་མག་ཨ་རག་བྱ་མོ་གསུམ། །
ཡོད་ན་འདོད་པ་སྲུ་ཆེ་རེད། །
མེད་ན་སྲུ་གསུམ་གྱི་རབས་མེད། །

ཁ་ལ་བྲེ་གང་མེད་པར། །
ངོ་ལ་ཁལ་གང་བྱུག། །

ར་ཆེ་ཟད་འཕར་བའི་སྟོ་ཁར་འབྱོར། །
མི་ཆེ་ཟད་སྟོན་པོའི་སྟོ་ཁར་འབྱོར། །

ག)
སྟན་ངག་སྟོན་འགྲུའི་
སྦྱང་བཅུད།

ཆིགས་བཅད་སྟོན་དཔེ།

བོད་ཡུལ་ནི་སྤྱ་གར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟགས་པའི་མི་རིགས་
རང་ཉིད་གྱི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་འགྱུར་དང་སྦྱ་ཅལ་ཁྱད་ཆོས་གྱིས་སྤྱག་
པའི་སྤྱ་གཞས་དང་ཞབས་སྟོའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད། མི་རིགས་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེའི་རིག་གནས་འཆོ་བ་འཕེལ་རྒྱས་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསམས་ན་
སྤྱ་གར་ནི་དར་སྤྱ་ཤོས་དང་། རིག་ཅལ་འཆོ་བའི་སྤང་གཞིར་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེས་
ན་བོད་གྱི་དམངས་ཁྱོད་སྤྱ་གཞས་ལ་ཡང་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་སྟུང་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་གོང་རོལ་དུ་བྱུང་
བའི་ད་ལྟ་བུ་སྟོད་བྱེད་སྟུང་གྱི་བོད་ཡིག་འདི་ཉིད་དར་བ་ནས་བཟུང་བོད་གྱི་གནའ་བོའི་སྟན་
ཚོམ་ཆིགས་བཅད་རི་སྟེད་པ་དང་། དམངས་ཁྱོད་གྱི་གཞས་ཆིག་མང་ཉུང་ལ་མ་སྟོས་པར་ལོ་
རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དང་། རྣམ་ཐར། སྟོན་བྱུང་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན།
དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་ཆིགས་བཅད་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད། དེར་བརྟེན་འདིར་ཆིགས་བཅད་ཚོམ་དཔེ་
དང་། སྤྱ་གཞས། ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགྱར་སྤྱ། སྟན་ངག་ཆང་གཞས། འཕྲོག་
སྤྱ། གཏམ་དཔེ། ཐེུ་བཅས་སྟན་འཛེབས་ལྟ་ལ་སྦྱ་ཅལ་གྱིས་སྤྱག་པ། གོ་བདེ་ལ་
དོན་ཐབ་པ་མར་ཅམ་གྱི་བྱི་མ་མ་ཡལ་བའི་སྟན་ངག་ཚོམ་དཔེ་ཁག་ཅིག་གོ་སྟོན་
བྱས་ཡོད། སྤྱིར་ཆིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་ལ་ཆིག་རྒྱུད་བཞི་ཡོད་མོད།
འོན་ཀྱང་ཆིགས་བཅད་ཡིན་ན་ཆིགས་རྒྱུད་བཞི་དགོས་པའི་རེས་
པ་མེད་པ་ཡིན།

༡༧. ཆིགས་བཅད་ཚྭ་མ་དཔེ་དང་པོ།

༥ ཆིགས་བཅད་ཀྱི་ཆིག་བར་སྒྲིག་སྤངས།

ཆིགས་བཅད་སྟན་ངག་ནི་ཆིག་རྒྱུ་རེ་རེ་ཆིག་བར་མང་ཉུང་དང་། ཆ་ཡའི་གཅོད་མཆམས་མཉམ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གཞི་རྩའི་ཆ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། སྤར་གྱི་མགྱུར་དབྱངས་སོགས་སུ་ཆིག་འགོས་ངག་གི་གདངས་འགོས་ལ་གཞིལ་བ་རེ་བྱུང་དོ་མི་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཆ་ནས་ཆིགས་བཅད་སྟན་ངག་ནི་ཆིག་རྒྱུ་རེ་རེ་བྱུང་དང་ཆིག་བར་མང་ཉུང་། ངལ་གསའི་གཅོད་མཆམས་སམ་ཆ་ཡའི་གཅོད་མཆམས་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཁེལ་བའི་བྱུང་ཆོས་ཡོད། ཆིག་རྒྱུ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་ཡའི་སྤེབ་སྤངས་འདྲ་མིན་ཡོད། ཡ་གུངས་གཉིས་མཉམ་དུ་ཁེལ་བ་ནི་མེད་པ་མིན་ཡང་། འཇུ་མ་མདངས་ནི་ཡག །གསུང་རྒྱུ་ཡང་སྟན། །ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་བོད་རྒྱུ་ནལ་མར་བྱང་ཆ་ཆེས་ཆེར་མེད་ན་ཅུང་དཔྱེ་དཀའ་ཅམ་ཡོད་པས་རེ་ཞིག་བཞག།

དེ་ལྟ་ན་ཆིག་རྒྱུ་རེ་རེ་ཆིག་བར་སྒྲིག་སྤངས་ཀྱི་མང་ཉུང་ཡང་གཅིག་ནས་ཉེར་བདུན་བར་ཅུང་གྲགས་ཆེ་ཡང་། དེ་བས་མང་བར་བསྒྲིགས་པའི་སྟོལ་ཡང་སྤར་བས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་མ་འདི་དཔེར་མཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆིག་བར་གསུམ་ནས་དུག་བར་བཞག་ཡོད།

༡) ཆིག་བར་གསུམ་པ།

དབྱ་ལ་ལན། །གཉེན་ལ་ཆང་། ། ⇨

ཆ།	ཡ།

༡) ཚེག་བར་བཞི་མ།

ནམ་མཁའ་གཡའ་དག | ས་གནི་རྩལ་དག | ⇨

ཆ།	ཆ།

ཁྱོད་དཔེ་སྟོག་སྟོ། | ང་བསྐྱམ་ཉལ་དགའ། | ⇨

ཡ།	ཆ།	ཡ།

གྲོགས་ཕུ་གཉིས་ཀྱི། | ལམ་སོ་སོ་རེད། |

༢) ཚེག་བར་ལྔ་ལ།

པ་ཡུལ་གངས་ལྗོངས་བཞག | གཞན་ཡུལ་རྟོག་པས་མནན། | ⇨

ཆ།	ཆ།	ཡ།

སྒྲིད་སྤྱག་འདྲ་མིན་བྱངས། | པ་མ་བྲན་པས་མནན། |

ཐོད་སྐྱད་ཡིག་དག་མ། | གསེར་སེར་པོའི་ཡན་ཡིན། | ⇨

ཡ།	ཆ།	ཆ།

ཐོད་བཅན་པོའི་རུས་པ། | དུང་དཀར་པོའི་སྤྱག་ཡིན། |

ཉིན་ཐོ་ཡི་གསེང་ལ། | མིང་ཡིག་དེ་བཅུག་པས། | ⇨

ཆ།	ཡ།	ཆ།

ཕྱིར་བྲན་གྱི་ཆི་ལམ། | མཆན་གཞུང་ལ་ཐེབས་སོང་། |

༣) ཚེག་བར་དྲུག་ལ།

དབུ་ཞུ་དབུ་ལ་བཞེས་སོང་། | དབུ་ཕུང་རྒྱལ་ལ་དབུགས་སོང་། | ⇨

ཆ།	ཆ།	ཆ།

ག་ལེར་ཐེབས་དང་བྱས་པས། | ག་ལེར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས་བྱང་། |

ཐུགས་སེམས་སྐྱེ་ཡོང་བྱས་པས། | མཁྱོགས་སོ་འཕྲད་ཡོང་གསུངས་བྱང་། |

དགྲའ་བྱ་རྒྱལ་ཞོད་པོའི་རྩལ། | སྒྲིན་དཀར་པོའི་བང་རིམ་བསྟད། | ⇨

ཡ།	ཆ།	ཆ།	ཡ།

རྒྱང་རིང་བའི་བྲིན་ཆེན་མར། | སེམས་དམར་པོའི་འཕྲིན་ཞིག་བསྟར། |

མེ་རྟོག་གི་མགོ་སྟོག་ལྗེམ། | གཡུ་སྟང་གི་སྟུང་བྱངས་ལེན། | ⇨

ཆ།	ཡ།	ཆ།	ཡ།

ཆར་བ་ནི་ཟམ་ཟེམ་ཁོད། | འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲར་ཁང་ལུག། |

ཤར་མཆོམས་སྒྲིན་གྱི་འོག་ན། | གདོང་དམར་བ་ཡི་སྟོབ་སྤྱག། | ⇨

ཡ།	ཆ།	ཡ།	ཆ།

དག་སྐྱོར་སྐྱོར་གི་ཁྱེད་ལྷན། །བཙུན་ཏུ་མོ་ཡི་བར་འགྲན། །

༥ ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་ཆིག་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ས།

སྐྱུར་ན་ཆོག་ས་བཅད་པལ་ཆེ་བ་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞེས་དུ་ང་ཆོའི་ལག་
ལེན་ཁྱོད་དུ་འང་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་གྲུབ་པར་ཤོ་ལོ་ཀ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲི་སྒྲིལ་དར་
བས། ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་མ་ཆང་ན་སྒྲན་ངག་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡང་འབྱུང་གི་དཔ།

ད་ཆར་ལག་ལེན་ནང་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་ནས་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་དུག་བར་བཀོལ་སྐྱོད་བྱེད་བཞེས་པ་ཡིན།
བཞེད་བདེ་ཞིང་དོན་འདུས་པ། ཆོག་སྒྲན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོག་ས་བཅད་སྒྲན་ངག་ནི་ཆོག་རྒྱུ་
བཞེས་ནས་འགོ་འཇུག་ས་ཆོག་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་ཁོ་ནས་དོན་རྒྱུ་ས་པར་སྒྲན་
པ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བཞེས་ཅན་དུ་མས་སྒྲན་ངག་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅས་ཡོད། དེ་བཞེས་ཆོག་རྒྱུ་
བཞེས་ཅན་སོགས་རིགས་སྒྲིལ།

དང་ཐོག་ཆོག་བར་ཁྱེད་ཁྱེད་དང་། ཆོག་རྒྱུ་ཁྱེད་ཁྱེད་། བཞེད་དོན་ཡང་ཟབ་པོ་མིན་པ་ལས་
སྐྱུངས་པ་བྱས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཆོག་བར་དང་། ཆོག་རྒྱུ་མང་དུ་བཏང་ཞིང་། བཞེད་དོན་ཡང་ཁྱེད་
ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་སྐྱུངས་ན་སྒྲན་ངག་གི་མང་གཞིའི་སྐྱོང་བརྒྱུད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མ་
ཟད། བདེ་སྐྱོད་ངང་ཆོག་ས་བཅད་སྒྲན་ངག་འབྲི་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་པར་འགྱུར་ངེས།

སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་ཕྱི་ནུ་པ་ངོས་འཛིན་དང་སྐྱོད་སྐྱུངས་ཅམ་གྱིས་འཐུས།

གཅིག་རྒྱུ་བཞེས་ཅན།

༡) ཆོག་ས་བཅད་རྒྱུ་བཞེས་ཅན་གཅིག་གིས་བཞེད་དོན་ཆ་ཆང་སྒྲན་པ།

ར་ཤ་ཟ་དུས་དོད་ཀར། །

ར་རིན་སྒྲན་དུས་དོན་ཀར། །

༢) ཆོག་ས་བཅད་རྒྱུ་བཞེས་ཅན་དུ་མས་བཞེད་དོན་ཆ་ཆང་སྒྲན་པ།

ངའི་མགོ་ན་མ་ཞུ་དམར་པོ་ཡོད། །

མའི་གྲ་ཁ་གསེད་མི་ཅི་ལྟར་ཡོད། །

ངའི་སྒྲིན་དར་དཀར་མདུད་པ་ཡོད། །
དར་མདུད་པ་བཀོལ་མི་ཅི་ལྟར་བྱེད། །

ངའི་ཡིད་ན་ཆོག་ཆེན་དམ་པ་ཡོད། །
ཆོག་ལན་པ་རྒྱག་མི་ཅི་ལྟར་ཡོད། །

གཉིས། ཀླང་པ་གསུམ་ཅན།

༡) ཆོགས་བཅད་ཀླང་པ་གསུམ་ཅན་གཅིག་གིས་བཟོད་དོན་ཆ་ཆང་སྟོན་པ།
ལུས་འདར་བ་སྤང་ཁའི་དར་སྟོག། །
ངག་འདར་བ་ཤིང་ལོ་རྒྱང་འབྱེད། །
ཡིད་འདར་བ་རྩ་ནང་རྩ་གཟུགས། །

༢) ཆོགས་བཅད་ཀླང་པ་གསུམ་ཅན་དུ་མས་བཟོད་དོན་ཆ་ཆང་སྟོན་པ།
ཕུ་ཡ་གིའི་གངས་རི་ཨ་གསར་ཅན། །
ནམ་མ་ལངས་གོང་ནས་ཉི་མ་ཤར། །
ནམ་ལངས་དུས་མགོ་ལ་སྤྲིན་ཞུ་གོན། །

མདའ་མ་གིའི་སྤང་གཤོང་ཨ་གསར་ཅན། །
དབྱར་མ་ཤར་གོང་ནས་སྟོ་ལྗང་རྒྱས། །
དབྱར་ཤར་དུས་སྟོ་ལྗང་འདམ་གྱིས་མནན། །

བར་གྲལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཨ་གསར་ཅན། །
ཤགས་མ་སྤངས་གོང་ལ་སྤྲིད་པ་བཤད། །
ཤགས་ལེན་དུས་ཁ་ཤ་སྒྲུག་སྒྲུག་བྱེད། །

གསུམ། ཀླང་པ་ལྔ་ཅན།

༡) ཆོགས་བཅད་ཀླང་པ་ལྔ་ཅན་གཅིག་གིས་བཟོད་དོན་ཆ་ཆང་སྟོན་པ།
དོན་གྱི་རྒྱ་ལོ་ཆོག་གི་འཁར་བ་ལ། །

བཞེན་ཕྱིར་གཞུང་ཆོག་སྟོ་འཛིན་མི་བྱེད་པར། །
 དཔེ་སྟོག་ཅམ་དང་དག་སྟོས་ཐན་ཐུན་གྱིས། །
 ཉིན་རེ་འགྲོ་ཐབས་དེས་ཀྱང་མི་པན་པས། །
 དཔེ་འཛིན་སྟོར་སྦྱངས་ཡུན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཨང་། །

༡) ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་པ་ལྟ་ཅན་དུ་མས་བཟོད་དོན་ཆ་ཆང་སྟོན་པ།

བྱ་ཁ་ལ་ཡུག་གིས་ཉོན་དང་། །
 དགུང་ནམ་འཕང་དེ་འབྲ་མ་སྟོད། །
 དགུང་ནམ་འཕང་སྟོད་གངས་མང་ན། །
 རྒྱུ་སྤྱ་གྱིའི་ཁ་ཅ་དུག་རེད། །
 སྟོ་ཅ་གཏོར་གཏོར་རྒྱ་མི་འགོར། །

རོགས་འདད་ཅན་ཅེ་རོགས་ཉོན་དང་། །
 ལབ་ལ་གཞས་དེ་འབྲ་མ་ལེན། །
 ལབ་ལ་གཞས་ལེན་གངས་མང་ན། །
 དའི་གངས་དཀར་སེམས་པ་སྦྱང་རེད། །
 ལབ་ལེན་པ་འདེབས་རྒྱ་མི་འགོར། །

གཏམ་དཔེ།
 གཏམ་དཔེ་མེད་མི་ཡིས་མི་གོ། །
 ཟས་ཚུ་མེད་མི་ཡིས་མི་བ། །

སྒྱུ་རྩལ་། →

དང་པོ། ངལ་གསེའི་གཙོད་མཚམས་རི་རྩེ་ཡིན་ནམ།

བཟང་པོའི་ཞོར་ལ་ང་ཆང་། །

ངན་པའི་ཞོར་ལ་རྒྱག་རྩང་། །

ར་ཤ་ཟ་དུས་ངོ་དཀར། །

ར་རིན་སྟེར་དུས་ངོ་ནག །

གཉིས་པ། ཆེགས་བཅད་དག་ལ་དོན་འགྲེལ་ཞིག་བྲིས།

ལུས་འདར་བ་སྒྲང་ཁའི་དར་སྟོག །

ངག་འདར་བ་ཤིང་ལོ་རླང་འབྱེར། །

ཡིད་འདར་བ་རྩ་ནང་སྒྲ་གཞུགས། །

གསེར་དང་ར་གན་བརྩེ་མི་སྟོན་པ་རེད། །

གཡུ་དང་དོ་ལོ་ཞོར་ན་སྒྲགས་པ་རེད། །

གསུམ་པ། བྱི་བར་ལན་བྲིས།

༡. ཆེགས་བཅད་སྟན་ངག་གི་གཞི་རྩའི་ཆ་རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་ནམ།

༡. སྟན་ངག་གི་ཐོག་མའི་སྟ་གོན་གང་ཡིན་ནམ།

བཞི་པ། ཆེག་བར་ལྡ་པ་དང་། རྒྱག་པ་གཉིས་སོ་སོར་གྲོ་ལོ་ག་རེ་བྲིས།

ལྔ་པ། ཆེགས་བཅད་ཀྱི་མཐུག་རང་ཆེག་གིས་བྲིས།

༡. བོད་ཁ་བ་ཅན་ལ། _____

༡. ཤེས་བྱ་ཡི་ལྗེང་ཁང་བྱ། _____

༡༠. ཆིགས་བཅད་ཚུམ་དཔེ་གཉིས་པ།

ཕྱི དེད་རབས་གནས།

ལྷ་མ་ལགས། རྒྱབས་སུ་མཆི།

གངས་དཀར་ཉི་མེ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རེད། །

མ་པམ་གཡུ་མཆོ་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱེད་རེད། །

ཁ་འབབ་རྣམ་བཞི་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རེད། །

ཉི་མ་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱན་རླབ་རེད། །

ལྷ་མ་ལགས། རྒྱབས་སུ་མཆི། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས།

ཉི་མ་ལ་ཡ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་རེད། །

གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་གཉན་རེད། །

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིང་ལོར་རེད། །

འགྲོ་བྱུག་སེམས་ཅན་བྱེད་ཀྱི་གཅིས་སློག་རེད། །

ལྷ་མ་ལགས། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། རྗེས་སུ་བྱངས།

ཤུག་སུ་ནི་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་རེད། །

འཆོ་མེད་ཞི་བདེ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཐིགས་རེད། །

གངས་ཅན་ལོད་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་བྱེད་ཉིད་རེད། །

འཇམ་གླིང་འདི་ན་ཁྱེད་རྒྱུ་གཅིག་རེད། །
ལྷ་མ་ལགས། བཀའ་ངིན་ཆེ། སྐྱ་ཆོ་བརྟན།

ཕྱི རྒྱ་གཞས།

ཤར་ཕྱོགས་སྤྱིན་པ་དཀར་པོ། །
འཇམ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་ན། །
རང་སེམས་དགའ་བའི་མི་ལ། །
གོས་སྒྲ་རེ་རེ་ཕྱལ་ཆོག །

པ་རྒྱུད་ཅན་དན་ཕྱོང་པོ། །
མ་རྒྱུད་སྒྲ་ཤིང་ཤྱག་པ། །
སྤྱན་མཆེད་ལོ་གསུམ་ཁམ་བུ། །
ང་རང་བད་མའི་མེ་ཉོག། །

རྒྱུང་གྲོགས་ང་གཉིས་ལས་དེ། །
རྩ་མའི་རོང་གི་རྒྱ་རེད། །
ཤར་ཤར་ན་བས་ཐོས་ཀྱང་། །
མཇལ་འབྲུད་གསེར་ལས་དགོན་པ། །

གསེར་བྱ་ངང་པ་བཞིན་བུ། །
བཅེ་དྲུང་ཁྱེད་ལ་ཡོད་ན། །
ཟ་རྒྱ་འདས་ལས་མེད་ཀྱང་། །
མཉམ་ཟ་མཉམ་འབྲུང་ཁྱུས་ཆོག །

རི་མགོ་མཐོ་ལ་མ་བལྟས། །
རི་དབྱེད་ཡག་ལ་བལྟས་ཡོད། །

ཆུང་འབྲིས་ཞལ་ལ་མ་བལྟས། །
གཤམ་རྒྱུད་འཇམ་ལ་བལྟས་ཡོད། །

མ་ཤི་དཔྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས། །
ཁྱོད་ལ་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་ན། །
ཨ་ཞང་གཤིན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ། །
དགུང་ལོ་ག་ཆོད་རེད་དམ། །

སེམས་པ་ལྷ་སྐྱོད་སྐྱོ། །
ད་ལོའི་ལོ་ལས་སྐྱོ་བ། །
ང་རང་སྐྱོ་བས་མ་ཆད། །
ནམ་མཁའི་བྱ་ཡང་སྐྱོ་སོང་། །

༥ འབྲོག་ལྷ།

ང་ཆེ་སྟོད་བསམ་པ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །
གོས་ཆ་བྱའི་འདབ་མ་ཆེན་བསམ། །
རྟ་འདོ་བའི་གོས་འབྲོས་བཟང་ན་བསམ། །
སྐན་བྱ་མའི་ཤ་རྩ་དཀར་ན་བསམ། །
དེ་ཆེ་སྟོད་བསམ་པ་རྣམ་གསུམ་རེད། །

ང་ཆེ་སྟོད་བསམ་པ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །
སྐྱ་མཐིང་སྐྱ་གཤམ་ཆེན་བསམ། །
ང་འབྲུ་མར་རྩིག་པ་མཐོ་ན་བསམ། །
འབྲི་བྱལ་མའི་རྩང་ཐག་རིང་ན་བསམ། །
དེ་ཆེ་སྟོད་བསམ་པ་རྣམ་གསུམ་རེད། །

ངའི་མགོ་བོ་ནག་ཚུང་ཚོག་ལ་དགའ། །
ཚོག་གྲོན་གིན་གྲོན་གིན་གྲོད་ལ་དགའ། །

ངའི་དྲུང་སོ་སྐྱམ་ཅུ་ཤ་ལ་དགའ། །
ཤ་ཟ་གིན་ཟ་གིན་རྒྱང་ལ་དགའ། །

ངའི་མེད་ཐག་ཁ་མོ་སྐྱ་ལ་དགའ། །
སྐྱ་ལེན་གིན་ལེན་གིན་ཤགས་ལ་དགའ། །

༥ ཆང་གཞས།

ཆང་ཞིག་བརྟུང་ནས་ཡོང་ཡོད། །
ར་ཞིག་བཟི་ནས་ཡོང་ཡོད། །
ར་བཟི་སྐྱུར་འགོང་མེད་པའི། །
དམ་བཅའ་བཞག་ནས་ཡོང་ཡོད། །

ཀ་བཞི་གདུང་བརྒྱད་ནང་ལ། །
ཕྱོགས་བཞིའི་མགྲོན་པོ་འཛོམས་སོང་། །
ཞིམ་པོའི་མཆོད་ཆང་མཆོད་སོང་། །
སྙན་པོའི་སྐྱ་གཞས་བརྟུང་སོང་། །

གཏམ་དཔེ།

ཆེ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་ཕུ་ཐག་རིང་།

དཔོན་འདི་ལས་ཆོས་རྒྱལ་འཛིགས་སྐྱག་ཆེ།

སྒྱུ་ཆེན། ༄༄→

དང་པོ། མིང་ཆེན་རྣམས་པེད་སྒྱུ་དེ་ཆེན་པོ་བཅད་གཉིས་བྲིས།

ཐུགས་སྦྱེད། འཕྲིན་ལས། བཀའ་གཉན། རུལ་ཐིགས། བ་རྒྱད། བ་རྒྱད། སྤྲོ་མཆོད། ལོ་གསུམ་ལམ་བུ།
རྩེ་མའི་རོང་། ཆ་རྒྱ། གོམ་འགོས། འབྲི་ཐུལ་མ། རྩོག་ཤགས། སྤྲོ་འགོང་།

གཉིས་པ། ཆེན་པོ་བཅད་འདི་གཉིས་ཆེན་ལྷུག་ལ་ཐོབས།

ཤར་ཕྱོགས་སྤྲོ་པ་དཀར་པོ། །

འཇམ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་ན། །

རང་སེམས་དགའ་བའི་མི་ལ། །

གོས་སྒྲ་རེ་རེ་ཐུལ་ཆོག །

ཆུ་མོ་ཕྱིན་སོང་མ་བསམ། །

ཟམ་པ་ལུས་སོང་མ་བསམ། །

ཆུ་མོས་གཡས་སྐྱོར་བརྒྱབས་ནས། །

ཟམ་པའི་འོག་ལ་སྤྲོ་བས་ཡོང་། །

གསུམ་པ། ཆེན་ལྷུག་འདི་ཆེན་པོ་བཅད་དུ་བྲིས།

ཤི་པ་རོལ་དུལ་བའི་ཡུལ་གྱི་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྲེ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་གྲེ། འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་འདིར་
ཆོས་སྤྲོད་གང་ལའང་བྱང་བདེན་གྱི་ཉག་ཉག་ཁྲིག་ཁྲིག་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉག་ཉག་
ཅིག་བཟོ་རོགས།

བཞི་པ། བལ་གསོའི་གཙོད་མཆོས་ལ་རྣགས་རྒྱུ་བས།

༡. ངའི་མགོ་བོ་ནག་རྒྱང་རྩོག་ལ་དགའ། །

རྩོག་གྱོན་གིན་གྱོན་གིན་གྱོད་ལ་དགའ། །

ངའི་དྲུང་མོ་སྐྱམ་ཅུ་ཤ་ལ་དགལ།
ཤ་ཟ་གིན་ཟ་གིན་རྒྱུ་ལ་དགལ།
ངའི་མེད་ཐག་ཁྲ་མོ་སྐྱུ་ལ་དགལ།
སྐྱུ་ལེན་གིན་ལེན་གིན་ཤགས་ལ་དགལ།

༡. ཆང་ཞིག་བརྟུང་ནས་ཡོང་ཡོད།
ར་ཞིག་བཟི་ནས་ཡོང་ཡོད།
ར་བཟི་སྐྱར་འགོང་མེད་པའི།
དམ་བཅའ་བཞག་ནས་ཡོང་ཡོད།

༡. ང་འདྲ་ང་ངོ་མ་ཤེས་ན།
བཀའ་སློན་འདན་མ་བྱང་ཁྲ་ཡིན།
གེ་སར་རྒྱལ་རབས་བཙོ་བརྒྱད་ལ།
འདན་མ་སློན་རབས་བཙུ་དགུ་སྟི།

ཐུ་པ། སྐྱུ་གཞན་གྱི་ཨོ་ཀ་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཚོ་མས།

82 ལན། ལྷན་པས་ཕྱི་ཕྱི་དེར་གཉན་ནད་
རིག་དྲན་HIVགི་ན་ཆ་འདྲན་ལའ་བ་རིད།
རྫོགས།

ལག་ལེན་ལྟེ་ཆན།

སྟེ་ཆན་འདིར་སྐད་ཡིག་བཞེས་སྟོང་དང་ལག་ལེན་ཚུལ་
བཞེན་ཡོངས་སྟོང་རྒྱན་སྟོང་ཡིག་རིགས་ཁག་ཅིག་དང་།
ཉིན་མོ། མཆོར་གཏམ་ཁག་ཅིག་བཅས་གཙོ་བོ་ལག་ལེན་
ཁྱེད་ལོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་གོ་སྟོན་བྱས་པས་དངོས་སུ་
འཕྲི་སྟོན་གྱིད་དུ་འཇུག་དགོས།

ཀ) རྒྱན་སྟོང་ཡིག་རིགས།

སྟོང་རྒྱན་སྟོང་ཡི་གེ་ནི་ཆེད་ཚོས་རིགས་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་དུ་བེད་སྟོང་
གྱིད་པའི་སྟེ་སྟོང་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། གཏུག་ཡིག་བད་ཁྲབ།
མགོན་བདེམས་མགོན་ཤོག་གསལ་བད། ལས་དོན་བད་ཡིག་བོར་དངོས་
འཆོལ་ཡིག་ཉིན་མོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཡི་གེ་སྟོན་ལྷ། དེ་ལྷའི་ཡི་གེ་
རྟོ་སྟོང་ཡི་གེ་འཆོལ་འདྲའི་ཡི་གེ་ལན་འཛོག་ཡི་གེ་སེམས་གསོའི་ཡི་
གེ་བད་མོ། གཡོང་ཡིག་ཆེད་ཡིག་རྒྱབ་གཉེར་ཡི་གེ་དམ་བཅའི་ཡི་
གེ་གསལ་བསྐྱབས། བཟ་ཤིས་འཕྲིན་བཟང་། གཞན་ཡང་འཛིན་ཤོག་
རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། དཔེ་སྟོན་ཟིན་མོ་སོགས་མོ་ཡིག་མི་འདྲ་བ། ཤོག་
ཆག་གི་ཁ་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ལ་གོ།

རྒྱན་སྟོང་ཡིག་རིགས་ཡིན་ན་རྒྱན་དུ་སྟོང་པའི་ཁྲབ་པ་མེད་པ་ཡིན།

༥ ཅལ་འབྱོར་གྱི་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ལྷན་མ་ཙམ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲོ་བློས་
ལ་དགོངས་པ་བྱས་པའི་གསུང་མགྱར་ཞིག་དགོངས་ཤོག་གི་དཔེ་མཚོན་བྱ་བ་ཀོད་ཡོད།

རྗེ་མི་བསྐྱོད་གྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །

སྤང་ལན་ཞིག་ཡུལ་དུ་གཏོང་བར་བྱ། །

ཡུལ་སྐྱེ་ར་ཅ་ཡི་ཀོ་རོན་ན། །

ནོར་ལུས་པའི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ཏེ། །

སེམས་འཁྲེང་བར་བྱ་བ་འདི་འདྲ་བདོག །

ཁང་བ་ཀ་བཞི་གདུང་བརྒྱད་དེ། །

དུས་ད་ལྟ་འགྲེལ་ལམ་མ་འགྲེལ་བལྟ། །

དམ་ཚོས་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་དེ། །

ད་ལྟ་ཐེགས་པས་ཨེ་གདུངས་བལྟ། །

བཤོས་ཞིང་འོར་མ་བྱ་གསུམ་དེ། །

ད་ལྟ་འཇག་སྐྱེ་ཨེ་འཕྱར་བལྟ། །

མ་གཏན་ལུས་གྱི་སྒྲོམ་བྱ་དེ། །

ད་ལྟ་སྐྱེ་ཁམས་ཨེ་བཟང་བལྟ། །

སྤང་མོ་པེ་ཏ་མགོན་སྤྱིད་དེ། །

ད་ལྟ་འབྱར་རམ་མ་འབྱར་བལྟ། །

ལས་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་མངོས་མེ་དེ། །

ད་ལྟ་འདུག་གས་མི་འདུག་བལྟ། །

ཨ་ནེ་བདུད་མོ་སྐྱག་འགྲན་དེ། །

ད་ལྟ་ཤི་འམ་མ་ཤི་བལྟ། །

མཆོད་གནས་དགོན་མཆོག་ལྟ་འབྱམ་དེ། །

ད་ལྟ་བཞུགས་སམ་མི་བཞུགས་བལྟ། །

བྱང་བར་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མ། །

འན་ནས་བཟོད་སྐྱགས་མི་གདའ་བས། །

སྤང་ལན་གཅིག་ཡུལ་དུ་གཏོང་བར་བྱ། །

༥ རྒྱན་རབས་གྱི་རོ་སྒྲོད་བྱེད་སྒྲོངས་ཁག་གཉིས་དཔེ་མཚོན་བྱ་བ་ཀོད་ཡོད།

ནོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས།

ཀེའུ་འི་འེ་འག་ཐུག་འདྲ་སྤོང་ཆེན་པོ་ལ་ཚོས་རྒྱལ་ནོར་བཟང་གིས་རང་ཉིད་ངོ་སྒྲོད་འདི་ལྟར་བྱས་ཡོད།

བདག་གི་ཡུལ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་མངའ་ལྡན་ཟེར། །ཡལ་གྱི་མཆན་ལ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ཆེན་བྱ། །ཡུམ་གྱི་མཆན་ལ་

རྒྱ་གར་ལྟ་མོ་བྱ། །བདག་གི་མིང་ལ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ཟེར། །བྱང་ཕྱོགས་པ་ལ་རྒྱུད་འཛིན་བདག་ལས་མེད། །

ཡང་། གཏམ་བད་མའི་ཚལ་གྱི་སྒྲོས་གར་ལས།

གསེར་གྱི་སྤང་མ་དེ་ནི་ན་ཆོད་གཞོན་པ། །ལང་ཆོ་དར་བ། །ཤེས་རབ་གསལ་བ། །སྒོ་ཁོག་ཡངས་པ།

གསར་འགྲོགས་མེད་པ། །རྒྱ་བ་ལྟོད་པ། །གཏོང་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཡུ་སྤང་ཡང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ། །པན་སེམས་ལྡན་པ། །རང་རྒྱུད་འཇམ་པ། །ཆོས་ལ་དཀར་བ། །གཡོ་སྒྱུ་

མེད་པ། །ཐག་དོག་དང་མིག་སེར་རྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༡. དགོངས་ཤོག་དང་རྩོད་ཡི་གེ

༥ དགོངས་ཤོག་འབྲི་ཚུལ།

དགོངས་ཤོག་ཅེས་པ་ནི་རང་ཉིད་རྒྱན་ལྡན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ངམ་བྱ་བར་བྱགས་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་འབྲེལ་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་རིང་རྒྱན་ལྡན་གྱི་ལས་ཀ་དེར་བྱགས་མི་ཐུབ་པའི་དགོངས་འཁྲེལ་ཁྱེད་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཟེར།

དེ་ལ་དོན་ཚན་བཞི་ཚང་དགོས།

❶ དགོངས་པ་ཁྱེད་ལ།

❷ ཁྱེད་ནི།

❸ ཁྱེད་ལས།

❹ དགོངས་ཁྱེད་དུས་ཚོད།

དགོངས་ཤོག་ལ་དབྱེ་ན། བྱ་དགོངས་དང་དོན་དགོངས་གཉིས་ཡོད།

དགོངས་ཤོག་འབྲི་སྐབས་བརྗོད་བྱ་འགོད་སྐབས་དང་། ཤོག་བྱའི་ཆ་ཚད་ལ་གཞིགས་པའི་འབྲེལ་འདྲི་སྐབས་བཅས་ཀྱི་འབྲི་དཔེ་གཤམ་དུ་བཀོད་ཡོད།

དང་མོ། དོན་དགོངས་འབྲི་ཚུལ།

གཉིས་པ། ནད་དགོངས་འབྲི་ཚུལ།

ནད་དགོངས།

༣༡། །བཀུར་འོས་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་མཆོག་ལ།

གུས་པས་སྐབས་གསོལ།

ཕན་འཛིན་རིམ་དུག་པ་ཀ་ལྟེ་སློབ་བྱ་ནམ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ཆམ་ནད་
ཀྱི་རྒྱན་པས་སྐྱན་ཁང་དུ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་པར་འགོ་དགོས་ངེས་
ལ་བརྟེན། ཉིན་གཅིག་རིང་ནད་དགོངས་གནང་སྦྱང་ཡོང་བར་བྱ།

ཞེས་གོང་མིང་པས་བྱི་ལོ་༢༠༡༩ ཟླ་༩ ཆོས་༢༢ ཉིན།

ཕུལ།

༥ རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་འབྲི་ཚུལ།

རོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་ནི། རོ་སྤྱོད་བྱ་གང་ཞིག་ས་གནས་གཞན་དང་ཚན་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་
དོན་གང་རུང་གི་ཆེད་མངགས་གཏོང་བྱེད་སྐབས་མི་དེའི་གནས་བབ་དང་། ཤེས་ཡོན། སྤྱོད་
གནས། རྒྱུ་ཕུལ་སོགས་དང་། ཡང་ན། འབྲེལ་ཡོད་དོ་བདག་གི་གནས་ཚུལ་དོ་མ་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་མིན་རོ་སྤྱོད་དཔང་པོ་བྱེད་པའི་ཡིག་རིགས་ཤིག་ཡིན།

རོ་སྒྲོན་ཡི་གེ་ལ་དོན་ཚན་བཞི་ཚང་དགོས།

- ❶ རོ་སྒྲོན་ཁྱུ་ཡུལ་དང་།
- ❷ རོ་སྒྲོན་བྱེད་རྒྱ།
- ❸ རོ་སྒྲོན་མ་ཁན།
- ❹ རོ་སྒྲོན་བྱེད་དུས།

དཔེར་ན།

རོ་སྒྲོན་ཡི་གེ

༄༅། །མཚུངས་མེད་འབྲས་ལྡོངས་བདེ་དོན་མཆོག་གི་བྱང་དུ།

ཆེད་ཀྱི།

འདི་གའི་ཐོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་སྤྲོན་ཅིས་མཐོ་སྒྲོབ་ཁང་གི་སྒྲོབ་དགེ་བསོད་ནམས་
ལགས་ཀྱིས་གཙོས་དགེ་སྒྲོབ་ཁག་ཅིག་ད་ལས་འབྲས་ལྡོངས་ཁྱུ་ཡུལ་དུ་སྤྲོན་འཇུག་ལས་
དོན་དང་སྒྲུགས། དེ་ཁྱལ་མི་མང་ལ་རིན་མེད་སྤྲོན་བཅོས་བྱ་འཆར་ཡོད་ན། ཁོང་ནམས་
ཐེབས་བཞུགས་རིང་དེ་ནས་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གང་གཟབ་གནང་སྐྱོར་ཡོང་བའི་
རོ་སྒྲོན་དུ། དབྲས་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་སྤྲི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་ནས། ཐོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༩ ལྷ་ལོ་
༡༩༩༩ ལྷ་༡༠ ཚེས་༡༠ ཉིན།

སྤྲུལ།

སྒྱུ་ཆ་ན། →

དང་པོ། ཆེག་ཐོགས་རེ་ཆེལ།

དགོངས། གསལ། སྒྱིང་། སྒྱུབས། བཏག་སྒྱིང་། བཅན། སྤིད།

གཉིས་པ། ཇི་བར་ལན་བྱིས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་དགོངས་ཤོག་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་དབྱེན་ག་ཆོད་ཡོད་དམ།

༢། དགོངས་ཤོག་ལ་དོན་ཚན་གང་དག་ཆང་དགོས་སམ།

༣། ཅི་ཞིག་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཡི་གེ་ཟེར་རམ།

༤། ངོ་སྤྲོད་ཡི་གེ་ལ་དོན་ཚན་གང་དག་ཆང་དགོས་སམ།

གསུམ་པ། སྒྲོབ་བྱའི་དགེ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཉིན་གཅིག་གི་དགོངས་ཤོག་ཅིག་བྱིས།

བཞེ་པ། དཔེ་མཆོན་ལ་བརྟམས་ནས་རང་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་བྱིས།

(དཔེ་མཆོན་འདི་དངོས་བྱུང་ཡིན་པས་མིང་སོགས་གང་ཡང་བཀོད་མེད།)

ངའི་མིང་ལ་ ... ཟེར། ང་ཨིན་ངེ་མཐོ་སློབ་ཐོན་ཙམ་གྱི་ཤེས་ཚད་ལས་གཞན་སློབ་སྦྱོང་གང་ཡང་མེད། ལོ་
ཡང་ཉི་ཤུ་ཡོལ་ཙམ་ཡིན། སློན་ང་སྦྱང་བྱུང་སློག་རྒྱ་དང་མཚར་གཏམ་འབྲི་རྒྱ་དགའ་ནའང་ཕྱི་སྤྲིང་ཨ་རིའི་
ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས་སློར་མོ་ལ་དགའ་པོ་ཆགས་སོང་། དེར་བརྟེན། ངས་ཉིན་རེར་ཚུ་ཆོད་བརྒྱད་ཙམ་ལ་ལས་
ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ...

... ཡིན་ན་ཡང་ངས་ལས་ཀ་ཉུར་ཐག་བྱས་ནས་སློར་མོ་མང་པོ་བསགས་ནས་པ་མ་གཉིས་སྤྱིད་པོ་གཏོང་
བརྒྱག་གི་ཡིན། ཕྱི་སྤྲིང་འདིར་བསྐྱད་ནས་ ...ལས་ཀ་སྒྲུག་པ་གང་ཡང་བྱེད་གྱི་མེད་པས་བོད་རིགས་སྒྲུན་ཆུ་
ཆང་མས་ང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད། ... ཉིན་ཞིག་ལ་གྲུས་མོས་བྱིས།

2009.

༡༡. འཇིན་ཡིག

འཇིན་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་དངུལ་དངོས་ཉི་མོང་དང་སྒྲོད་ལེན་སྐབས་གཞི་འཇིན་ཡུལ་དུ་སྤྱད་པའི་
དངོས་དཔང་ཡི་གེ་ཞིག་ཡིན། འཇིན་ཤོག་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། འཇིན་ཡིག་འབྲི་
སྐབས་དོན་ཚན་བཞི་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།

- ① གང་འབྱུང་སའི་གཞི་སྟེ་ལས་ཁུངས་དང་ཆོང་ཁང་སོགས་གང་ཡིན་ཁ་གསལ་འགོད་དགོས།
- ② དངུལ་དངོས་ཀྱི་ཁ་གྲངས་དང་། གསར་རྟིང་། གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཁ་གསལ་འགོད་དགོས།
- ③ འཇིན་ཡིག་དེ་སྤྱད་པའི་དུས་ཚུན་ཞིག་ལ་བྲིས་པའི་མཚན་རྟགས་དང་བཅས་པ་ཁ་གསལ་འགོད་
དགོས།

- ④ འཇིན་ཡིག་སྤྱད་པའི་དུས་ཆེད་ཁ་གསལ་འགོད་དགོས།

འདིར་གཡར་འཇིན་དང་བྱང་འཇིན་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་མཚན་བཀོད་ཡོད།

གཡར་འཛིན།

ཟླེལ་ཀོབ་ས་གནས་གཞིས་ཆགས་མཛོད་ཁང་ནས་འདི་ག་གཞིས་ཁྲོང་
དང་པོའི་ས་ནིང་འདེབས་ལས་ཆེད། འཛོར་ཆེ་བ་གངས་༡༠ དང་འཛོར་
ཆུང་བ་གངས་༡༠། སྐྱག་མ་གསར་བ་གངས་མ་༣༠ བཅས་ལྷ་བ་གཅིག་
རིང་གཡར་པོ་བྱང་བའི་འཛིན་ཡིག་དུ། ཟླེལ་ཀོབ་གཞིས་ཁྲོང་དང་པོའི་
བརྒྱ་དཔོན་བཟ་ཤིས་ནས། ཕྱི་ལོ་༣༠༡༤ ལོའི་ལྷ་༤ ཆོས་༤ ཉིན་བྲིས།

བྱང་འཛིན།

བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གནང་བའི་བྲིས་
སྐྱུང་། 《མཆོའུ་ནང་གི་ཉེས་པའི་དེབ་གངས་ཉི་ཤུ་དང་། 《བྲིའུ་ཆུང་ཆུང་།》
དེབ་གངས་ཉི་ཤུ། ཨ་ཁུ་པག་པ་ཞེས་པའི་མཐེབ་སྒྲིལ་གངས་བརྒྱ་བཅས་གངས་
ཆང་ཉམས་མེད་འདི་གར་འབྱོར་སོན་བྱང་བའི་འཛིན་དུ། སྲོང་བཅན་འབྲིང་སྒོ་བ་
ཡིག་ཆང་ནས། ཕྱི་ལོ་༣༠༡༤ ལྷ་༡༠ ཆོས་༡༤ ཉིན།

སྒྱུ་རྩལ་། ༄༄ →

དང་པོ། བཤམ་གྱི་མིང་ཆོག་པེད་སྒྱུ་དེ་བྱུང་འདྲིན་ཞིག་བྲིས།

སྒྱུ་གྲ། འཁྲི་དེ། སྒྲིག་དེ། སྒྲིག་སྒྲིག་

གཉིས་པ། དཔེ་བཞུན་པ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དང་བྲིས།

དཔེར་ན།⇒ ཚུར་འབྱོར་ནས་ལག་ཏུ་སྒྲིག་པ།

འབྱོར་སྒྲིག། འདྲིན་ཡིག་དངུལ་དངོས། ཉེ་ཆོང་། སྒྲིབ་ལེན། གསལ་འཁོད། གསར་ཉིང་། གཡར་འདྲིན།
བྱུང་འདྲིན། ཡོ་ཆས།

གསུམ་པ། ཁྲི་བ་རྒྱམས་ལ་ལན་རེ་བྲིས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་འདྲིན་ཡིག་བྲིས་རམ།

༢། སྒྲིབ་ཆོན་འདྲིར་འདྲིན་ཡིག་མི་འདྲ་བ་ག་ཆོད་བཀོད་ཡོད་དམ།

༣། འདྲིན་ཤོག་འཁྲི་སྒྲིབས་དོན་ཆོན་གང་དག་ལ་གཟུབ་དགོས་སམ།

བཞི་པ། སྒྲིབ་སྒྲིག་རྒྱམས་སྒྲིབ་ཁ་གཏོར་བའི་ཆེད་ཏུ་སྒྲིབ་བྲའི་བྲའ་ཆོར་ནས་བྲའ་ཆས་ཆ་ཆོར་གཡར་བའི་
འདྲིན་ཤོག་ཅིག་བྲིས།

ཕ་པ། རང་ཉིད་ལ་སྒྲིག་བདག་ཅིག་གིས་སྒྲིབ་ཡོན་བསྐྱར་བ་ལག་ཏུ་སྒྲིག་བའི་བྱུང་འདྲིན་ཞིག་བྲིས།

ཅུག་པ། བྲིད་སྒྲིག་

སྒྲིབ་སྒྲིག་སྒྲིག་གཞན་ལ་ཅ་དངོས་དང་དངུལ་སོགས་གཡར་བ་དང་། ཚུར་འབྱོར་བའི་རིགས་བྱུང་ཡོད་ན།
སྒྲིབ་མ་དེས་ངག་ནས་བཤད་རྒྱུ་སྒྲིབ་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཡར་འདྲིན་དང་། བྱུང་འདྲིན་ཡིག་སྒྲིབ་ལྟར་འཁྲི་སྒྲིག་

ཉིན་མོ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༡༠

རེས་གཟའ་མིག་དམར། གནམ་གཤིས་གང་དང་ཆེ།

དེ་རིང་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ནོ་རྩེའ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་

འབྲུག་བཞེས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་མོ་དེ་རེད།

ཉིན་འདིར་ངའི་གྲོགས་པོ་ཀ་པས་ཁོ་ཅུང་ཐག་རིང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་

པས་རྒྱག་རྒྱག་གཡར་རོགས་ཞེས་ཁ་བར་འབྱོར།

གྲོགས་པོ་ཁ་པས་ཀ་དང་ར་རྫོང་ལ་འགྲོ་དགོས་པས་རྒྱག་རྒྱག་གཡར་རོགས་ཞེས་ཁ་བར་
འབྱོར།

གྲོགས་པོ་ག་པས་ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་རྒྱག་རྒྱག་གཡར་རོགས་
ཞེས་ཁ་བར་འབྱོར། སློབ་གྲོགས་རྣམས་ལ། ཁོང་རྣམས་ལ་ངས་ལན་ཅི་ཞིག་སྤྲད་ཡོད་ཆོད་
འདུག་གས།

ལན།

ཀ་ས་ཆ་གཞན་ཞིག་ནས་མགོན་པོ་ཞིག་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་ང་དེ་བསྟུ་བར་འགྲོ་དགོས་
པར་ཁ་གཡར།

ཁ། ངའི་རྒྱག་རྒྱག་ད་ལྟ་རང་གྲོགས་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་གཡར་སོང་བར་ཁ་
གཡར།

ག། ང་ཀ་དང་ར་ཅ་ལག་ཉི་ལྔ་འགྲོ་དགོས་པར་ཁ་གཡར།

དོན་ངོ་མ་ངའི་རྒྱག་རྒྱག་དེ་གཞན་ལ་གཡོར་མི་

འདོད་པ་ཡིན།

༡༡. ཉིན་ཟླ་འབྲི་ཚུལ།

ཉིན་ཐོན་ཉིན་གཅིག་གི་ནང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་འཆར་སྣང་དང་། རང་གིས་བསྐྱབས་
པའི་ལས་དོན་ནམ་མཐོང་ཐོས་སུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་སོགས་དྲན་གསོ་བྱ་འོས་པའི་རིགས་དང་།
དོན་སྤྲོད་ལུགས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་དུ་བཏོན་ནས་བྲིས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

དེ་ནི་མི་གཅིག་གི་འཆོ་བ་ཕྱོགས་བསྡུས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉེན་མཐོང་མཐོང་
འདེགས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་ཉིན་ཐོན་ཞིབ་
འབྲི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིར་བཏང་གི་བྱ་དངོས་ཀྱི་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་རྒྱས་
ཚུལ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། ཚུལ་ཡིག་འབྲི་བ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞན་ལ་འཇུག་པར་
ཕན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉིན་ཐོན་ཀྱི་ཚུང་དུས་ནས་འབྲི་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ།

ཉིན་ཟླ་འབྲི་བ་ལ་གཤམ་གསལ་གྱི་དོན་ཆེན་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

༡། ཐོག་མར་སྒྲ་ཆོས་དང་གནམ་གཤིས་སོགས་གསལ་པོར་འབྲི་དགོས།

༢། ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་དོན་སྤྲོད་ལུགས་པའི་བྱ་བ་དང་ཆོར་སྣང་གང་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་
འགོད་དགོས།

༣། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་གནད་བསྐྱབས་དང་གོ་རིམ་ལུགས་པར་འབྲི་དགོས།

༤། ཉིན་གཅིག་གི་ལས་དོན་ཐུབ་རྒྱས་བྲིས་ན་འོས་འཆམ་ཡིན།

ཉིན་མོ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༥༤ ལྷི་ལོ་༡༩༧༤ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༣ རེས་གཟའ་
ལྷག་པ། གནས་གཤེས་དྲངས།

དེ་རིང་ནི་རང་རེའི་སློབ་ཕྲུ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་རྒྱུ་འཁོར་བའི་
དགའ་སྟོན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན། ར་ནས་རྒྱན་དང་མི་འབྲ་བར་སེམས་པ་
ལེན་ཏུ་སྦྱིད་པོ་བྱུང་། ཡངས་ལེད་གཙང་བའི་སློབ་ཕྲུའི་མདུན་ཐང་གི་
སྤྱིངས་ཆའི་སྟེང་དུ། སློབ་ཕྲུའི་དབུ་དགེ་རྣམས་དང་། ལྷ་མཁོན་གྱི་
ཁོངས་སུ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་མཆོག་དང་། སློབ་ཕྲུག་གི་པ་མའི་
འཕྱུས་ཆ་བ་བཅས་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ སློབ་ཕྲུག་དང་ས་གནས་མི་མང་
བཅས་མི་གངས་བརྒྱ་སྟག་དུ་མ་འདུ་འཛོམས་བྱུང་།

ཞོགས་པ་རྒྱ་ཆོད་དགུ་པའི་ཐོག་མཇེད་སྟོ་དབུ་བཙུགས་ཏེ། གཞས་
དང་ཞབས་བྲོ་སྒྲ་ཆོགས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པར་མ་ཟད། ཉེ་ཆར་ཡིག་
ཆད་གྱི་ཕྱུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོས་སུ་བྱུང་བའི་འཛིན་ཕྲུ་མོ་མའི་སློབ་
ཕྲུག་རྣམས་ལ་བསྟོད་བསྟེན་དང་བྱ་དགའ་གནང་སོང་། དེ་རིང་གི་
བྱེད་སྟོ་འདིའི་ཐོག་ནས་ར་ལ་བསམ་རྒྱུ་འདི་འདྲ་བྱུང་། སྟོན་ཐོན་
གྱི་ཕྱུབ་འབྲས་ལེགས་པོ་འཛོམ་འདོད་ན། དུས་རྒྱུན་དུ་རང་གིས་རང་
ལ་བསྐབ་བྱ་ནན་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་གང་ཅིའི་ཐད་འབད་བཙོན་སྟོད་མེད་བྱ་
དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟེ།

འདིར་འཇམ་སྒྲིང་དུ་སྐྱད་བྱགས་ཡོད་པའི་ཉིན་མོ་«བུ་མོ་ན་རྒྱུད་ཞིག་གི་ཉིན་མོ།»ཞེས་པ་དེའི་
ཉིན་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་བོད་བརྒྱུར་བྱས་ནས་ཉིན་མོའི་དཔེ་མཚན་དུ་བཞག་ཡོད། ཚུམ་པ་པོ་ནི་ཨ་
ནི་སྟེ་རེན་ཁེ་ཡིན། ལྷི་ལོ་༡༩༣༩ ལ་འབྲུངས་པ་དང་༡༩༥༥ ལ་འདས། ཁོང་ནི་ཉིན་མོ་འབྲི་མཁན་

ལོན་ཆུང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོག། ལེགས་བརྒྱུས་བྱས་པའི་ཉིན་ཐོ་དེ་བ་ཆུང་ཞིག་
 འདུག་པ་དེའི་ནང་ཉིན་ཐོ་གྲངས་༡༥༠ ཙམ་འདུག། ཁོང་རང་ལོ་བཙོ་ལྷ་ཡོལ་ཙམ་གྱི་བྱ་མོ་ཚྭ་པ་
 བོ་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་འཇར་མན་གྱིས་ཉོ་ལེན་ཏར་བཙན་འདྲུལ་གྱི་འཁྲུག་ཆེན་གཉིས་
 པའི་ནང་ཁོང་གི་སྐྱ་སློག་ཤོར་འདུག་པས་སློ་པངས་པའི་གནས་ཤིག་རེད།

ཨ་ནི་ཕྷ་རེན་ལེ། Anne frank
 (༡༩༢༩-༡༩༤༥)

ཨ་ནི་ཕྷ་རེན་ཁའི་ཉིན་ཐོ་ཞིག་བོད་སྐད་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

བྱི་ལོ་༡༩༤༤ ༡ ༡༡ ཀྱམ་ལ་སྟེན་པ།

བརྩི་བའི་གེ་ཏེ།

ཉི་འོད་ནི་རབ་ཏུ་གསལ། ཉམ་མཁའ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོ། བསེལ་འཇམ་རྒྱང་བྱ་དལ་བྱས་ལྡང་། ངས་
 ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་རེ་སྐྱུག་ཅི་ཡང་བྱས། སྐད་ཆ་བཤད་ཆོག་པའི་རེ་སྐྱུག་བྱས། རང་དབང་ཐོབ་
 པའི་རེ་སྐྱུག་བྱས། རྟོགས་པོ་དང་ཐུག་པའི་རེ་སྐྱུག་བྱས། ཁེར་རྒྱང་ཁྱ་སེམ་སྟོན་རྒྱུ་རེ་སྐྱུག་བྱས།
 དུ་བའི་ཆེད་དུ་རེ་སྐྱུག་དྲག་པོ་བྱས། ངའི་ལུས་ཡོངས་འབར་གས་སུ་འགྲོ་བར་སྐྱམ། ང་ཡིད་ཆོམ་

པ་ཞིག་ཅུས་ན་འདོད་མོད། ཡིན་ནའང་ང་ཅུ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ང་རང་སེམས་པ་གནས་མ་ཐུབ་
པར་ཁང་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་པར་འགོ་ཚུར་འོང་བྱས། གླུ་ཁུང་གི་གས་སྤྲུལ་ནས་དབྱགས་
ཡང་ཡང་རུབ། ངའི་སྤྱིང་ཚུང་ལུ་གྲ་ཞིང་ཞིང་བྱས་ནས་“ད་དྲུང་ཡང་རེ་སྤྲུག་བྱ་རྒྱུར་ཆིམ་མ་སོང་
ངམ”ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུང་བ་སྟེན།

ང་རང་ལྟན་སྟེས་སུ་གནས་རྒྱའི་འདུན་པ་ཞིག་འགོག་མེད་ངང་འཆར་འོང་། འདུན་པ་དེ་ངའི་
ལུས་སེམས་ཡོངས་ནས་བྱགས་དྲག་གིས་སྦྱེ་འོང་། ང་མགོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོངས་སོང་བས་གང་ཞིག་
སྒྲོག་དགོས་པ་དང་། ཅི་ཞིག་འབྲི་དགོས་པ། གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཤེས། གང་ལྟར་ཡང་
ཤེས་པ་ནི་རེ་སྤྲུག་བྱེད་ཀྱིན་...

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། བཤམ་གྱི་མིང་ཆེན་སྒྲིབ་དེ་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་ཐོ་ཞིག་བྱིས།
གཡའ་དག་པའི་ནམ་མཁར། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལང་ལོང་དུ་འཁོར། དག་ཆར་རྒྱང་འཕྱེད་ལྡང་།
དཀའ་སྒྲིབ་འབད་བཅོམ། སྒྲིབ་འབྲས་གཡུར་བ། སྒྲིབ་མཉེས་པོ།
ཆོར་སྒྲིབ་དག་པོ། དགའ་བ་འབྲས་གྱིས་ཕྱོས།

གཉིས་ལ། བྱི་བར་ལན་བྱིས།

༡། ཅི་ཞིག་ལ་ཉིན་ཐོ་བེར་རམ།
༢། ཉིན་ཐོ་ལ་དོན་གནད་གང་དག་ཆང་དགོས་སམ།
༣། ཉིན་ཐོ་བྲིས་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད་དམ།

གསུམ་ལ། སྒྲིབ་ཆེན་འདི་སྒྲིབ་པའི་ཉིན་གྱི་ཉིན་ཐོ་འབྲི་དགོས།

བཞི་ལ། སྒྲིབ་ཆེན་འདི་བསྒྲིབ་རྗེས་སྒྲིབ་མར་ཉིན་ཐོ་རིམ་པར་དུ་འབྲི་དགོས་པར་བསྐྱེད་ཏེ། བདུན་ཟླ་རེར་
དགེ་ཆེན་ལ་མིག་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས།

ཕ་ལ། བྱེད་སྒྲིབ།

སྐབས་རེར་སྒྲིབ་མ་ཁག་བཞི་ཀྱིས་ཉིན་ཐོ་འབྲི་སྐབས་དཀའ་ངལ་དང་། སེམས་ཆོར་བཟོད་དུ་འཕྱག་པ་
དང་། དགེ་ཆེན་གྱིས་དེ་བསྐྱེད་བཟོད་བྱ་འདེམས་སྒྲུངས་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ལམ་སྟོན་གནང་དགོས།

ཁ)

མཚར་

གཏམ།

མཚར་གཏམ་ནི་ཚུམ་

ཡིག་འབྲི་ཐབས་བྱེ་བྲག་པ་

ཞིག་ཡིན། དེས་ཡ་མཚན་གྱི་

དོན་ཞིག་མཚར་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲུང་

ཆའི་སྒྲུ་ཅལ་གྱི་ལམ་ནས་གཞན་གྱིས་གོ་

བ་ཅུང་གིས་མཚར་སྒྲུང་འབྲེན་ཐུབ། དེ་ནི་

ཚུམ་ཡིག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྲུང་ཆོས་གཅིག་

ཡོད་པ་ནི་ཤུན་གཞོན་གྱིས་གསུམ་ཚང་མ་དགའ་མོས་

ཆེ་བར་མ་ཐད་ལྷག་དོན་དེང་སང་སློབ་ཁྲ་ཁག་གི་སློབ་མ་ན་

གཞོན་ནམས་དང་། ཁྲ་སའི་སློབ་གཉེར་བ་ནམས་འབྲི་སློབ་

བྱེད་རྒྱུར་ཤིན་ཏུ་དགའ། དེར་བརྟེན་སློབ་ཆུན་གཉིས་ལ་

མཚར་གཏམ་བཞི་སྒྲུང་གཞི་བྱ་བཞག་ཡོད། མཚར་

གཏམ་དེ་དག་གི་དངོས་འབྱུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་

ནང་དོན་མཚོན་སྒྲུངས་དང་། མཚར་བའི་དོན་

གང་ཞིག་ཡོད་པ། དེས་བསྐྱེད་བྱ་གང་ཞིག་

བསྐྱེད་ཡོད་པ་བཅས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས།

༡༩. མཆོར་གཏམ་ཁག་གཉིས།

(དང་པོ།)

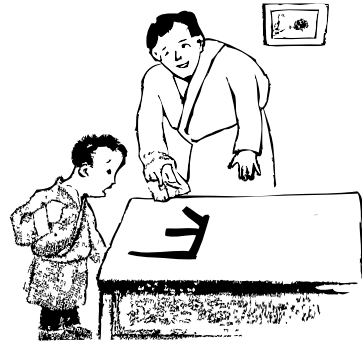
༥ ཁོར་ཕྱག་དང་ཁྱ་བྱག་ཞོར་བ།

ལོ་ཤས་ཕྱིན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁོར་ཕྱག་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྤེལ་ས་
ཏེ། གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གཞིས་འགོ་མང་ཆེ་བས་ཁོར་ཕྱག་གི་སྐྱོར་མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་
འགོ་བཙུགས་པ་རེད། ཉེན་ཞིག་མི་མང་ཆང་འཛོམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཤིག་སྐྱོང་ཞིག་གིས། “འཛམ་
གླིང་གི་ཁོར་ཕྱག་གཙང་མ་ཉར་རྒྱ་ནི་མི་ཆང་མའི་ལས་འགན་རེད། ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཁོར་
ཕྱག་གཙང་མ་ཉར་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མི་ཆང་མའི་ལས་འགན་རེད། བྱས་ཙང་ཁོར་
ཕྱག་ལ་གཞོད་སྐྱོན་མ་གཏོང་རོགས།” ཞེས་གསུངས་པར། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སློ་བོ་ལགས་གཅིག་
ཡར་ལངས་ཏེ། “སྐྱོང་ལགས། བྱེད་ནས་ཁྱ་བྱག་གཙང་མ་ཉར་རོགས་གསུང་གི་འདུག ང་ཚོའི་
བོད་ལ་ཡིན་ན་ཁྱ་བྱག་མང་བོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། གཞིས་ཆགས་ལ་ཁྱ་བྱག་གཅིག་ཀྱང་
མེད་པས་ང་ཚོས་ཁྱ་བྱག་གཙང་མ་བཟོ་དགོས་ཞེ་ཡོད།” ཅས་བཤད་པ་རེད།

༥ ཡི་ཞེ་ཆེ་ཏུ་བྱིན།

པ་པས་ཤོག་བྱའི་ཐོག་ཀ་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཞིག་བྲིས་ནས་ཕུ་གུར་བསྐྱབས་པས། ཕུ་གུས་
མཐུགས་པོར་ཤེས་པ་རེད། ཉེན་གཉིས་པའི་ཞོགས་པར་ཕུ་གུ་དེ་ཙོག་ཙེའི་འགྲམ་དུ་ལངས་ནས་

རྟོད་རུས། པ་པས་ཚེག་ཚེར་བྱི་བདར་བྱེད་བཞིན་བྱིས་
 རས་ལྗོན་པ་དེས། ཚེག་ཚེའི་སྤང་རུ་ཀ་ ཞེས་ཡི་གེ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་གིས་ནས་སྤྱ་གྲུས་ངོས་འདྲིན་སྤྱབ་མིན་རྒྱགས་
 བླངས་པར་སྤྱ་གྲུས་དེ་ངོ་མ་གཤེས་པ་རེད། པ་པས།
 “འདི་ནི་མདང་དགོང་ངས་བསྐྱབས་པའི་ཡི་གེ་ཀ་ཞེས་
 པ་དེ་རེད།” ཅེས་ཤོད་སྐྱབས། སྤྱ་གྲུ་དེས་ཏང་སངས་
 བས་“ཨ་ཙོ། མཚན་གཅིག་ལས་མ་བྱིན་པར་ཡི་གེ་འདི་
 འདྲའི་ཆེན་པོ་ཆགས་ཚར་འདུག” ཅེས་བཤད་པ་རེད།

གཏམ་དཔེ།

གཏམ་དང་མདའ་མོ་རྒྱུ་ན་དགའ།

ལམ་དང་གཞུ་མོ་ཀྲོག་ན་དགའ།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། མིང་ཆེན་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱུང་ཅི་རྒྱུས།
ཁོར་ཡུག་གཞོན་སྒྲིབ། ལུ་བྱུག་ཕྱི་བདར། མདང་དགོང་།

གཉིས་པ། མཚར་གཏམ་དང་པོ་མུ་འགྲོད་བྱས་ནས་མཚར་བའི་ཉམས་མ་གྲོང་བ་བྱས་ཡོད། དེ་ལ་དཔེ་
བརྟམས་ནས་མཚར་གཏམ་གཉིས་པ་མུ་འགྲོད་བྱས་ནས་མཚར་བའི་ཉམས་མ་གྲོང་བ་བྱེད་དགོས།
ལོ་ཤས་ཕྱིན་པོད་མིའི་སྒྲིབ་ཆོགས་ནང་ཁོར་ཡུག་སྤང་སྒྲོབ་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྒྲིབས་ཏེ་གཞིས་
ཆགས་ཁག་གི་གཞིས་འགོ་མང་ཆེ་བས་ཁོར་ཡུག་གི་སྒྲོར་མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།
ཉིན་ཞིག་མི་མང་ཆང་འཛོམས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་སྐྱེ་དོ་ཞིག་ནས། “འཛམ་གླིང་གི་ཁོར་ཡུག་གཙང་མར་ཉར་རྒྱ་
ནི་མི་ཆང་མའི་ལས་འགན་རེད། ང་ཆོའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གཙང་མར་ཉར་རྒྱ་དེ་ང་ཆོའི་གཞིས་
ཆགས་ཀྱི་མི་ཆང་མའི་ལས་འགན་རེད། བྱས་ཅང་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་སྒྲིབ་མ་གཏོང་རོགས།” ཞེས་གསུངས་
པར། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོ་བོ་ལགས་གཅིག་ཡར་ལངས་ཏེ། “སྐྱེ་དོ་ལགས། བྱེད་ནས་ལུ་བྱུག་གཙང་མ་ཉར་
རོགས་གསུང་གི་འདུག ང་ཆོའི་པོད་ལ་ཡིན་ན་ལུ་བྱུག་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་གཞིས་ཆགས་ལ་ལུ་
བྱུག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ང་ཆོས་ལུ་བྱུག་གཙང་མ་བཟོ་དགོས་ཞེ་ཡོད།” ཅེས་བཤད་པ་རེད།
སྐྱེ་དོ་དེས། “ཕྱ་ལགས་བྱེད་རང་པོད་ལ་ལུ་བྱུག་གཙང་མ་བཟོ་གིན་བསྐྱད་པས་ཁོར་ཡུག་བཙོག་པ་ཆགས་པ་
རེད”ཅེས་བཤད།

གསུམ་པ། མཚར་གཏམ་ཞིག་བྲིས།

༡༥. མཚར་གཏམ་ཁག་གཉིས།

(གཉིས་པ།)

༥ ལོ་བཅུ་མན་ཆད་ལ་བྱེད་བཅག

ཁྱ་གར་ནང་ཕུ་གུ་ལོ་བཅུ་མན་ཆད་ལ་མེ་འཁོར་གྱི་ལམ་གྱོན་བྱེད་བཅག་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་
ཡིན།

ཨ་མ་ལགས་ཤིག་དང་ཁོང་གི་བུ་མོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གནས་སྐོར་ལ་འགོ་བཞིན་པའི་
སྐབས་སུ། ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་བུ་མོ་ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་བྱེད་ཆག་གི་འཛིན་བྱང་
ལྷངས་པ་རེད། མེ་འཁོར་ནང་འཇུག་ཆར་བ་དང་ཨ་མ་ལགས་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་མོ་ལ། “གལ་
སྲིད་འཛིན་བྱང་ལྷ་མཁན་སླེབས་ན་བྱེད་རང་ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་རེད་ད།”
ཞེས་གསུངས་པར་བུ་མོས་མགོ་ལྷོག་ལྷོག་བྱས། དེ་ནས་མི་འགྲངས་པར་འཛིན་བྱང་ལྷ་མཁན་
སླེབས་ཏེ་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་འཛིན་བྱང་ལ་ལྷ་ཞིབ་བྱས་ཆར་བའི་རྗེས། བུ་མོར་ལྷ་ཙམ་བྱས་ཏེ་དོགས་
པ་ཟ་མདོག་གིས་“བྱེད་རང་ཉན་ཉན་ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་གྱི་རེད།” ཅེས་དྲིས་པར། བུ་མོ་དེས།
“ལགས་ཡིན།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་རེད། མི་དེས་“བྱེད་རང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ག་དུས་སླེབས་གྱི་རེད་
དམ།” ཞེས་དྲིས་པར། བུ་མོ་དེས། “ང་མེ་འཁོར་ནས་མར་བབས་མ་ཐག་ལོ་བཅུ་གཅིག་སླེབས་གྱི་
རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

༥ ཨ་མ་མི་མིང་།

སློབ་གྲྭ་འགོ་ཚུགས་པའི་ཉིན་དང་པོར། སུ་བཙོལ་ཁང་གི་ཀན་ལགས་ཀྱིས་ཕུ་གུ་ཆོར་མིང་འདི་
ཞོར་དུ། གལ་གནད་ཆེ་བའི་བྱིས་ཚང་གི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤེས་ཐབས་བྱས། ཁོ་མོས་གལ་མཁུན་
ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་དེར་མཐུ་བ་མོ་བཙུགས་ནས་“རང་གི་མིང་ལ་ག་རེ་བེད་ཀྱི་ཡོད་”ཅེས་དྲིས། ཁོས་“ཆོ་
རིང་བེད་ཀྱི་ཡོད་”ཅེས་བཤད། ཡང་བསྐྱར་ཀན་ལགས་ཀྱིས་“བྱས་ན་རང་གི་ཨ་མའི་མིང་ལ་ག་རེ་
ཞུ་ཡི་ཡོད་དམ”ཞེས་དྲིས། ཁོས་“ཨ་མ་བེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་”ཅེས་བཤད། ཀན་ལགས་ཁོང་དགོད་
ཅིག་ཤོར་ནས་“ངས་དེ་འདྲ་བེད་ཀྱི་མེད། རང་གི་སྤྲ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ག་འདྲ་འབོད་ཀྱི་འདུག་
གམ”ཞེས་དྲིས། ཆོ་རིང་གིས་ལམ་སང་“སྤྲ་སྤྱད་བེད་ཀྱི་འདུག”ཅེས་བཤད།

སྒྲིབ་ཆེན། →

དང་པོ། བརྗོད་པ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མ།

ཕྱིད་བཅག་ ཁོང་དགོད། འགྲུངས། གལ་གནད། སྒྲིང་སྒྲུག་ མེ་འཁོར།

གཉིས་པ། མཚན་གཏམ་གཉིས་ལས་མིང་ཆེན་དང་བྱ་ཆེན་བརྩ་དེ་ཆེ་ལ།

མིང་ཆེན་	བྱ་ཆེན་

གཏམ་པ། འདྲེན་མཚན་གཏམ་དང་པོ་དེ་མཚན་བའི་དོན་གང་ཡང་མེད་པར་བཙོས་ཡོད། དེ་བཞིན་མཚན་གཏམ་གཉིས་པ་དེ་ཡང་མཚན་བའི་དོན་མེད་པར་ཚོས།

ལོ་བརྒྱ་མན་ཆད་ལ་བྱེད་བཅག

ཨ་མ་ལགས་ཤིག་དང་ཁོང་གི་བྱ་ཚོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གནས་སྐོར་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ། ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་བྱ་ཚོ་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་བྱེད་བཅག་གི་འདྲི་ན་བྱང་སྒངས་པ་རེད། མེ་འཁོར་ནང་འཇུ་ལ་ཚར་བ་དང་ཨ་མ་ལགས་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་ཚོ་ལ། “གལ་སྲིད་འདྲི་ན་བྱང་ལྷ་མཁན་སླེབས་ན་བྱེད་རང་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་རེད་དེ།” ཞེས་གསུངས་པར་བྱ་ཚོས་མགོ་ལྷོག་ལྷོག་བྱས། དེ་ནས་མི་འགྲུངས་པར་འདྲི་ན་བྱང་ལྷ་མཁན་སླེབས་ཏེ་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་འདྲི་ན་བྱང་ལ་ལྷ་ཞིབ་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས། བྱ་ཚོར་བལྟ་ཅམ་བྱས་ཏེ་“བྱེད་རང་ལོ་ཚོད་ཡིན་ནམ།” ཞེས་དྲིས་པར། བྱ་ཚོ་དེས། “རང་ལོ་བརྒྱ་ཡིན།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་རེད། མི་དེས་བྱེད་རང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་ག་དུས་སླེབས་ཀྱི་རེད་དམ། ཞེས་དྲིས་པར། བྱ་ཚོ་དེས། “ལོ་རྗེས་མར་སླེབས་ཀྱི་རེད”ཞེས་ལན་བཏབ།

བཞི་པ། རང་གི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་བྱུང་བའི་མི་སྣ་གཉིས་ནས་གསུམ་ཡོད་པའི་མཚན་གཏམ་ཞིག་བྲིས།

གཞིགས་འདེགས་ལྟེ་ཆུ།

ལྟེ་ཆུ་འདིར་གཙོ་བོ་དཔེ་མཆོན་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟོབ་ཆུན་ཁག་
ཅིག་གོ་སྟོན་བྱས་ཡོད། དེ་དག་དངོས་གཞིའི་སྟོབ་ཆུན་དགོ་གན་
གྱིས་སྟོབ་ས་དང་། སྟོབ་མས་སྦྱང་བའི་སྐབས་ཟུར་བལྟ་དང་། ཁ་
སྟོང་། དཔེ་མཆོན། དངོས་གཞིའི་སྟོབ་ཆུན་དང་བརྟེན་ཏེ་བྲིད་ཡུང་
ཆོག་ མདོར་ན་དངོས་གཞིའི་སྟོབ་ཆུན་ལ་གཞིགས་འདེགས་ཡོང་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

✧ ཨ་མའི་སེམས།

ཚུམ་འདི་བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚུམ་རིག་དཔེ་ཚོགས་《གཙང་བོའི་པ་རིལ་》ལས་བདམས།   སློབ་ཚན་དུ་འགོད་
 དུས་ཉུང་འཕྲི་དང་བཟོ་བཅོས་ཅུང་ཟད་བྱས་ཡོད།   གོ་རིམ་ལྟོག་ནས་བརྗོད་པའི་འབྲི་ཐབས་དང་དོན་དག་བར་དུ་
 བརྟག་ནས་བརྗོད་པའི་འབྲི་ཐབས་ཡིན།

ཨ་མ་ཀུན་གྱུ་བ་ཀྱིས་མིག་ཟུང་རང་གིས་ཏ་ལེན་གསར་པ་དེར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དཀའ་
 བའི་དགའ་སྤང་ཞིག་གིས་ཁེངས་འདུག།

མ་གཞི་ཨ་མ་འདིའི་དཔལ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྟིང་ལྟ་བུའི་བྱ་སྤར་ཁོ་ལོ་ལྟའི་སྟོན་དུ་གྲོང་
 ཁྱེར་དུ་སློབ་གྲུར་འགོ་ཁར།   ཏ་ལེན་རྩལ་པོ་ནག་བཅོག་ཅིག་གི་ནང་དུ་དངོས་པོ་སྤྱད་སྐབས།
 ཁོས་ཡི་ཐུག་པའི་ངང་ནས་“ཨ་མ་ལགས།   ང་ལ་ཏ་ལེན་གསར་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་”ཞེས་
 བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེས། ཨ་མའི་སྟིང་མགོར་ཆེར་མས་བསྐྱུན་པ་ལྟར་
 ཟུག་རྩ་ཆད་མེད་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས།   བྱ་ལ་ཏ་ལེན་གསར་པ་ཞིག་
 འཐག་རྒྱ་ནི་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་ཁོ་མོའི་སེམས་དོན་གྱི་སྟིང་པོར་གྱུར།

“རེད་ཡ།   ངའི་བྱས་བཅོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་རང་ལམ་རང་གིས་
 བཅུ་ཏེ།   མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་སྟོན་བྱེད་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་དཔེ་
 ཆ་འདོན་དུ་འགོ་བྱུང་སོང་།   ཐབས་རྟགས་ཨ་མ་ང་ལ་རྒྱ་ལོ་པ་ཅ་
 ཆེན་ཞིག་སྟེར་རྒྱ་ལྟ་ཅི།   བྱའི་སྟོར་འབབ་པའི་ཏ་ལེན་ཞིག་ཀྱང་སྟེར་

ཐུ་མེད། ཨ་ཤུ་རེ་ལོ། རྗེས་སུ་ཨ་མས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོར་འབབ་པའི་ཏ་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་འཐག་ངེས་ཡིན།
ཨ་མའི་གཅེས་སྤྱད་ཅེས་ཡིད་སྒྲོལ་བའི་ངང་ནས་སྤར་ཁོའི་མགོ་བོར་བྱེལ་བྱེལ་འགའ་བྱས་ཏེ། ཆེལ་
དྲིག་ཆགས་པའི་ཏ་ལེན་དེ་སྤག་ལ་འཕངས་ནས་ལམ་ལ་ཆས་སུ་བཅུག། བྱ་ཚུང་སྒོ་བ་སྤར་འགོ་
ལའི་ངོ་ཆ་དང་སྒྲོལ་བས་ཁེངས་པའི་གདོང་དེ་ཁོ་མོའི་སེམས་སུ་ནམ་ཡང་ཡལ་མེད་དུ་གནས།

ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་བྱ་ངོ་ཨ་མས་མ་མཐོང་། མ་ངོ་བྱ་ཡིས་མ་མཐུལ། སྤེ་པ་འདིའི་བགྲེས་པོ་འགས་“ཨ་
ཡེ་ཀན་མོ། བྱ་ངང་པར་གཤོག་ཅེལ་རྒྱས་ན། བྲག་དམར་པོ་བཟེད་པ་མིན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་ལྔའི་
རིང་ལ་ཏ་ལེན་ལྷ་བསྐྱར་སོང་། ད་ལྟའི་ན་གཞིན་ལ་དེ་མཁོ་རྒྱ་ཞེ་རེད། ལན་ཆགས་རང་གིས་ཉེས་
ན་མཐའ་མ་ངོ་ཆ་རེད་ལ། དེ་བས་གོ་ཁ་དོན་པོ་སྤངས་ལ་མ་ཁྱེ་རེ་འདོན་ཞེ་ཐུབ་ལྟོས་ལ”ཞེས་
བཤད་པ་ལ། ཁོ་མོས་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་འདྲ་ཞིག་གང་ནས་ཡིན། བྱ་ངང་པ་བྲག་ནས་སྐྱེས་ཀྱང་།
རྒྱས་ས་མཆོ་ཡིན་པ་ནི་གནམ་བསྐོས་ལས་དབང་རེད། ངའི་བྱ་སྤར་ཁོ་ནི་ཨ་མ་བཟེད་པའི་མི་མ་
རུངས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད། ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གྱུར་རྗེས་ང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱིད་ཐག་ཆོད་ཡིན།
དེ་དུས་བྱ་ཁེར་སྐྱེས་ཀྱི་ཨ་མའི་སྦྱིད་ལ་ལྟོས་ཟེར་བའི་སྤང་རྒྱ་ཞིག་གནས་འདི་གར་ལོས་ཡོད་སྟམ།

ཉིན་ཞིག་ལ། ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་ཀྱིས་སྤར་ཡང་ཏ་ལེན་གསར་པ་དེ་སྤངས་ནས་བསྐྱར་ས་རེ་ཞེ་རྟེན་
སྟམ་སྟེ་ཞིབ་དུ་ལྷ་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། གྲོང་ཆོའི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ་“ཨ་མ་ཀན་མོ་
ལགས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱས་ང་ལ་ཁ་ལན་ཞིག་བསྐྱར་བྱང་། ཁོ་རང་མཐོ་སྒོ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
ལས་ཁུངས་ཤིག་དུ་ལས་ཀ་སློབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་གཉིན་ཡང་བསྐྱིགས་ཟིན་པས། ཡོང་
རོགས་རེ་སྐབས་འགྲིག་ན་ཁོ་ལ་བལྟ་བར་ཤོག་ཟེར། ཉིན་འགའི་རྗེས་སུ་ང་རང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འགོ་
རྒྱ་ཡིན་པས། ལུ་གཉིས་ལྷན་དུ་འགོ་ཞེས་ཟེར། མ་བྲས་དབྱར་རྩ་ཐོས་པ་དང་། ལུ་བྲག་གིས་
གནམ་རྒྱ་རག་པ་ལྟར་ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་དགའ་མགུས་རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་ཏེ་“འོ་ཡ་ཡ་ཡ། སྦྱིད་ལ།
ངའི་སྦྱིད་ལ”ཞེས་ཟེར།

ཉིན་འགའི་རྗེས་སུ་ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་བྱ་ལ་བལྟ་བར་ལམ་དུ་ཆས། གྲོང་ཆོའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་དང་
ལྷན་དུ་བསྐྱེད་མར་ཉིན་གསུམ་རིང་སྤངས་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་མཐར། སྦྱོང་དུས་ཤིག་ལ་ད་གཟོད་
གྲོང་ཁྱེར་ལ་འཕྱོད།

མི་ཆོའི་སུམ་ཆ་གཉིས་ཅམ་དབེན་པའི་འབྲོག་ཐང་དུ་མི་ཆོ་བསྐྱེལ་བའི་ཨ་མ་བགྲེས་མོ་འདིས་རི་

རབ་ལྟར་ལྟན་ཞིང་བརྗེད་པའི་ཁང་ཅིག་དང་། བཅ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་
སྒོག་སྒོན་བགང་ཡས་པ་མཐོང་སྐབས། མོ་རང་གི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་ལྟ་ལྟལ་ལ་སྒེབས་པའི་སྒྲང་
བ་ཞིག་ཤར།

“ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་ལགས། བྱི་འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་བྱ་ཡི་སྡོད་གནས་རེད།” ཁོ་མོས་ཡུན་རིང་མ་འཕྲད་
པའི་བྱ་ནི་བྲན་བྲགས་པ་དང་། ལྷུ་མོར་མཐོང་འདོད་པའི་མནའ་མར་དུངས་ཆེ་བས། འཕར་
སྡིང་བྱེད་པའི་སྡིང་ནི་མིད་པའི་ཁར་འཕྱོ་བར་གྱུར་ཏེ་“འོ་འོ། ཨ་སྐྱིད་པ་ལ”ཞེས་ཟེར། ལས་བྱེད་
པ་དེས་ལག་པ་ཡང་པོས་སྒོ་ལན་འགའ་བརྒྱུངས་པ་ན། བྱི་ནས་བྱུང་མེད་ཅིག་ཐོན་ཏེ་ཡ་མཚན་
པའི་ངང་ནས་ལས་བྱེད་པ་དང་བྱུང་པར་ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་གྱི་ལུས་ལ་ཞིབ་ལྟ་ཞིག་བྱས་ཏེ། “ཁྱོད་
གཉིས་གྱིས་སུ་འཆོལ་གྱིན་ཡོད”ཅེས་དྲིས། ལས་བྱེད་པས་“འདི་ཕུར་ཁོ་ཆང་ཡིན་ནམ། ཁོ་མོ་
ནི་ཕུར་ཁོའི་ཨ་མ་ལགས་རེད”ཅེས་ངོ་སྟོན་བྱས། བྱུང་མེད་དེས་ངོ་གཅིག་བསྟེར་ཏེ་“འོ། ཕུར་ཁོ་
ཆང་ཡིན། བྱི་ལ་ཤོག”ཅེས་ཟེར་བཞིན་མགོན་པོ་བྱི་ལ་མ་བསུས་པར་བདག་མོ་སྟོན་ལ་འཇུག་
ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་བྱས། ཕུར་ཁོས་རྒྱང་ལ་བསེལ་ལྟམ་ཞིག་གྱོན་ཏེ་ལྷུ་མོར་བྱི་ལས་ཐོན་
ཏེ་“ཨོ་ཅི། ཨ་མ་ལགས། བྱེད་པེབས་བྱུང་ངམ”ཞེས་དགའ་འཕྲ་སྒྲོ་འཕྲ་ཞིག་གི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་སྐད་
ཟེར་བཞིན་ཨ་མའི་སྒྲག་ནས་ཏ་ལེན་སྒྲངས་ཏེ་འགྲམ་དེར་བཞག། ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་བྱུང་ངམ་འཕྲད་
པས་དགའ་སྟོ་ཆད་མེད་སྒྲུས་ཏེ། “ཡོང་ཡིན། ལས་བྱེད་པ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ང་རྒྱན་མོ་བུའི་
གམ་དུ་འབྱོར་བྱུང་”ཞེས་ཤོད་བཞིན་བྱི་དུ་ཡར་ལྟ་མར་ལྟ་བྱས་ནས། ཉིན་མཚན་ལྟོས་མེད་དུ་རེ་
བའི་མནའ་མ་ཨེ་མཐོང་བལྟས། སྐར་སྒོ་འབྱེད་མཁན་བྱུང་མེད་དེས་གདོང་ལ་འཇུག་བཅས་མ་
ཞིག་སྟོན་བཞིན་“ཨ་ཡེ། འདི་གར་བཞུགས་དང”ཞེས་ནེམ་གྱི་ལ་ལེར་ཡོད་པའི་འཕོལ་ཁྲིའི་བྱར་
གྱི་ཤིང་གི་རྒྱབ་སྟེགས་དེ་བཞུན། ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་གྱིས་ཁོ་མོའི་གདོང་ལ་མིག་བགང་བཞིན་“བྱེད།
བྱེད”...ཅེས་དྲིས་པ་ན། ཕུར་ཁོ་དགོད་བཞིན་དུ་“ཨ་མ་ལགས། མོ་ནི་བྱེད་གྱི་མནའ་མ་རེད”ཅེས་
མཚམས་སྟོར་བྱས། ཨ་མས་ད་གཞོད་བྱུང་མེད་དེའི་བྱུང་གཟུགས་ལ་མིག་ཟིམ་ཟིམ་གྱི་སྒོ་ནས་
བལྟས། འཛིལ་ལི་ཅན་གྱི་མགོ་སྐྱོད་དང་། དིར་གྱིས་བྲིས་པའི་སྒྲིན་མ། མཚལ་གྱིས་བྱུགས་པའི་
མཚུ་སྒོས། སྒོམ་བྱེད་གྱི་དབང་པོ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་གྱི་དྲི་བསུང་། རྒྱབ་ཚིས་རྗེན་པར་དོད་
པའི་སྦྱང་གོས་སོགས་མཐོང་འཕྲལ་ཨ་མ་རྒྱན་མོ་ཏ་ལས་སོང་། མནའ་མས་ཤེལ་པོར་གཡའ་དག་
པ་ཞིག་དུ་ར་སྒྲུགས་ཏེ་ཁོ་མོའི་མདུན་དུ་བཞག་ཞེ་“ཨ་ཡེ། ར་སྒྲངས་”ཞེས་ར་བྲངས།

ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཐང་གི་ཏ་ལེན་དེ་སྒྲངས་ནས་འབོལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞག་རྗེས། སུ་དང་མནའ་
 མ་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་བྱེད་ཡོང་བའི་མར་དང་། ཕུར་བ། རྩམ་པ་བཅས་ལེན་གྲུབས་བྱེད་པའི་དུས་
 དེར། མནའ་མ་བརྟགས་ཡོང་སྟེ་ཏ་ལེན་འབོལ་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སར་ལེན་བཞིན་“འདི་མི་སྟོད་ས་
 ཡིན་པ་ལས་ཏ་ལེན་འཛོགས་མ་རེད”ཅེས་འབོལ་ཁྲི་ལན་འགར་སྒྲུགས་པ་ན། སུར་ཁོས་ཁོ་མོར་
 མིག་བརྒྱ་ཞིག་བསྟན་ནས་ན་རེ་“ཨ་མ་ལགས། དེད་གཉིས་ལ་བ་རྩུ་འཕྲང་རྩུའི་ཕྱོགས་ལ་དཀའ་
 འཕེད་པས། བྱེད་ཀྱིས་འདི་དག་བྱེད་ཡོང་ནས་ཅི་བྱེད”ཅེས་བཤད་པར། ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་ཀྱིས་
 ཞལ་འཕྱུར་ངང་“སུར་ཁོ། ཟས་ཞིམ་པོ་ཀ་ར་བུ་རམ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བ་སྒྲང་དཀར་རྩམ་པ་
 རེད། མར་དང་རྩམ་པ་མ་ཟོས་པར་ལོ་མང་འགོར། ཁྱོད་རྩུང་དུས་ཨ་མའི་པ་པ་བ་རྩུར་དགའ་བ་
 མིན་ནམ”ཞེས་ཟེར། མནའ་མས་སུར་ཁོ་ལ་མཐོང་རྒྱུད་གིས་ཁོང་དགོད་ཅིག་བྱས། ཨ་མས་རྩམ་
 པ་དང་མར་ཕུར་བྱེད་ཕྱུངས་ཏེ་ཏ་ལེན་གསར་པ་དེ་བུ་ཡི་མདུན་དུ་ཕུར་ནས་“འདི་ནི་ཨ་མས་ཁྱོད་
 ལ་བཟོས་པའི་ཏ་ལེན་ལྷ་པ་ཡིན། སྒྲོར་ཨེ་འབབ་གི”ཅེས་བཤད་པར། སུར་ཁོས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་
 མེད་པའི་ངང་སྟོད་གོད་ཅིག་བྱས་ཏེ་མགོ་བོ་ལྷོག་ཅམ་བྱས། ཁོ་མོས་སྒྲར་ཡང་“ཨ་མས་ཁྱོད་ལ་
 བསྐྱར་བའི་ཏ་ལེན་དེ་དག་བེད་ཆོད་སོང་ངམ། རལ་མེད་དམ”ཞེས་དྲིས་པ་ན། སུར་ཁོས་“མེད་
 མེད། མེད་མེད། ད་རུང་སོ་མ་ཡིན”ཞེས་ཟེར། ཨ་མ་དགའ་སྟོའི་ངང་“ཨ་སྦྱིད་པ་ལ། ཁྱོད་སྟོབ་
 གྲར་འགོ་ཁར་ཨ་མ་ལ་ཏ་ལེན་སོ་མ་ཞིག་ཀྱང་སྟེར་རྒྱུ་མེད། ད་སེམས་བདེ་སོང”ཟེར།

སུ་དང་འཕྲད་བྱུང་། མནའ་མ་མཐོང་སོང་། ཨ་མ་རྒན་མོ་འདིའི་ཡིད་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ་སོང་། ཡིན་
 བའང་། ཁོ་མོའི་སེམས་སུ་སྟོ་སྒྲུང་ཞིག་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་སྐྱེས། ཉིན་འགའི་རྗེས་སུ། ཏང་སངས་
 པའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་ཨ་མ་རྒན་མོ་འདིའི་མིག་མདུན་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཁོ་མོའི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་
 ཏ་ལེན་དེ་དག་བུ་ཡི་དཔེ་ཆ་འཕྱག་བྱེད་ག་ལ་བྱེད། སུ་དང་མནའ་མའི་མལ་ཁྲིའི་གདན་འོག་དུ་
 བཏོང་འདུག ཁོ་མོ་ཡིད་ཐང་ཆད་པའི་ངང་“སུར་ཁོ། ཨ་མས་བསྐྱར་བའི་ཏ་ལེན་འདི་དག་ཁྱོད་ལ་
 ཉལ་གདན་དུ་བྱིན་པ་མིན་ཡ”... ཞེས་ཟེར་བར། སུར་ཁོས་ཅི་མི་སྟེམ་པའི་ངང་ནས་“ཨ་མ། དེང་
 སྐབས་གྲོང་བྱེད་དུ་ཏ་ལེན་བཀོལ་མཁན་སུ་ཡོད། བྱེད་སྟེན་མ་རེད། ཀོ་ཁྱུག་གང་ཡག་གང་མཛེས་
 མི་བཀོལ་བར། བལྟས་ན་མིག་ལ་བཙོག་པ། ཁུར་ན་དགོད་བྱོ་བའི་ཏ་ལེན་གྱིས་ཅི་བྱ། འོན་ཀྱང་
 ཨ་མ་ལགས། ཏ་ལེན་འདི་དག་དེད་གཉིས་ཀྱི་གདན་ལ་ཏ་ཅང་འོས། དེང་བྱིན་ཆད་བལ་ཕུར་
 ཡག་པོ་རེ་འཐག་ཨེ་ཐུབ་ལྟོས”ཞེས་ཟེར།

གཏམ་ལ་སོ་མེད་ཀྱང་མི་སྤྲིང་དུ་མ་བྱུང་གཏོང་བྱུང་བའི་དཔེ་ལྟར།   བྱ་ལ་ཐོགས་པའི་མ་
 སེམས་དེ་རྩོལ་ཐོགས་པའི་བྱ་སེམས་ཀྱིས་བཅོམ།

བྱ་སྤྱང་ཁོའི་གམ་ནས་ཕྱིར་རང་ཡུལ་རྩ་ཐང་དུ་སྤྲིབས་མ་ཐག་ཨ་མ་ཀུན་གྱི་མལ་སར་ལྷུང་སོང་།

ཁྱེ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལྷ།   ཨ་མ་བགྲས་མོ་དེ་ཡར་ལངས་ཏེ།   སྤར་ཡང་བལ་སྐྱད་ཀྱི་སྤལ་མ་བགྲམ་
 བས་ཐགས་འཐག་གིན་འདུག

ཆིག་འབྲེལ།

ཏ་ལེན།	→	ཏ་སྒྲའི་ཐོག་གཟར་རྒྱའི་ལམ་ཆས་སྤྱད་སྤྱེ་མགོ་སྤྲེལ་ཞིག་ ཡུལ་འགའ་ཞིག་ ཏ་ཏ་སྒྲོ་དང་གན་མདའ་བེར་བ་ཡང་ཡོད།
ཨ་ཤི་རེ་ཁོ།	→	ཨ་ཁ་ཁ་ཞེས་པའི་དོན།
ཆེལ་རྒྱལ།	→	སྤྱམ་རྒྱལ་ལ་གོ།
མཁོ་རྒྱུ་ཨ་རེད།	→	དགོས་མཁོ་ཨ་ཡོད་ན།
གོ་ཁ།	→	ཐབ་འགམ་གྱི་གོ་ཐལ་འདོན་ས།
འུ་གཉིས།	→	རེད་གཉིས་ལ་བེར།
ཨ་ཡེ།	→	ཨ་མ་དོའི་ཡུལ་སྐད། མོ་མོ་ལ་གོ་དགོས།
གན།	→	པ་གི་དང་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
པ་བ།	→	རྩམ་པའི་མིང་།
ཐལ།	→	ཨ་མ་དོའི་སྐད་དུ་ཆིག་གང་རུང་ཞིག་གི་མཐར་སྐྱར་ན་རེད་དང་འདུག་བཅས་ལ་གོ།
ཐེད།	→	རལ།
སོ་མ།	→	གསར་བ།
ནེམ་གྱིལ་ལེར།	→	སྤྱིར་ནེམ་ནི་ཁྱོང་བའི་ཚྭ་ཁྱེ་སྤྱི་ཞིང་འབོལ་བ། འདིར་འབོལ་སོབ་སོབ་ལ་གོ།
སྤྱམ་བྱེད་དབང་སོ།	→	སྤལ་གོ།
རྒྱབ་ཆོས།	→	འཛོངས་ཤའམ་ཨོང་དོ་ཡིན།

▲ བེ་བེ།

དུས་རན་ཁེ་ལིན་(༡༩༠༤—༡༩༩༠)ཨ་མེ་རི་ཀའི་འབྱོར་ལྷན་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་
མང་གཙོ་རིང་ལུགས་པ་དང་། ཚན་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། མིང་གཤམ་ཆེ་བའི་རང་བཙན་བསྐྱགས་གཏམ་འབྲི་
བར་ཞུགས་ཐོང་།

ཡང་དག་པའི་མི་ཆའི་ལྷ་བ་དང་རིན་ཐང་གི་ལྷ་བ་འཛུགས་རྒྱ་ནི། མི་ཆེ་དོན་ལྷན་ཡོང་བའི་ཅ་བའི་ཆ་རྒྱུན་
ཞིག་ཡིན། ཚུམ་ཡིག་འདིའི་ནང་དུ་ཚུམ་པ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་བ་དངོས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། འཆོ་
བའི་ཁྲིད་ཀྱི་དོན་དངོས་མི་འདྲ་བ་དྲུག་བསྐྱབ་བྱར་བྲངས་ཏེ། བྱ་དངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་དཔག་མ་ཐུབ་ཆེ། ལུས་
སེམས་ངལ་ཁིང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ཡོད། སློབ་ཚན་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་
ཏེ། གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས།

བེ་བེ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་འགྲོ་སོང་གཏོང་མི་ཉན། ང་རང་ལོ་བདུན་ལ་སོན་པའི་
སྐབས་སུ། དུས་ཆེན་ཞིག་ལ་གཉེན་ཉེ་སྤྱན་མཆེད་ཆོས་ང་ལ་དོང་ཅེ་མང་པོ་གནང་བྱུང་། ངས་
དོང་ཅེ་དེ་དག་ཁྱེར་ནས་བྱིས་པའི་ཆེད་ཆས་ཆོང་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱགས་པ་ཡིན། ལམ་བར་
དུ་ངས་ལག་དུ་བེ་བེ་འབྱེར་བའི་བྱིས་པ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་། བེ་བེ་དེས་ངའི་སེམས་དབང་མེད་དུ་
འཕྲོག་པས། དོང་ཅེ་ཡོད་ཆད་བེ་བེ་དེ་དང་བརྗེས་པ་ཡིན། བྱིས་དུ་འབྱོར་སྐབས། ངས་དགའ་
མགུ་ཡིད་ཆེ་མ་གྱིས་བེ་བེ་དེ་འབྱུང་གྱིན་ཁང་པ་གང་སར་སྒྲོར་བ་བརྒྱབ་པ་ན། ནང་མི་ཆོས་དེ་
ལས་ལྡོག་ལྟེ་སྤྲོད་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ངའི་ཕུ་བོ་དང་ཨ་ཅེ་ཆོས་ངའི་ཉེ་ཆོང་གི་གནས་
རྒྱལ་དེ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ། ཁྲིད་ཀྱིས་བེ་བེ་དེར་མ་གོང་ལས་ལྷབ་བཞིས་མང་བའི་རིན་གོང་སྤྲད་པ་

རེད་ཟེམ། ཁོ་ཚོའི་ལ་བ་སྐྱེང་ལས་ངས་རིན་གོང་འཕར་མ་སྤྲད་པའི་དངུལ་དེས་ཅ་ལག་གཞན་མི་
ཁུང་བ་ཞིག་ཉི་མུག་པ་ཤེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཆང་མས་ངའི་སྐྱོན་རྟགས་ལ་སྤྲེལ་དགོད་བྱས་པས། ང་
རང་འགྲོད་གདུང་བྲག་པོས་རབ་རྩ་མནར་ཉེ་བྱ་གོར་བྱུང་། ངས་བསམ་སྒོ་རི་ལྟར་བཏང་ནའང་།
མི་མི་དེས་ང་ལ་བདེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོ་བྱེད་ཡོང་འདུག

འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དོན་དེས་ང་ལ་ཕན་མང་དུ་སློགས་བྱུང་བས། ངའི་བྲན་འཛིན་གྱི་མི་ལོང་ལས་
དོན་དེ་ནམ་ཡང་ཡལ་ཐབས་མེད། དེ་བས་ངས་ནམ་རྒྱུན་དགོས་མཁོ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་དངོས་པོ་
ཉི་བའི་དུས་སྟུ། རང་གིས་རང་ལ་མི་མི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འགྲོ་སོང་མང་པོ་གཏོང་མི་རུང་ཞེས་ཡང་
ཡང་བྲན་སྒྲུལ་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དངུལ་མང་པོ་ཞིག་གོན་ཆུང་བྱེད་ཐུབ་སོང་།

ང་རང་ནར་སོན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་འཆོ་བའི་བཤུལ་ལམ་རིང་མོ་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སྟུ། མི་ཚོའི་བྱ་
སྤྱོད་ལ་བརྟགས་ཆོ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མི་མང་པོས་ཀྱང་མི་མི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་
ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སོང་གཏོང་གིན་ཡོད་པར་སྤྲུལ།

༡) དེ་ཡང་མི་འགའ་ཤེས་གནང་སྤྱིན་གསོལ་རས་ཐོབ་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་མིལ་པོ་སྒོས་
བཏང་ནས་དབང་ཆེན་དཔོན་པོའི་རྒྱབ་གཞིག་རྒྱགས་པ་དང་། དཔོན་པོའི་གཟིགས་སྤྱོད་ཐོབ་
ཐབས་བྱེད། འདི་འདྲའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་མི་དེ་ཚོས་རང་གི་རང་དབང་དང་ཀྱན་སྤྱོད། ཐ་ན་
གོགས་པོ་ཡང་ཅིས་མེད་དུ་གཏོང་བ་ཡིན། ངས་སྤང་ཚུལ་དེ་མཐོང་སྐབས། མི་དེས་ཀྱང་རང་གི་
མི་མིའི་ཆེད་དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སོང་བཏང་སོང་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་བཤད།

༢) ཡང་གཅིག་གིས་སྤྱན་གྲགས་གྱི་ཆེད་དུ་རང་བསྐྱོས་ཀྱི་ལས་འགན་རྒྱབ་རྩ་བ་སྤྱར་ཉེ། སྒྲོ་བ་ལྟར་
དཔོན་ལམ་འཆོལ་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་མཐོང་དུས། ངས་སེམས་ནས་མི་དེས་ཀྱང་མི་མི་ཞིག་གི་ཆེད་
དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སོང་བཏང་སོང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

༣) ངས་མི་སེར་སྤྱ་ཅན་ཞིག་གིས་རྒྱ་ཁོར་གསོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་འཆོ་བ་དང་།
གཞན་ཕན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྤང་། ཡུལ་མི་སྤྱན་མཆེད་ཀྱི་བཙེ་འཛོག་དྲངས་གཙང་ལྟ་
མེད་ཀྱི་མཛའ་བཙེའི་ལ་རྒྱ་སོགས་རིང་དུ་དོར་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་སྐབས། ངས་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་མི་ལགས། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སོང་བཏང་
སོང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

༥) གླིང་འདྲོད་ཆགས་སྲིད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མི་འགའ་རེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དཀའི་
དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་དེར་ལེགས་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་འཐོབ་འདྲོད་མེད་པར། གཤམ་གྱི་
ལས་ལ་སྲིད་ཅིང་ཞེན་ཏེ་ཐ་ན་རང་གི་ལུས་རྟེན་དེ་ཡང་བརྟག་པར་བྱེད། ངས་མི་དེ་འདྲ་མཐོང་
སྐབས། ཀྱི་རྩད་ལམ་ལོག་དུ་བྱིན་པའི་མི་ལགས། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་གནས་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་སྤྱད་
བསྐལ་དང་དུ་སྤངས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་པི་པི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སྤང་བྱང་
སྤང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

༦) ཡང་མི་འགའ་རེས་བྱད་བཞིན་ཀྱི་ཉམས་མདངས་དང་། རྒྱན་གོས་ཀྱི་མཛེས་ཆ། རྩོད་ཁང་
གི་བཀོད་པ། ཅ་ལག་གི་རྒྱ་སྤྱད། སྒྲིག་ཆས་ཀྱི་མཛེས་ཆ་ལ་སོགས་བྱི་ཚུལ་ཅམ་ལ་ཆགས་ཞེན་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་གི་ཡོང་འབབ་ལས་ཆེས་ཆོད་བཟུལ་ལོ། །དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱེད་ཆེད་དུ་བྱ་
ལོན་སྤངས་པས་ན། མཐའ་མར་བུ་ལོན་འཇལ་མ་བྱུང་པར་བཙོན་དུ་སྤྱང་བ་རེད། ངས་མི་དེ་འདྲ་
མཐོང་སྐབས། དཀོན་མཆོག་གིས་མཁྱེན། མི་དེས་ཀྱང་པི་པི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་
བའི་འགྲོ་སྤང་བྱང་སྤང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

༧) གཤམ་རྒྱུད་འཇམ་པའི་བྱད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་སྟོང་རྩེ་བྲལ་བའི་ཁྱོ་ག་གཏུམ་སྟོད་ཅན་ཞིག་
དང་གཉེན་སྒྲིག་པ་མཐོང་སྐབས། ངས་ཅི་འདྲའི་ཡིད་མངས་པ་ལ་ཨང་། མོས་ཀྱང་པི་པི་ཞིག་གི་
ཆེད་དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སྤང་བྱང་སྤང་ཞེས་བརྗོད།

མདོར་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་པར་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐལ་པལ་མོ་ཆེ་ནི། འགྲོ་བ་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བྱ་དངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་མ་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ནི་པི་པི་ཞིག་གི་ཆེད་
དུ་ཆོད་ལས་བཟུལ་བའི་འགྲོ་སྤང་བྱང་སྤང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ།

✧ མཚོད་མཇལ་འགྲོ་བ།

སངས་རྒྱས་དོན་འབྲུག། གོ་བཤ་བྱར།

ལྷ་ས་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ནི་ལྷ་ཡུལ་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟར་མངོས་ཤིང་ལྷ་ན་སྤྱག་པར་མ་ཟད། ཚོས་ཀྱི་
དྲི་བ་ཟང་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ལ་འཇུལ་བའི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྡོན་
བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་སྐབས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ། གཟེ་འོད་རབ་རྒྱ་འཕྲོ་ཞིང་འབྲིང་
ངེར་གནས་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏྲ་ལ་སོགས་ཡོད་པ་བོད་མདོ་དབྱས་མཐོ་སྒང་ཡོངས་སུ་འབྲུག་ལྟར་
གྲགས་ཡོད།

ང་ཚོ་སོ་ནམ་པའི་མི་ཚང་པལ་བ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ལྷ་ས་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅིང་ན་བས་གོ་
ཚྱོང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་མིག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཚྱོང་ཅིང་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མཚོད་མཇལ་ཐེངས་
གཅིག་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་སྤྲོས་ནས་སྦྱོས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཨ་པས་ལོ་སྡོན་མ་ནས་བཟུང་དགུན་
ཀྱི་གྲང་ངར་དང་དབྱར་གྱི་ཚ་གདུང་ལ་མ་འཛོམས་པར་ཞོར་ལས་ལ་སོང་བའི་སྐབས་མོགས་ཀྱིས་ང་
ཚོ་ནང་མི་ཚང་མ་འགོ་རྒྱུད་ལམ་སྐྱེ་ཡང་མི་འདད་བས། ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཤ་ཉེ་གཉེན་
འབྲེལ་སོགས་ལ་གཡར་ནས་འདད་ཅམ་བྱུང་བར་བརྟེན། རྒྱས་བཟང་ཚོས་བཟང་གི་ཉིན་མོ་ཞིག་
ལ་གྲ་སྦྱིག་བྱས་ཏེ་བྱིམ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན། ཟླ་ལིང་ནས་མེ་འཁོར་ནང་བསྐྱེད་དེ་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་
ཁམས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ལྷ་སར་མ་སྦྱིབས་པའི་ལམ་བར་དུ་བསམ་སྟོང་བྱག་གཉིས་

བརྩ་གཉིས་འཁོར་ཏེ་མཚན་ལ་གཉིད་ཀྱང་ཁྱག་མ་བྱང་།

ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པར་དངོས་སྤྱ་ལྟ་སར་སྤེལས་སོང་། ཐོག་མར་མཇལ་བ་ནི་ཅེ་སྟེ་བྱང་དམར་པོ་དེ་
ཡིན་པོད། ཁྱིམ་ར་ཀུན་ཏུ་མི་ཚོགས་མང་པོ་གྲོག་ཚང་བཅོལ་བ་ལྟར་ལག་གཡས་སྤྱ་མ་ཉི་འཁོར་
ལོ་དང་གཡོན་པར་སྤེང་བ་བཟུང་མེད་མཁན་ཞིག་སལ་ཆེར་མི་འདུག མི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེས་
ང་ལ་དངོས་གནས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཁིང་ཁམས་ཤིག་རེད་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཤུགས་ཆེར་སྐྱེས་
བྱུང་།

དེ་ནས་ང་ཆོས་རིན་པོང་རན་པའི་མགོན་ཁང་ཞིག་སྤྱས་ཆེས་སྟོབ་དེ་བག་ཐེབས་ངང་རིམ་བཞིན་
ཐོག་མར་སྟེ་བྱང་པོ་ཏེ་ལར་མཚན་མཇལ་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཅི་འདྲའི་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཕྱི་ལོ་དེ་གོད་
པ་ཐམས་ཅད་མིག་གི་ལོངས་སྟོང་དུ་དངོས་སྤྱ་སྟོབ་པ་ན། སྤྱ་མོའི་བོད་ཀྱི་རྩོད་བཟླའི་ལག་རྩལ་
གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་དོས་སྤྱ་ལྟར་ངེར་འཁོར་བྱུང་། བྱང་དུ་སོང་ནས་གསེར་གདུང་
འཛམ་སྤིང་རྒྱུན་གཅིག་དང་ལྷག་སྤྱ་སྤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བཞུགས་ཁྲི། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱབ་སྤུག་
སོགས་ལ་མཇལ་དུས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆེས་ཤུལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་བྱུང་། དེར་མ་ཟད་ཨ་ཕས་ང་
ལ་སྐད་མགོ་དམའ་མོས་ལྷ་ལྟ་མཚོག་སྤྱ་སྤེང་བརྩ་བཞི་པའི་སྟོར་རུང་ཟད་ལབ་པ་ངའི་བྱ་པའི་
མེ་ལོང་དོས་སྤྱ་དུ་ལྟ་ཡང་བརྟེན་མེད། དེ་ནས་ང་ཆོའི་དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་རྩོར་ར་མོ་ཆེ་
གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞིབ་དུ་མཇལ་ཆེས་ཤིས་སྟོན་བཟང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེའི་ཆེས་དགོན་
ཆེན་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ལ་མཇལ་ཞིང་། སྤྱ་པའི་གྲངས་འཁོར་དང་དགོན་པའི་རྒྱ་ཁྲོན། བྱང་
གི་སྤྱ་གསུང་སྤུགས་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་རང་རེ་ཁ་བ་ཅན་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཐོག་མ་མིན་
ཡང་གཉིས་པ་ཡིན་བསམ་པའི་ཆོར་བ་དང་བཅས་སྟོབས་པ་ཡང་ཤུགས་ཆེར་སྐྱེས་བྱུང་།

བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་ས་ནས་ལམ་ཐག་རུང་རིང་བས་ང་དང་ཨ་ཕ་གཅིག་ཕུ་སྤྱབས་བདེ་
སྤངས་འཁོར་ཞིག་སྤྱས་ནས་སོང་བ་ཡིན། དངོས་སྤྱ་སྤེལས་ཆེས་དང་པོར་མཇལ་བ་ནི་རྒྱ་གར་
དང་བོད་པ། རྒྱ་ནག་གསུམ་གྱི་ལུགས་སྤྱ་བཞིངས་པའི་བཟོ་བཀོད་དེ་མཐོང་བྱུང་། དེ་ཡང་ས་
ལུལ་ནས་སྟོབ་སྤྱར་འགོ་དུས་རྒྱའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞོན་སྤུགས་འོག་སྟོབ་དེབ་ཐོག་ནས་གསལ་ཞིང་
རྒྱས་པ་སྤངས་སྤུབ་མེད་ནའང་། ད་ལྟ་དངོས་སྤྱ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་མཐོང་དུས་བཅོས་མིན་གྱི་

དགའ་སྐྱོད་ཞིག་ངང་གིས་སྐྱེས་ཡོང་།

བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས་རྗེས་སྐར་མགོན་ཁང་དུ་ལོག་ནས་བསམ་གཞིགས་
གི་ཁིང་ཁམས་ལ་འབྱམས་ནས་སྡོད་དུས། སྡོ་བྱར་དུ་ཨ་པས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་འབྱིད་ཡོང་
སྟེ། ང་ལ་བསྐབ་བྱ་གང་མང་ཞིག་བརྒྱབ་རྗེས་ཐ་མ་དེར། “གཅེས་ཕྱག་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་རྗེས་
བྱིད་རང་ལ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ནི་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་
དུར་ཐག་བྱེད་དགོས”ཞེས་གསུངས་བྱུང་། ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་ང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་མི་དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་སླེབས་ས་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་ཤེས་སོང་། དེར་སྐབས་ཞིབ་འདང་ཞིག་རྒྱག་དུས་པ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་སྐྱ་ས་ནས་མཆོད་མཇལ་བྱིན་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ང་རང་འཕགས་ཡུལ་དུ་གཏོང་འདོད་ཀྱི་ག་
སྒྲིག་ཡོད་པ་གཞི་ནས་ཉོགས་སོང་། ཡིན་ནའང་ངས་པ་མ་གཉིས་ལ་འཁང་ར་ཟེར་བ་དེ་དུས་ནས་
ཡང་མི་བྱེད། དེ་དག་ཆང་མ་ངའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཤེས་ཡོད། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་དུ་སོང་བ་དེ་
ནི་ང་བཅེ་ལྷན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དུས་ཤིག་ཡིན་པས་ངའི་བྲན་པའི་མེ་ལོང་ངོས་སུ་
ངོ་ལ་རི་མོ་བཞོས་པ་ལྷར་བརྟེན་ག་ལ་སྲིད།

ཚཱ་ཡིག་དབྱེད་མཆན།

ཚཱ་ཡིག་འདི་ནི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་རི་བཞོན་བརྟེན་པའི་ཚཱ་ཡིག་ཅིག་ཡིན། བརྟེན་དོན་གི་ཆ་ནས་དུམ་
མཆོམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཆོག་སྟེ། དུམ་མཆོམས་དང་པོའི་ནང་མཆོད་མཇལ་བྱ་ཡུལ་མདོར་བསྐྱས་ཀྱིས་མཆོམས་
སྐར་ཉེ་སྤྱི་ནས་བྱེ་བྲག་ལ་སྤྱོད་པ་པོའི་ཐབས་སྤྱད་དེ་ཚཱ་འགོ་སྤྱོད་ཡོད། དུམ་མཆོམས་གཉིས་པའི་ནང་རང་
ཉིད་པ་ཡུལ་ནས་ལྷ་སར་རི་ལྷར་སོང་བའི་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དང་དབྱུས་ཁུལ་གྱི་མཆོད་མཇལ་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་
དག་སྐབས་བདེའི་མཆོམས་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་སྦྱོར་གསུམ་གྱིས་ཡོད་པས་ཡུལ་
སྐར་ཟིན་ཐོ་ཞིག་གི་བྱེད་ཆོས་ཀྱང་ལྡན། དུམ་མཆོམས་གསུམ་པའི་ནང་ཨ་པས་རང་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ཤིང་
དེ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་བྲམས་ལྷན་གྱི་པ་མར་ཁ་བྲལ་བས་རང་ཉིད་
ལ་མཆོན་ན་མཆོད་མཇལ་ཐེངས་གཅིག་པོ་དེ་ནས་ཡང་བརྟེན་དགའི་འདས་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་འབྲེལ་བརྟེན་དང་
བཅས་ཉེ་ཚཱ་ཡིག་གི་མཐུག་བསྐྱས་ཡོད།

ཙམ་ཡིག་འདིའི་ནང་ཡུལ་གང་ཞིག་རྩ་མི་སྲུ་འདྲ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དུས་ནས་ཞིག་ལ་ངེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཏེ་
མཐར་མཐུག་འབྲས་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་སོགས་ངེ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཙམ་ཡིག་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་དག་
དགོས་མཁོ་ལྟར་ཉིང་བསྐྱས་ཀྱིས་བཀོད་པ་འོས་ཤིང་འཆམ་ལ་དུམ་མཆམས་དབྱེ་སྟངས་དང་། ཙམ་གྱི་འགོ་
མེད་སྟངས་དང་མཐུག་སྟེད་སྟངས། ཁོར་ཡུག་དང་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཆོར་མཆོན་ཐབས་སོགས་ཏ་ཅང་
ལེགས།

ཐོགས་གཅིག་ནས་བསམས་ན། ཙམ་བྱང་ལ་ཡིད་འཛིག་ཆེན་པོ་བྱས་མེད་པ་འདྲ། གང་ལྟར་ལོ་རྒྱུད་སློབ་མ་
ཞིག་ལ་མཆོན་ན་འདི་འདྲའི་ཙམ་ཡིག་ལེགས་པོ་ཞིག་འབྱོངས་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟོད་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །

▲ ཆར་པར་གཡོལ་བ།

འདི་ལོ་དབྱིང་ཀར་ང་གྱོ་མོར་སྒྲིབ་སྐབས་ལམ་བར་དུ་ཆར་པ་འབབ་བཞིན་འདུག། དབྱིང་གི་
 ཆར་པ་གསེར་ལས་དགོན་ཁེས་ཟེར་སྒོ་ལ་ཡོད། སྐབས་དེར་གྱོ་ཁིང་ལ་སོན་འདེབས་པའི་དུས་
 ཡིན་པས་དབྱིང་ཆར་ཟེམ་པོས་བརྒན་པ་ནི་ལོ་ཡག་གི་ཅ་བ་ཚུགས་སྟབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན།
 མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་པ་ལ་གཡོལ་ཕྱིར་ལམ་བུའི་འབྲིས་ཀྱི་སྒྲིལ་བུའི་འོག་དུ་འཛང་ཁ་ཤིག་ཤིག་
 གིས་འཛོམས་ཐོག། དགོད་སྒྲིའི་ཁོད་དུ་ཐེངས་འདིའི་ཆར་པའི་དགེ་མཚན་སྟེང་བ་དང་། ལ་ལས་
 ཉི་གདུགས་ཐོག་གི་ཆར་ཚུ་དགྲུགས་ཤིང་། ལ་ལས་སྟོད་གོས་སུ་ད་ནས་ཀྱིབ་སྐྱམ་གཏོང་བཞིན་
 ཡོད་པས། སྒྲིལ་བུ་དེ་དར་ཅིག་རིང་གུ་དོག་ལ་ཅ་ཅོའི་སྒྲིལ་ཁེངས་སོང་།

ཆར་ཤུགས་ཆེ་བའི་སྐབས་དེར་ལོ་ན་བཅོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ལ་སོན་པའི་ཡང་ཆོ་མ་ཞིག་
སྤེབས་སོང་བ་དེའི་ཁྱེན་པ་ཡང་ཆར་པས་སྤངས་ཏེ། ཤ་ཆུ་འཕྲད་དེ་ཆུ་ཐིགས་འཛད་མེད་དུ་སྤྱང་།
དཔལ་བའི་ཐོག་གི་སྐྱོན་གྱེན་དུ་དལ་བུའི་ངང་ནས་བྱིལ་བྱིལ་བྱེད་པ་ལས། ཁྱེན་པའི་ཆུ་དང་
རྒྱུ་པའི་འདམ་བག་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ཆར་པས་མི་སྤངས་ཙམ་གྱི་སྦྱིལ་བུའི་ཟུར་ཞིག་དུ་ཁ་ཁུ་
སིམ་མེར་ལངས་ནས་བསྐྱད། ཡང་ཆོ་མ་དེའི་མིག་འབྲས་དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་སྦྱོད་བཟང་གི་
ཉམས་འགྱུར་ཡང་མངོན་གྱི་འདུག།

མཁའ་དབྱིངས་ནས་སྤྱིན་སེར་ཐོན་ཏེ་ཆར་ཐག་ཆོད་འཕྲལ་མི་རྣམས་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་
ལམ་དུ་བཞུད། ཡང་ཆོ་མ་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བཞིན་རང་སོར་བསྐྱད་དེ་“གྲོགས་པོ་ཆོ། ད་དུང་
ཆར་པ་འབབ་གྱི་རེད།” ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་མི་རྣམས་བྲེལ་འཛུབ་ངང་སོང་སྐབས་མང་ཆེ་བས་མ་
ཐོས། གོམ་པ་ཉིས་བརྒྱའི་སར་ཡང་མ་སྤེབས་ཙམ་དུ་སྤྲོད་ཡང་དག་ཆར་བབས་སོང་།

ཆང་མ་གད་མོ་དགོད་བཞིན་སྤྲོད་ཡང་སྦྱིལ་བུའི་འོག་དུ་འདུས་ཤིང་། ལྗོད་ས་གཏན་ཁེལ་མ་བྱུང་
བའི་དབང་གིས་སྤར་བས་འཆང་ཁ་ཆེ་སྐབས་ཡང་ཆོ་མ་དེས་འཆང་ཁ་མ་བརྒྱབ་པར་ཐོག་མའི་
ལྗོད་ས་དེར་ཁ་ཁུ་སིམ་མེར་ལངས་ནས་བསྐྱད། མི་རྣམས་ཀྱིས་དེར་དོ་སྣང་བྱུང་སྟེ་སྤོང་མོལ་འདི་
ལྟར་བྱས།

“གཞོན་ནུ་མ་ཁྱོད་ད་གིན་ལམ་དུ་མི་བཞུད་པ་ཅི་ཡིན།” ཞེས་ངྲིས་སོང་བར། དེས་ན་རེ། “ནམ་
མཁའ་ལ་སྤྱིན་པ་སེར་པོ་ལེབ་མོ་གཉིས་ཐོན་པ་མཐོང་བྱུང་། དེ་ནི་དག་ཆར་འབབ་གྲབས་ཡོད་
པའི་རྟགས་རེད” ཅེས་སྒྲུས།

ཡང་མི་ཞིག་གིས་“འདི་རྒྱུད་ལ་དབྱིད་དུས་སུ་ཆར་པ་མང་པོ་འབབ་གྱི་རེད” ཅེས་བརྗོད་པས།
དེར་གཞོན་ནུ་མ་དེ་སྒྲོ་མོས་མ་བྱུང་བར་“སྦྱིར་བཏང་ས་ཁུལ་འདིར་ཆར་པ་ཉུང་། བ་ནིང་ལྷ་བ་
བཞི་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བརྒྱ་གཉིས་བར་ཆར་པ་བབས་མེད། ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་ཉིན་མོར་སོར་
མོ་བཞི་ཙམ་ཆོས་པའི་ཆར་པ་ལས་བབས་མེད།” ཅེས་བརྗོད་པས་སྐབས་དེར་གཞོན་པ་ཞིག་
གིས་“དེ་འདྲ་ཡིན་ཆེ་ན་ནིང་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་ཉིན་གྱི་གནམ་གཤིས་ཅི་འདྲ་ཡིན་
ནམ།” ཞེས་དམིགས་བཀའ་གྱིས་ངྲི་བ་བཏོན་པའི་ལན་དུ། གཞོན་ནུ་མ་དེས་“དེ་ཉིན་ཞོགས་
པ་གནམ་དྲངས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་སྤྱིན་པ་རྗེ་མང་དུ་གྱུར་པ་རེད།” ཅེས་བཤད། ཡང་དེས་ན་

དེ། “ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ”ཞེས་ངེས་པས། གཞོན་ལུ་མ་དེས་“གནམ་འཐིབ་སྟེ་དགོང་ངོ་ལྟོ་ལུ་བ་ནས་
 ལྷགས་པ་རིམ་པ་བྱག་བརྒྱབ་”ཅེས་བཤད། ཡང་གཞོན་པ་དེས། “ཆེས་བཅུ་བྱག་ཉིན་ཅི་འདྲ་ཡིན་
 ནམ”ཞེས་མཐར་གཏུགས་ནས་ངེས་པར། གཞོན་ལུ་མས། “དེ་ཉིན་ནས་གནམ་དྲངས་ཤིང་། ཟླ་
 བ་བྱག་པའི་ཆེས་བདུན་ལ་གཞི་ནས་ཆར་པ་འབབ་ཆད་སོར་མོ་བཅུ་བེན་འདུག”ཅེས་ལན་བཏབ།
 གཞོན་ལུ་མ་དེ་བྲན་ཤེས་བརྟན་པ་ལ་ཡང་། སྤྲ་ལོའི་བྱ་བ་རྣམས་མེ་ལོང་དུ་གསལ་བ་རི་བཞིན་
 ལན་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདེབས་ཐུབ་སྟབས། མི་རྣམས་ཏ་ལས་ཤིང་ཡི་རངས་ནས་སྐད་ཆ་འདི་
 མཁན་ཡང་རེ་མང་དུ་སོང་། ལ་ལས་“གཞོན་ལུ་མ་བྱིད་གནམ་གཤིས་བརྟག་དཔྱད་ཁང་གི་ལས་
 བྱིད་ཡིན་ནམ།” ཞེས་ངེས་པས། དེས་ན་དེ། “ཡིན། ང་གནམ་གཤིས་བརྟག་དཔྱད་ཁང་གི་
 བརྟག་དཔྱད་པ་ཡིན།” ཞེས་སློང་པོར་བཤད་དོ། །

མཆན། བོད་ནང་གི་སློབ་ཚུང་དེབ་དགུ་པ་ལས་བདམས། འབྲི་མཁན་མི་གསལ།

ལྷན་ས་འོད་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས།

བ་བཟང་གི་བྱ་མོ་རིགས་བཟང་མ། ། མ་བཟང་གི་བྱ་མོ་བཞིན་བཟང་མ། །
 ཁྲིམ་ལྷ་མི་ཆོགས་པའི་རྒྱན་གཅིག་མ། །
 འཛིག་ཉེན་འདི་ཡི་མཛེས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན། ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཁྱོད་ལ་རྒྱན་དུ་སྟེར། །
 མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མིག་ལ་དགའ་སྟེར་བའི། ། གཟུགས་མཛེས་ལྷ་མོའི་སྐྱེ་ལ་བདག་གིས་བསྟོད། །
 ཀ་ལ་མིང་ཀ་འཛོལ་མོ་ཁྱ་བྱག་སོགས། ། ཀུན་གྱིས་འགྲན་རྒྱ་མི་ལུས་ཆངས་པའི་དབྱངས། །
 མོས་བ་ཅམ་གྱིས་རྣ་བར་དགའ་སྟེར་བའི། ། རབ་སྟན་སྤང་སའི་གསུང་ལ་བདག་གིས་བསྟོད། །
 ཟླ་མ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གྲུས། ། ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ལྷག་པར་བྱམས། །
 དན་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ལ་དགའ་སྟེར་བ། ། བྱ་མོ་སྤང་སའི་ཐུགས་ལ་བདག་གིས་བསྟོད། །

✧ བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན།

བོད་ལྗེ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ནི་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཚོད་ཅེས་དགེ་ལུགས་སྐུ་མཐའི་སྟོན་གཏོད་མཛད་མཁན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་མཚོག་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་ངན་གྱི་དུས་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། ཉིན་དེར་བོད་ཁམས་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དགེ་ལུགས་པ་ཆོས་མཚོད་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེ་གནང་ལམ་ཡོད་པ་དང་། དགོང་རྩོད་གོན་ལྷེ་ཁག་དང་། མི་ཚང་སོ་སོའི་ཐོག་ཁར་གླིང་མེ་ཞེས་མཚོད་མེ་གང་མང་སྐུ་ཉེ་དབྱངས་རྟ་དང་བཅས་དམིགས་བརྩེ་མ་འདོན་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཞི་མཚོད་དང་ལྷ་མཚོད་ཀྱི་མཚོད་མེ་བཞེས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་རྗེས་ལོའི་ནང་ལོ་སྐུགས་དང་ནད་སྐྱག་འབྱུང་མིན་གྱི་བརྟག་པ་བྱེད།

གཞན་ཡང་མང་ཆོགས་ཁྲོད་དུ། དགའ་ལྷན་ལྷ་མཚོད་ཐོག་ཁའི་ཆེ་ལ་ཡོད། བྲག་པ་བག་བྲག་ཁོག་མའི་གཏིང་ལ་ཡོད། ཁེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བརྗོད་སྟོན་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷ་མཚོད་ཀྱི་དགོང་རྩོད་ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་ནང་ལྷ་དན་ནམ་རྗེས་ངན་གྱི་ཟས་ལྟ་བུར་བག་བྲག་སྟོན་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ སྟོན་དུ་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མཚོད་ཀྱི་ཉིན་ནས་བཟུང་དབྱར་ཆས་སྐད་དེ་དགུན་ཆས་བཞེས་སྟོན་ཡོད།

དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མཚོག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་མདོ་སྐད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་འཁྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་གསུམ་པ་དང་བདུན་པ་སོ་སོར་རིམ་བཞིན་དགེ་བསྟན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ས་སྐྱའི་སྐུ་མ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སྟོན་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟན་ནས་མདོ་སྐད་ཀྱི་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་

སྐྱུངས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་དགེ་སྲོང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགྲུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་སྦྱོར་མོ་ལུང་
 ནས་འོལ་ཁར་ཕེབས་ཏེ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་པ་དང་། ཚོད་པ། ཚོམ་པ་བཅས་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་
 གསུམ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུངས་པས་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྲར། དགྲུང་ལོ་
 སོ་བདུན་པར་འོལ་ཁའི་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བཞེངས། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་
 གཉལ་ཀྱི་ལུང་རར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ལུང་ལོས་འཇུག་གསེར་ཡིག་དང་ཕྱག་རྟེན་བཅས་ཕུལ་ཏེ་
 ལན་གསུམ་བར་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཀྱང་མ་ཕེབས། དགྲུང་ལོ་ང་གཉིས་པར་ལྷ་སར་ཆོ་འཕྲུལ་
 སྟོན་ལམ་ཆེ་མོའི་སྟོལ་གསར་དུ་བཅུགས། དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་བཏབ།
 དགྲུང་ལོ་ང་དགུ་པར་དགའ་ལྡན་དུ་སྟག་ཚེའི་སྐྱབ་མཆོད་སྟེལ་བ་བཅས་མཛད་ཆེན་རྣམ་བཞིས་
 བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱུངས། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༩ ལོའི་བོད་ཟླ་༡༠ ཆོས་༣༥ ཉིན་སྐྱ་གཤེགས།

▲ ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ།

ཉི་འོད།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་
ཡོངས་རྫོགས་འདོན་པར་ཤེས་རིག་གི་སྒོ་ཐེམ་བསྟེགས་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་
བསྟེན་ཏེ། བརྒྱ་ཕྱག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་གནའ་
དེང་གི་མཁས་དབང་ཚོའི་གདམས་ངག་གི་གནད་དམ་པར་ངས་བཙུང་མི་དགོས་པར་ཀུན་གྱིས་
མཐུན་གསལ་རེད། འོ་ན་མཆོམས་འདིར་གྲུས་པས་སྒྲུག་ཅེ་ཤོག་བྱའི་སྟེང་དུ་ཕབ་ནས་དམར་ཚུང་
སྟེང་ནས་བཞུར་བའི་བཅོས་མིན་གྱི་སེམས་གཏམ་སྟེ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཞེས་པའི་ཚོམ་ཐུང་ཞིག་བྱེད་
ཅག་གི་སྒྲུབ་ལམ་དུ་འབྱལ་བར་སྟོལ། །

ཐོ་རེངས་ལྷ་མོའི་ཞོགས་བརྒྱུ་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་སློབ་གཉེར་བའི་གཉི་ཕྱག་གི་ལྷགས་སྟོན་གྱི་
འཕྲལ་མར་གཏོར་ནས། མཁའ་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་ལུས་སེམས་ལ་དྲི་མེད་གྱི་
སྟོན་རྒྱུང་འབྲེན་ཞིང་། མི་གཙང་བའི་དཔྱད་ཆོགས་རབ་དུ་འཛོམས། སློ་རིག་རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་
ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པས་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཅངས་པའི་དུངས་སྣང་ལས་ཕྱགས་
བསམ་བརྟན་པོ་ཞིག་དང་འདུན་མ་ཟབ་མོ་ཞིག་ངང་གིས་སྦྱེ་འོང་།

ནྟ་བདུན་དབང་པོས་མཆོམས་སྟོན་གྱི་གསེབ་ནས་གསེར་མདོག་གི་འོད་སྣང་ས་གཞིར་སྟོར་དུས།
ལྷང་མདོག་གི་ནེའུ་གསིང་ལ་མཆོར་སྒྲུག་གི་བཀྲག་མདངས་རྒྱས། སྐབས་རེར་སྤང་ཆར་ཟིམ་

ཟེམ་དུ་བབས་ཏེ་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཆོག་གི་སྒྲིམ་གྲུང་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཟད། ལྷ་བརྒྱའི་མེ་ཏོག་གི་
དྲི་བསྐྱུང་ཕྱོགས་བཅུར་འབྱུལ། མཛེས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་སློབ་སྤྲིང་འདི་ན། སློབ་སྤྲུག་ཆོས་དུས་དང་
ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་དང་སློབ་འབྲུམ་གྱིས་བརྟམ་པའི་ངང་རང་རང་ས་ན་སློབ་སྤྲིང་ལ་འབད་
འབྲུངས་སྟོད་མེད་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་བལྟས་ན་མིག་ལ་མཛེས་ཤིང་བསམ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་
རེད་ཨང་།

དུས་ཆོད་འཁོར་ལའི་མདའ་ཐུང་ཨང་གི་བདུན་པར་སླེབས་པ་ན་ཅོང་བརྟམ་སློབ་སྤྲིང་གི་ལྷིང་
འཇགས་ཡུད་ཅམ་དགོགས་པ་དང་སློབ་སྤྲུག་ཆོད་དགའ་འཇུག་གི་ཞལ་རས་པད་དཀར་བཞིན་
རབ་དུ་གྲོལ་ནས་མི་ཆོ་ཡི་ལམ་ཕྱོགས་སྟོན་མཁན་གི་སློབ་དཔོན་ནམས་ལ་ཡིད་ཆེས་གི་སློབ་ཅོལ་
ཞིང་། དད་གུས་གི་མགོ་བོ་བསྐྱར་ནས་འཆོམས་འདྲིའི་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་སྤུལ། དགོ་ཆུན་དང་
སློབ་མའི་དམ་ཆོག་གི་མདུད་པ་གཙང་མས་དུས་འདི་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་ཉིན་གང་བོར་རིག་
པ་སྟོང་གི་གནས་སུ་གོམ་ཁ་དལ་པོར་བསྐྱར་ནས་ཅ་ཆེད་མི་ལུས་འདི་ཆུད་ཐོས་སུ་མ་བཏང་བར་
སྤྲུགས་བསམ་གི་དོན་བསྐྱབ་པར་འབད་པའོ། །

རྩོམ་ཡིག་དབྱེད་མཆན།

རྩོམ་ཡིག་འདིའི་ནང་བཀོད་འབྲི་དང་དུང་སེམས་མཆོན་པའི་ཐབས་ཅུལ་སྤྲད་དེ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ཞོགས་དུས་གི་སློབ་གྲའི་ཁོར་ཡུག་དང་སློབ་མ་ནམས་སློབ་སྤྲིང་ལ་སློབ་དགའི་ངང་འཇུག་ཅིང་། དགོ་ཆུན་ལ་བཅི་
བཀུར། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་བཅངས་པའི་ཤ་ཞེན་ཟབ་མོ་སོགས་བཀོད་པ་བརྒྱད། སློབ་གྲའི་འདོད་པའི་
རེ་བ་སླིན་པའི་ཞིང་ས་དང་། ཞོགས་དུས་ནི་རེ་བ་ཀུན་གི་ཐོག་མ་ཡིན་པས། ཞོགས་དུས་སུ་ཉི་མ་དང་སྤྲང་ཆར་
གིས་ཅི་ཤིང་ལ་གསོན་ཤུགས་སྟོད་པ་བཞིན་དགོ་ཆུན་ནི་སློབ་མ་ཆོད་འཆོ་བའི་ལམ་སྟོན་དང་པན་བདེའི་འབྲུང་
གནས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་འདུག།

རྩོམ་ཡིག་འདིའི་ཆོག་གི་སློབ་བ་ཅུང་ལེགས་ཤིང་ཡིག་ནོར་ཅུང་ཅུང་། རྩོམ་ཡིག་གི་འགོ་འཇུགས་སྐབས་མི་ལུས་
རྟེན་དཀའ་ནས་རེས་གིས་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་འཁྲིད་ཐབས་བྱས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཅམ་རན་པོ་ཞིག་མི་འདུག་ དེ་རྗེས་
གི་དུས་ཆོད་གསུམ་པོས་བརྗོད་དོན་གཅི་པོར་རམ་འདེགས་དམིགས་བསལ་ཐེབས་མི་འདུག་ དེར་བརྟེན། རྗེས་སུ་
རྩོམ་འབྲིའི་རྒྱ་ཆ་གདམ་གསེས་དང་བེད་སྤྱོད་འཆོམ་པོ་བྱ་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་སྤྲུགས་སྤྲང་ཡོང་བར་ལྷ།

✧ མཆོད་མཇལ་འགྲོ་བ།

དགོན་མཆོག་དཔལ་མོ།

ཐུག་ཅིང་ཁེངས་པའི་ས་གཞི་ཞིག །
སྤར་ཡང་མི་ཡོང་གསོལ་བ་འདེབས། །
བྱམས་དང་སྦྱང་རྩེ་མེད་ན་ཡང་། །
ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་བཅི་བར་སྒྲོན། །

རང་དབང་དང་བདེ་སྦྱིད་དབེན་པའི་མི་ཡུལ་འདིར་ང་ནི་གཤོག་སྒྲོ་མེད་པའི་བྱུ་ཚུང་ཞིག་དང་
མཚུངས་ལ། རང་དབང་མེད་པའི་ཉམ་ཚུང་མ་ཞིག་ཡིན། ངའི་དགའ་སྟོན་འཇུག་མཇུངས་རྒྱས་
པའི་བྱིས་དུས་ཀྱི་འཆོ་བ་ནི་སྟོང་བསམ་དང་རེ་བས་ཁེངས་བཞིན་འདས་ཤིང་། འགྲོ་རྒྱ་ལྷག་པའི་
བྱ་མོ་ངའི་ལང་ཆོ་ཡང་སྟོང་བསམ་དང་རེ་སྟོན་འདེབས་བཞིན་ཡལ་ལ་ཉ། གང་ལྟར་བྱེད་ཆོས་
ངའི་ཤ་རུས་ལས་ཐོན་པའི་རེ་གདུང་དེ་ཅི་ཡིན་པ་ཤེས་འདོད་ཡོད་སྟེ།

ཕྱན་ལ་སྦྱབ་ཐབས་མེད་པའི་བསམ་དོན་ཞིག་མེད་མོད། དོན་སྦྱང་ལྷན་པའི་མི་ལམ་ཞིག་ཡོད།

ངའི་མིག་ལམ་དུ་རང་ཉིད་མཆོད་མཇལ་དུ་འགྲོ་འདོད་པའི་སྤྲུགས་བསམ་དེ་འཆར་ཡོང་དུས་ངའི་
སེམས་ཁོང་དུ་ན་རྒྱག་གིས་ཁེངས་བཞིན་འདས་ཟིན་པའི་ཡིད་སྟོན་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཁ་
ལྷམ་མེར་འཆར་ཡོང་།

ཉེན་ཞིག་ང་དང་སྤྱན་རློང་ཆོས་ལྷ་སར་མཆོད་མཇུག་ལྟོ་རྒྱུ་སྒྲིག་གོས་བྱས། དེ་དུས་ལྷ་རློང་ཆོས་
 བོད་མི་མང་པོ་བཙོན་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་སྐར་རེད། ང་ཚོ་ཉེན་མོ་རི་མགོར་གཉིད་ཉལ་བ་
 དང་མཆོན་མོར་དཀའ་ཁག་ལ་བཟོད་བསྐྱོན་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་ལམ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུད་ནས་
 འགྲོ་བཞིན་ཡོད། སོང་སོང་མཐར་ལྷ་ས་རུ་འབྱོར་བ་དང་ང་ཚོས་གཟབ་ནན་དང་མཆོད་མཇུག་
 ཏུ་བྱིན་ནའང་། དེའི་སྐབས་རྒྱ་ཡི་དམག་དཔུང་གིས་ར་བསྐྱོར་བ་ལྷར་མཐའ་བསྐྱོར་འདུག ངའི་
 སེམས་ནང་ན་ཟུག་དྲག་པོ་ཞིག་བཏང་བྱུང་བ་དང་གཏན་ནས་ཐོས་མི་འདོད་པའི་མེ་མདའི་སྒྲ་
 བར་མེད་དུ་གྲག་གིན་འདུག བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐབས་དམག་མི་ཞིག་གིས་ང་བཟུང་
 བས་བྲིད་སོང་། མཐའ་སྐོར་ཁྲག་ནྟག་གི་རྒྱ་མཚོ་འབྲེལ་བཞིན། པོ་ཏ་ལའི་མདུན་དུ་རོ་ཡི་ཅིག་པ་
 ཅིག་བཞིན་པའི་དྲག་པོའི་དམག་དཔུང་གི་མེ་མདའི་ཁ་རུ་མི་རིགས་འདི་རྫོགས་ལ་ཉེ་མོད། རང་
 དབང་དང་ཞི་བདེའི་ཆེད་འཐབ་ཚོད་བྱེད་བཞིན་རང་རེའི་དར་ཆ་ལག་དུ་བཟུང་ནས་ཁོམ་སྐོར་
 སྐད་འབོད་བྱེད། ཁོང་ཚོས་མིག་མཐར་མཆི་མ་འཁོར་བཞིན་མིག་ག་ལེར་བྱམ་སོང་། སྤྱིང་བཞི་
 ཉིལ་པོ་སྒྲིབ་པའི་མཆི་མས་ཁེངས། ལྷས་བྲོད་མ་ཡལ་བའི་མི་རོ་གཙལ་དུ་བཀྲམ། ཁྲག་བྲོན་དམར་
 པོའི་རྒྱངས་པ་མཁའ་རུ་འཕྱུར། ངས་སྒྲིབ་སྒྲུག་མ་བཟོད་པར་དུ་བཞིན་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ། དྲན་པ་
 སོས་དུས་ང་བཙོན་རར་སླེབས་འདུག་ལ། བཙོན་ར་ནང་གི་ཁྲག་ནྟག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེས་དེ་ཆོ་ཆབ་སྤྱིད་
 བཙོན་པ་ཆོའི་ཟིན་ཐོ་རེད།

ད་ཆ་ང་ལ་བདེ་སྤྱིད་དང་རང་དབང་ཞིག་ཐོབ་ཆེ་མཆོད་མཇུག་ལ་སོང་ནས་སྤྲས་མོ་ས་ལ་
 བཙུགས་ནས་ལག་བྱུང་ཐལ་མོ་སྒྱུར། སེམས་ཁོང་ནས་སྤྲས་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་
 སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་མ་ཟད། ང་མཆོད་མཇུག་དུ་འགྲོ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་དྲན་གསོ་
 བྱེད་བཞིན། ཁོང་ཚོ་ལ་བར་ཆད་མི་ཡོང་བའི་སྒྲོན་ལམ་ནན་པོ་ཞིག་ཀྱང་འདེབས་ངེས་ལ་ཡགོང་
 ས་མཆོག་ཀྱང་སྒྲིཆེ་ཞབས་པད་བཏན་པར་སྒྲོན།

དན་མི་འདོད་པའི་འདས་དོན་ཀྱན། །
 སྤྲས་ཡང་མི་འབྱུང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། །
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆེག་འདི་དག་ནི། །
 ལྷར་ནས་ལྷར་དུ་འབྱུང་པར་ཤོག། །

ཚུམ་ཡིག་དབྱེད་མཆན།

ཚུམ་ཡིག་འདིའི་འགོ་ནི་རོལ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཆེག་ཅིག་གིས་བྲངས་པའི་ཐུང་།   རང་ཉིད་ནི་ཉམ་ཆུང་བྱས་
མེད་ཅིག་ཡིན་ནའང་དོན་ལྡན་གྱི་མི་ལམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱེངས་རྗེས།   འདས་ཟེན་པའི་ལོ་རྒྱུ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་རང་
ཉིད་དང་སྦྲུལ་རྒྱ་འགའ་ལྟ་སར་མཆོད་མཇལ་དུ་འགོ་དུས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཏུ་ཅང་ཆོག་འཛིང་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱའི་དམག་དབྱང་གིས་དམར་གསོད་བྱེད་བཞིན་པ་དང་བཙོན་ཁང་དུ་འང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཀའ་སྤྲུག་སྤྱོད་བཞིན་
པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ནམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་བའི་རྒྱབས་རྒྱན་དང་
འགོགས་ཉེ་བཞོད་འབྱི་བྱས་འདུག   མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་ཚུམ་ཡིག་
འདིའི་འགོ་མཇུག་གཉིས་ཀར་སྟོན་ཆེག་ཅིག་གིས་བརྒྱན་ཅིང་དེ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྲུག་ལ་སེམས་འཁྱར་ཆེ་
བའི་ཉམས་མཆོན་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

བྱ་བ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་ནས་བྲིས་པའི་རིམ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུམ་ཡིག་འདིའི་རྗེས་སུ་ཉེད་ཀྱི་ཆེག་གི་སྟེན་ལེགས་ལ་
བཞོད་འབྱི་དང་དཔེ་འདོག   ཐད་ཀར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་མི་སེམས་སྦྱལ་བའི་བྱས་པ་ལྡན།   དུམ་མཆོམས་
དབྱེ་སྤངས་དང་གོ་རིམ་སྤྲིག་སྤངས་སོགས་སྤྲིག་གཞིར་ཡང་ལེགས་ཆ་དུ་མ་ལྡན།

འོན་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན།   ཚུམ་བྱང་དང་ཅུང་ཐད་རིང་དུ་བྱས་ཡོད་པའི་ཆོར་སྣང་སྟེར།   གང་ལྟར་
ཚུམ་ཡིག་གི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་ཚུམ་པ་པོའི་ལོ་ཆོད་ལ་དཔག་པའི་བསམ་སྒོའི་ལྷག་ཆོད་
ལ་བསྐྱུགས་བརྗོད་མི་ཞུ་ཐབས་མེད་རེད།

✧ རྫོང་མེ་ལྗང་ཁ་གདངས་པ།

རི་པོ་ཞིག་གི་རྩ་ན་ཁྱིམ་ཆང་གཉིས་ཡོད། ཁྱིམ་གཅིག་ནི་དབུལ་ཞིང་། གཞན་དེ་ཕྱུག་པོ་ཡིན། ཁྱིམ་བདག་དབུལ་པོ་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་རི་མགོར་སོང་ནས་བྱང་ཤིང་བརྟུས་ཏེ་འཆོ་བ་བསྐྱུལ། ཁོ་རི་མགོར་འགོ་སྐྱབས་ཉིན་གུང་གི་ལྗོངས་རྩམ་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱིར་ཏེ་ཉིན་གུང་ནང་ལ་མི་ལོག་པར། བྱང་ཤིང་བཙོངས་ནས་འཆོ་བ་བསྐྱུལ་གྱི་ཡོད།

རི་མགོར་མི་མེད་པས། ཁོས་བྱང་ཤིང་ཁུར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྟུས་རྗེས། དེར་རྫོང་མེ་ལྗང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་གམ་དུང་ལ་གསོ་བྱས་ནས་བོ་རྩམ་བོས། ཁོས་ལྗོ་བ་དུས་རྩམ་པ་དང་མར་ཕུར་རྫོང་མེ་ལྗང་འོ་སྤྲེགས་ཐོག་བཞག། ཁོས་ལྗོ་ཆས་བཟང་དུང་། “ཨ་རྫོང་མེ་ལྗང་ལགས། མར་ཟན་ཅུང་ཟད་བཞེས་རོགས་གནང་”ཞེས་རྩམ་པ་ཅུང་ཟད་རེ་རྫོང་མེ་ལྗང་ལ་མཆོད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཉིན་མང་པོ་སོང་།

ཉིན་ཞིག་ཁོས་སྤར་བཞིན་བྱས་ཏེ། སྐད་ཆ་ཆོག་གཅིག་པོ་དེ་བཤད་པའི་ཆེ། རྫོང་མེ་ལྗང་སྐྱས་པ་“ཕྱགས་རྗེ་ཆེ། སྤུན་ལྷ་ལགས། ཁྱོད་ལ་སྤྲོད་རྗེའི་བསམ་པ་ཆེན་པོ་འདུག། རང་ལ་བོ་རྩམ་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་ནའང་ང་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱོན་བཀྱར་བྱས་”ཞེས་བཤད་བྱུང་པས། མི་དབུལ་པོ་དེ་ཐོག་མར་

འདྲིལ་ཡིར་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། རིམ་
 གྱིས་དོའི་སེཁྲེས་ཁ་གྲག་པ་ཙམ་ལས་ཁོ་
 ལ་འཆོ་སེམས་མེད་པ་ཤེས་ནས་བག་
 མེབས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། “ཨ་ཙོ་སེཁྲེ་ལགས།
 བྱོད་ལ་ཡང་བདག་སྒྱིད་བྱེད་མཁན་མེད་
 པས། ངས་བྱོད་ལ་རྩམ་པ་རུང་ཟད་ཕུལ་
 བ་ནི་འོས་པ་ཞིག་རེད། གྱི་མ། ང་ཉ་ཅང་

དབུལ་བས་འབུལ་རྒྱ་གཞན་ནི་མེད་”ཟེར་བར། དོའི་སེཁྲེ་ན་རེ། “འོ། བྱོད་ནི་དོ་མ་མི་གཞུང་
 ཟང་ཞིག་རེད། འོ་ན་སང་ཉིན་ལྷ་མོ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་འདིར་ཤོག་དང་། ངས་བྱོད་ལ་སན་ཞིག་
 འདོགས། བྱོད་གྱིས་ཁྱེད་མ་ཞིག་འབྱེད་ཤོག་དང་། ངས་བྱོད་གྱི་ཁྱེད་མ་ཁེངས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་
 ལྷོར་”ཟེར། དབུལ་པོས་ཀྱང་“དེ་ལྟར་བྱེད་”ཟེར་ནས་བྱུང་གིང་ཁྱེད་ལ་ལོག

ཕྱི་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གོང་། ཁོས་ཁོ་རང་གིས་རྒྱན་པར་བྱེད་བའི་རྩམ་ཁྱེད་དེ་བྱེད་ནས་རི་མགོར་
 བྱུང་གིང་འཕྱ་རུ་ཕྱིན། དོའི་སེཁྲེའི་འགྲམ་རུ་སླེབས་རྒྱུས། དོའི་སེཁྲེས། “སྤྱན་རླེ། བྱོད་འོངས་
 སམ།” ཞེས་ཟེར་བར། ཁོས་ད་གཞོད་ལྷ་ཉིན་སེཁྲེས་བཤད་པ་ཟད་ཏེ། “འོ་ལགས། ང་འོངས་
 པ་ཡིན།” ཞེས་ལན་བཏབ་པར། དོའི་སེཁྲེ་ན་རེ། “ད་ངས་ཁ་གདངས་ན། བྱོད་གྱིས་ངའི་མིད་
 པར་ལག་པ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱས་དང་གསེར་འབྱུང་བས། ཅི་ཙམ་འབྱུ་བྱུ་པ་དེ་ཙམ་རྒྱས་ནས་
 ཁྱེད་མར་རྒྱགས། ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་སྤོན་ལ་ལག་པ་ཕྱིར་ལེན་དགོས། ཉི་མ་ཤར་ཆོང་འི་ཁ་རྒྱམ་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ངས་པར་སེམས་ལ་འདྲིན་དགོས་”ཞེས་བཤད། “ཁོས་ལགས་སོ། ལགས་སོ།”ཞུས་
 པར། དེ་མ་ཐག་སེཁྲེས་ཁ་གདངས་བྱུང་བས་རྒྱས་ཆོང་རྒྱས་འོང་ཆོད་གསེར་ཡིན་པས། ཡུད་ཙམ་
 གྱིས་ཁྱེད་མ་གད་སོང་། ཁྱེད་མ་

གད་བ་དང་ཁོས་སྒྲིམ་པ། “ཨ་
 ཙོ་སེཁྲེ་ལགས་བཀའ་བྲིན་གྱིན་
 ཏུ་ཆོ་”ཞེས་ཞུས། དོའི་སེཁྲེ་ན་རེ།
 “བྱོད་གྱི་ཁྱེད་མ་གད་སོང་ངམ།
 ཁྱེད་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་འོངས་
 ན་གསེར་མང་པོ་བརྒྱག་ཆོག་པ་

ལ་”ཟེར་བར། ཁོས་སྒྲུབ་པ། “འདི་ངས་ཆོ་གང་ལ་སྦྱད་ན་འདང་འདང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ལྟོས་དང་། འདི་
འདྲ་མང་བས་ད་དྲུང་མི་འདང་ངམ་”ཟེར་བཞིན་ཁྱེད་མ་ཡར་བཏེགས། དེའི་ཆོ་ཉི་མ་ཡང་ཤར་
བྱུང་བས། ཁོས་བྱད་ཤིང་བརྟམ་ནས་སྤར་ཡང་ཡུལ་ལ་ལོག་གོ།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཁོ་རི་མགོར་བྱད་ཤིང་བརྟ་བར་མ་སོང་ཡང་། གསེར་མང་པོ་ཡོད་པས། ལྟོ་གོས་ལ་
སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་། རྟ་ལོར་ལྷག་གསུམ་ཡང་ཡོད། ཁང་པ་ཡང་གསར་པ་
བཟོས། ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་གང་འདོད་ལྟར་ཡོད་པས། ར་བ་ཕྱགས་ཀྱིས་གང་། བང་མཛོད་
འབྲུ་ཡིས་གང་ཟེར་བ་ལྟར་གྱུར།

ཁོའི་ཁྱི་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁྱི་མཆོས་ཕྱག་པོ་དེས་མཐོང་ནས་ཁོས་བསམ་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་འདི་ལྟར་
བཏང་། དབུལ་པོ་འདི་ལ་སྒར་ཡིན་ན་བོང་ཁྱ་སྦྱ་མེད་གཅིག་ལས་མེད། ད་ལྟ་སྒོ་བྱར་དུ་ཁྱི་
ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་པས། བརྟམ་པ་ཡིན་ནམ་སྒོགས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་གསལ་པོ་ཞིག་
འདི་དགོས་སྒྲུལ་ནས་རུ་ལྷུལ་བྱེད་ཁྲལ་བྱས་ནས་དབུལ་པོའི་ཁྱི་ལ་སླེབས་ཏེ། ཁོས་ཁ་སྒྲན་ཆོག་
འཇམ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པའི་མཐར་ལོར་འཕོབ་ཚུལ་དང་། ཁྱི་ཇི་ལྟར་ཕྱག་ཏུ་སོང་བ་སོགས་
དིས། དབུལ་པོ་དེ་ནི་བསམ་པ་དྲང་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། སྒྲ་གསང་མེད་པར་གསེར་བྱུང་ཚུལ་ཐམས་
ཅད་ཁྱི་མཆོས་ལ་དྲང་པོར་བཤད། ཕྱག་པོས་ཐོས་འཕྲལ་སྟེད་ཞེན་གྱི་འགྲམ་ཚུ་ལྟང་ཞིང་།
འདོད་ཉམ་དྲག་པོས་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པར་གྱུར། རང་ཉིད་དེ་འདྲའི་ལོར་བཟང་པོ་དང་ཅིའི་
ཕྱིར་མ་འཕྲད་སྒྲུལ་ནས་ཤུགས་རིང་འབྱིན་བཞིན། རྩི་སེལ་ཡོད་སའི་གནས་དང་། བྱད་ཤིང་ཇི་
ལྟར་བརྟམ་པ་སོགས་གཏིང་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དིས་
ནས་ངས་ངས་ཏིག་ཏིག་བྱས་ཇེས་སྤར་ཁྱི་དུ་ལོག་
ཁོ་ཁྱི་དུ་སླེབས་ཇེས་མཆོན་མོ་གཉིད་ཀྱང་མ་ཁྲལ་
པར་བསམ་སྒོ་མང་པོ་བཏང་ནས་བྱད་ཤིང་འཕྱ་རུ་
སོང་ནས་རྩི་སེལ་བཅའ་དགོས་སྒྲུལ།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཁོས་སྒོག་པ་རུལ་པོ་ཞིག་གྱོན་ནས་
ཉིན་རེ་བཞིན་རི་མགོར་བྱད་ཤིང་འཕྱ་རུ་འགོ་ཁྲལ་
བྱས་ཏེ། ཁྱའི་རྩམ་པ་རུང་ཟད་རེ་བྱིར་ནས་རྩི་
སེལ་འགྲམ་དུ་བཟས། ཁོས་དབུལ་པོ་དེས་བཤད་

པ་ལྟར་ཁ་སྟོན་བཤད། དེ་ལྟར་ཉིན་འགའ་སོང་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས། ཁོར་སེམས་
འཚབ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་དབུལ་པོས་ཁོ་ལ་རྩུན་བཤད་པའམ། ཡང་ན་རྡོའི་སེཁྲེས་ཁོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་
པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དེ་ལྟ་ན་འང་གསེར་འཕྱོང་ཆེད་སྐྱོད་ལ་མེད་པར་བཟོད་སྐྱག་བྱས་པ་རེད།

ཉིན་ཞིག་རྡོའི་སེཁྲེས་གསུང་བྱོན་ཏེ། “བྱད་ཤིང་འཕྱ་བའི་རྒྱ་བོ་ལགས། བྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་བྱས་པས། བྱོད་ལ་ཡང་འོ་བརྒྱལ་བྱུང་མ་སོང་ངམ”ཟེར་བར། ཁོས་རྡོའི་སེཁྲེས་སྐད་ཆ་
བཤད་པ་ཐོས་འཕལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་སྒྲས་པ། “ཨ་ཙོ། ཨ་ཙོ། འོ་བརྒྱལ། འདི་བྱིམ་ཅི་འདྲའི་
དབུལ་བ་བྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་ལྟར་ལགས”ཟེར་བར། རྡོའི་སེཁྲེས། “བྲེལ་བ་མ་ལངས། སང་
ཉིན་སྤྱོད་ལྷག་མ་ཞིག་བྱིར་ཤོག་དང་། ངས་བྱོད་ལ་ཕན་ཞིག་འདོགས་”ཟེར་བར། “ཁོས་ལགས་
སོ། །ལགས་སོ། །”ཞུས་ཏེ་བྱིམ་དུ་ལོག།

ཕྱི་ཉིན་སྤྱོད་མོར་ཁོས་སྐྱོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱིར་ནས་རི་མགོར་རྡོའི་སེཁྲེ་ཡོད་སར་ཕྱིན་པས།
རྡོའི་སེཁྲེས་ཁ་གདངས་ནས་ཁོ་ལ་གསེར་འབྲུ་རུ་བརྒྱག་པ་དང་། ཉི་མ་མ་ཤར་སྟོན་ལག་པ་ཅིས་
ཀྱང་ཕྱིར་ལེན་དགོས་པ་བརྗེད་མི་རུང་བར་བཤད། ཁོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་ནས་
གསེར་རྒྱས་ཏེ། བྱོར་བ་གང་རེ་གང་རེ་དང་། རྟོག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ལྷག་མར་བརྒྱག་ དེ་ལྟར་
ཡུན་རིང་འགོར་ནས་རྡོའི་སེཁྲེ་ན་རེ། “ད་ཆོག་གམ། ཉི་མ་འཆར་ལ་ཁད་འདུག”ཅེས་ཟེར་
བར། ཁོས་“ལགས་སོ། །ལགས་སོ། །ད་དུང་སྐྱོ་བའི་ཁ་གང་མི་འདུག་པས། བྱོར་བ་འགའ་རྒྱས་
ན་ཆོག”ཅེས་སྐྱེ་མཐུད་དུ་གསེར་རྒྱས་ཏེ་གསེར་རྟོག་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱོ་བར་བརྒྱག་ན་ཡང་། སྐྱོ་བ་ཏེ་
ཅང་ཆེ་སྟབས་ད་དུང་མ་གང་བར་འདུག རྡོའི་སེཁྲེས་སྐར་ཡང་སྒྲས་པ། “ད་དུང་འདང་མ་སོང་
ངམ། ཉི་མ་འཆར་ལ་ཉེ་སོང་།” ཞེས་གསལ་བཤད་བྱས་ན་ཡང་། ཁོས་ད་དུང་“ལགས་ལགས། ད་
དུང་ཅུང་ཟད་གང་མ་སོང་བས་བྱོར་བ་འགའ་རྒྱས་ན་ཆོག”ཅེས་སྐྱེ་མཐུད་དུ་བྱས། ཁོས་རྡོའི་སེང་
གའི་མིད་པའི་ནང་ལག་པ་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས། ཉི་མ་ཤར་རིའི་ཅེ་ནས་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བཞིན་
འཆར་བྱུང་བས། རྡོའི་སེཁྲེའི་ཁ་ཐག་ཅིས་བྱམ་སོང་། ཁོས་“ངའི་ལག་པ། ལག་པ། ཨ་ཆ”ཞེས་
འོ་དོད་ཆེན་པོས་བོས་ན་ཡང་། རྡོའི་སེཁྲེའི་ཁ་བྱམ་སོང་བས་ཁོའི་ལག་པ་ཕྱིར་འཐེན་ཐབས་མ་
བྱུང་ངོ། །

ཨཆན།

(སྒོ་བ་ཚན་འདི་ནི་བོད་ཡུལ་དུ་དར་བྱས་ཆེ་བའི་མི་རི་ཅེ་སྐྱེད་ལས་བདམས་སྡིག་ཞུས་པ་ཡིན། སྐྱེད་འདིའི་ཚུམ་བུ་
མོ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེད་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་མང་ངོ་། །)

གཏམ་དཔེ།

དངོས་གྲུབ་མི་དགོས།

རྫོག་མགོ་སྒོད་རོགས་གནང་།

མོ་ཁྲམ་པས་དགོད་གིན་དགོད་གིན་བསྐྱུ། །

མོ་ཁྲམ་པས་བྱ་གིན་བྱ་གིན་བསྐྱུ། །

✧ པ་སེམས་བྱ་ཚོག་ བྱ་སེམས་རྩོ་ཚོག

རྩོ་ཡིག་འདིའི་ནང་དུ་བྱ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་པ་ཀན་ན་ཆོད་ཀྱིས་ཤིང་དབང་པོ་ཉམས་ནས་འཆོ་གོས་གིས་ཐོངས་

པའི་གནས་སུ་བྱར་བ་ལ་མནར་གཅོད་བཏང་སྟེ་སྒྲིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕུད་པ་དང་། རྩོ་སུ་པ་ཀན་ལག་གི་རིན་པོ་

ཆེ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་པ་ཀན་སྒྲོར་སྒྲོར་བྱེད་རྒྱར་འཕྲོག་ཅོད་བྱས་པའི་སྒྲོར་བརྩོད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན།

རྩོ་ཡིག་འདིར་པ་སེམས་བྱ་ཐོག་བསྐྱུས་ནས་བརྩོད་པ་དང་། བྱ་སེམས་རྩོ་ཐོག་རྒྱས་པར་བརྩོད་པ་གཞིར་བྱས་

ཏེ། གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུང་རྒྱུན་དང་། འཕེལ་རིམ། མཐུག་འབྲས་བཅས་གོ་རིམ་ལྟར་གསལ་པོར་བརྩོད་ཡོད་

པས། ལྟ་སྟོག་བྱེད་སྐབས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་དགོས།

སྟོན་ཆད་ཀྱང་པོ་ཞིག་ལ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཨ་མ་རྒྱུད་དུས་ནས་ཤི་བས། པ་ཀྱང་པོས་ནངས་སྟ་
ལངས་དང་དགོང་འཕྱི་ཉལ་བྱས་ཏེ་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ལ་བཅོན་པ་མ་བཏང་བར་བྱ་གསུམ་བརྒྱུངས་
ཤིང་ནར་སོན། དེ་ལྟར་བྱ་རྩམས་གཉེན་སྒྲིག་གི་དུས་ལ་སྟེབས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུད་མ་སྒྲངས་
ཏེ་བྱིམ་གཞི་བཅུགས་མོད། འོན་ཀྱང་བྱ་གསུམ་གྱིས་པ་ཀན་ལོ་ན་བཟེས་ཤིང་ལས་ཀ་ལས་མི་ཐུབ་
པ་མཐོང་བས། གཅིག་གིས་ཀྱང་སྒྲོར་སྒྲོར་ལེགས་པོ་མི་བྱེད་པར་ཟ་འཕྲོ་དང་འཕྲུང་འཕྲོ་སྒྱུད་དེ་
པ་ཀན་ལ་མནར་གཅོད་བཏང་བ་རེད།

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་སྟུག་ཟུངས་ཤིང་འཆོ་བཅུད་གྱིས་མ་འདང་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་པོའི་བྱིན་པས་
ལུས་པོ་མི་ཐེག་ཅིང་ལུས་ཀྱི་བྱུངས་ཟད་དེ། བྱ་ཐབས་མ་རྟོག་པར་གཞུ་པ་ཞིག་པོས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་

བཤད་དུ་བཅུག གཟུ་པ་དེས་འདིག་ཉིན་མི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་མའི་རེས། ཕྱི་དོ་བྱ་ཡི་རེས་ཟེར་བའི་
 སོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ད་ལྟ་ཁྱོད་ཆོད་པ་ཆུན་འདི་མི་བཟང་པོ་དུག་ཅུ་ལོ་ཡིས་སྤྱབ། གོས་བཟང་པོ་
 དབྱར་གསུམ་ཆར་གྱིས་སྤྱབ་ཅེས་པ་ལྟར་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་
 ཆོས་རང་ལུས་སྦྱོད་པའི་པ་ཆུན་ཡང་མི་སྟོར་བའི་དཔེ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྐོས་པས་བྱ་ཆོས་མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་དང་ལེན་བྱས། ཐོག་མར་བྱ་རེས་ལོ་རེར་སྟོར་བའི་ཐག་བཅད། རྗེས་སུ་ལྷ་རེར་
 ལྟང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཉིན་རེའི་བཟང་བཏུང་གི་རེས་བསྐོར་བའི་དུས་ལ་བབས། ཕྱིས་སུ་དེ་
 ཅུམ་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་པར་བཟང་བཏུང་ཐུན་རེ་བཞིན་རེས་བསྐོར་བར་བྱས་པས། ཆད་པོས་
 སར་འགོ་ཚུར་འོང་བྱེད་པར་ཡང་དགའ་ལས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དགོས་བྱུང་། དེ་ནས་མ་འགྲངས་པར་བྱ་
 གསུམ་པོས་ཀྱང་པ་ཆུན་གསོ་མ་འདོད་པར་སྟོད་ཕྱིར་སྤྱད་པས། ཆད་པོས་ཉིན་མོར་འཁར་བ་ཞིག་
 བཟུང་ནས་ཟས་སྦྱོར་དུ་སོང་། མཆན་མོར་གད་སྦྱིབས་ཤིག་ཏུ་གནས་ཆང་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་
 བྱུང་།

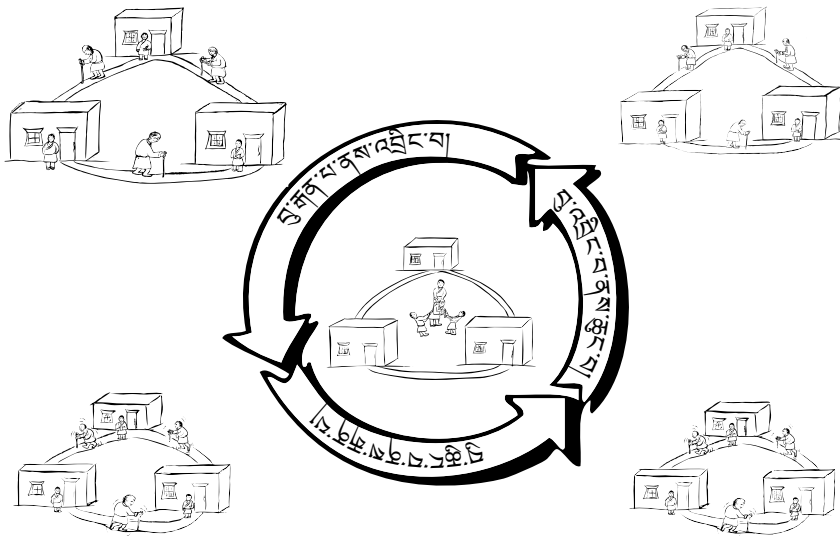
ལམ་འགོ་བ་ཞིག་གིས་ཆད་པོའི་གནས་སྤངས་ངེས་པས། ཆད་པོས་རང་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཆང་མ་ལམ་འགོ་བ་ལ་བཤད། ལམ་འགོ་བས་ཉན་རྗེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱིང་རྗེ་ནས་ཆད་པོའི་ན་ཅར་ཤབ་
 ལུབ་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཆོག་འགའ་བཤད་པར་ཆད་པོས་ངས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ།

ལམ་འགོ་བ་དེ་སོང་རྗེས་ཆད་པོས་ཁོས་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབས་ཤིང་། ཉིན་འགའ་འགོར་བ་ན།
 ལམ་འགོ་བ་དེ་ཡང་སྤེལ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། སྐད་གསང་མཐོན་པོས་ད་ལྟ་དབུས་ཀྱི་དགོན་
 ཆེན་ཞིག་ཏུ་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེང་གིན་ཡོད་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེལ་གསུམ་གྱི་ཕྱ་རྒྱུན་
 མང་པོ་མཁོ། གལ་ཏེ་སྤྲེལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཤོག་དང་། ངས་ཉོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱགས་
 པས། སྤེལ་བའི་མི་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉོ་མཁན་གྱི་གམ་དུ་བརྒྱགས་ནས་འཆང་ལ་ཤིག་ཤིག་གིས་ལྟང་
 མོར་བལྟས། དེ་ནས་ལམ་འགོ་བ་དེས་ཆད་པོའི་བྱ་གསུམ་པོ་ཡང་གཅིག་རྗེས་གཅིག་བསྐྱགས་
 གྱིས་དེར་སྐྱབས་པ་མཐོང་རྗེས། སྤར་ནས་དེར་བསྐྱད་ཡོད་པའི་ཆད་པོའི་ལག་གི་སྐམ་ཚུང་ཁ་བྱེ་
 སྟོ། ཏུ་ཅང་ཡ་མཆར་བའི་ནམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ། ཨ་ཙོ་ཙོ། ང་སྦྱོས་པ་ནས་བཟུང་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་འདྲ་ཐེངས་དང་པོར་མཐོང་བ་ཡིན། འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་ལས་ལྟག་པའི་མཆད་ཟེར་བ་དེ་
 རེད། ཡ་ཆུན་པོ། རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་དེུལ་སྟོར་བྱི་གཅིག་བྱིན་ན་ཅི་འདྲ་འདུག་ཅེས་ངེས་པར།
 ཆད་པོས་ཁོང་དགོད་ཅིག་བྱས་ནས་འདི་ནི་པ་མེས་ཀྱི་རིང་ནས་བརྒྱུད་འོང་བའི་གཅིས་ནོར་ཡིན་

པས། ངའི་རིང་ལ་འཛོང་མི་འོས་མོད། འོན་ཀྱང་གྲང་བ་དགུན་གྱིས་དེད། ལྷོགས་པ་ཟས་གྱིས་
དེད་ཟེར་བ་ལྟར་ད་ལྟ་མི་འཛོང་ཀ་མེད་བྱང་རུང་། རིན་གོང་དེ་འབྲ་ཞིག་ལ་འཛོང་འདོད་མེད་
ཟེར་བ་ཞིན་སྐམ་ཆུང་བྱིར་ནས་འགོ་ཅིས་བྱས་པར། ལམ་འགོ་བ་དེས་སྒོས་མ་ཐོངས་པ་ལྟར་རྒན་
པོའི་ལག་པར་འབྱུང་། དེས་ན་ང་ཕྱིར་དབུལ་ལེན་དུ་འགོ། མི་འགྱངས་པར་དབུལ་བྱིར་ནས་ཉོ་
རུ་འོང་ངེས་ཡིན་པས། རེ་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་འཛོང་མི་རུང་ཞེས་ལག་ཐོག་ལ་ལག་པ་བཞག་
པས་རྒྱུ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས།

སྒྲེ་པའི་ནང་གི་མི་ཚང་མས་གནས་ཚུལ་དེ་མཐོང་རྗེས་ཡ་མཚན་ཆེན་པོ་སྤྲེས་ཏེ། གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་བཤད་ནས་རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་བྱ་གསུམ་པོས་རྒྱུ་པོ་སྒྲོར་བར་ཚོད་རེས་བྱས་
ཏེ་མ་མཐུན་པར། སྒྲེ་པའི་ནང་གི་མི་ཚང་མས་ཁོ་ཚོར་སྤར་གྱི་གྲོས་ཚོད་ལྟར་བྱ་ཆེ་བ་ནས་འགོ་
བཟུང་སྒྲེ་མི་རེས་ལོ་རེར་གསོས་ན་བཟང་ཞེས་བཤད་པས། མཐུག་མཐར་ཚོད་གཞི་སྤངས་ཏེ་དེ་
ལྟར་བྱེད་པར་གྲོས་འཆམས། དེ་ནས་བྱ་ཆེ་བས་ཟས་གང་ཞིམ་དང་གོས་གང་འཇམ་སྤུལ་ནས་ལོ་
གཅིག་སྒྲོར་སྒྲོང་བྱས་པར། ལོ་མཐུག་ལ་བྱ་འབྲིང་བ་རང་འགྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཨ་པ་བསུ་བར་ཡོང་བ་
མཐོང་ནས། བྱ་ཆེ་བས་ཨ་པ། བྱིད་ད་དུང་ངའི་བྱིམ་དུ་བཞུགས་དང་། བྱོགས་གང་ལའང་ཐུགས་
ཁལ་མཛད་མི་དགོས་ཞེས་བཤད་པས། བྱ་འབྲིང་བ་བྲེལ་འཚུབ་ལངས་ནས་པོ་རབ་ཆོག་ཐོག་དང་
འཕར་བ་རྗེས་ཐོག་ཟེར་སྒོལ་ཡོད་པས། ང་ཚོས་སྤར་གྱི་འདུམ་ཁ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལས་སུས་ཀྱང་དེ་ལ་
རྒྱབ་འགལ་བྱེད་མི་ཆོག་ཟེར་ནས་ཨ་པ་ཁྱར་ཏེ་འགོ་བར་བཅུམས་པ་ན། བྱ་ཆུང་བ་དེ་གར་ཡོང་
ནས་སུ་པོའི་ལམ་བཀག་སྒྲེ་ལས་བཟུང་མང་སྤྱིད། ཟས་བཟུང་ཉུང་སྤྱིད་ཟེར་བ་ལྟར་སུ་པོ་འབྲིང་
བ་ལ་བྱིས་པ་མང་ལ་ཁང་པ་ཡང་དོག་པས། ངེད་ཚང་ལ་འགོ་ཟེར་ནས་ཨ་པ་འཐེན་པའི་མོད་
ལ་རྒྱུ་པོའི་བྱའི་མནའ་མ་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོང་ནས་སྤྱོད་པོ་སྒྲོར་བར་ཁ་ཚོད་བྱས། དེ་ལྟར་ཁོ་ཚོ་
གཅིག་ལས་གཅིག་ལྟག་པའི་ངང་ནས་རྒྱུ་པོ་སྒྲོར་ནས་ལོ་འགའ་འདས་པ་དང་། ལོ་གཅིག་རྒྱུ་
པོ་དུས་གྱི་མཐའ་མར་རྒྱུར་པས། བྱ་གསུམ་པོས་པ་ཡི་འདས་མཚོད་ཀྱང་བྱེད་ཁོམ་མ་བྱུང་བར།
སྐམ་ཆུང་འཕྲོག་རེས་བྱས་ཏེ། གཅིག་གིས་མི་གཏོང་ན་གཅིག་གིས་མི་སྤོང་ཅིང་ཆག་སྒོ་སྒོང་ཉེན་
ཡོད་སྟབས། སྒྲེ་པའི་ནང་གི་མི་རྒན་པ་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་བར་བཀག་སྒྲེ་ཁྱོད་ཚོས་པ་རྒན་གྱི་འདས་
མཚོད་བཟང་པོར་བསྐྱབས་རྗེས། ད་གཟོད་མི་རྣམས་མ་ཞིག་བདམས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་བཅོངས་ནས་
དབུལ་མང་ཉུང་མེད་པར་བགོས་ན་གང་འདྲ་འདུག་ཅེས་བྲིས་པར། ཁོ་ཚོས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་གྲོས་
འཆམས། དེ་ནས་ཁོ་ཚོས་སྤར་བར་འདས་མཚོད་བསྐྱབས་རྗེས་མི་སྒོས་ཁེལ་བ་ཞིག་བཙལ་ནས་

སྐམ་ཁ་འབྱེད་ཏུ་བརྟུག་པར། སྐམ་ནང་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ལོ་མང་རབས་ལ་པ་ཆན་གྱིས་སྒྲ་ཐ་དབྱར་
བྱེད་གྱི་རྗེ་ལོག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་ཉོ་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཡང་སླེབས་
འདུག་པས། ཁོས་གཉིད་ཏུ་མངས་པའི་ངང་ནས་ཨོ། ད་འབྱིས་སོང་། ཁྱོད་ཆོས་པ་ཆན་ལ་སེམས་
གཏིང་ནས་གཅིས་འདོད་མེད་པར། ཁོང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་སེམས་ཤོར་བ་
ཡིན་པས། རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁྱོད་ཆོ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ལྷག་ནས་རྗེ་རུ་གྱུར་པ་རེད་ཅེས་
ཤུགས་རིང་ནར་ནར་ཏུ་འདོན་བཞིན་བསྐྱད་པས་སྒྲུབ་གསུམ་པོ་ཡང་མགོ་བོ་སྦྱང། སྤག་པ་སྟོང།
སེམས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ཅིང་འདུག་གོ། །

ཁ་ཆེ་ལ་ཕྱུའི་འདིག་རྟེན་ལས་འབྲས་ཆེ་ཕྱགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས།
པ་མ་ཡོད་དུས་བཀའ་འཁྱོད་མ་བསམ་པར། མེད་དུས་འཁྱོད་པ་སླེས་པ་ཐ་མའི་ཐ། །
འཁྱོད་པ་དེ་ནི་སྤྲུགས་ནས་སྤྲུགས་སུ་འཁྱོད། །ད་ལྟ་ས་སྟེང་འཁྱོད་པ་དེ་ལས་མེད། །
སྟོན་པ་རྟེན་ན་གསར་པ་བཞེས་པས་ཆོག། མནའ་མ་མེད་ཀྱང་མནའ་མ་བསུས་པས་ཆོག། །
འཆོལ་དགོས་བྱུང་ན་པ་མ་རྟེན་དོགས་མེད། །པ་མ་གཉིས་དང་མནའ་མ་བརྗེ་དོགས་མེད། །
འདྲ་འདྲེ་ཁྱོད་དུ་སྟོན་པ་རྗེ་ཡང་ཆོ། །

✧ རྒྱལ་ཁ་དང་པམ་ཁ།

སློབ་བྱ་བ་སངས་དོན་གྱུ་ཀྱིས་བྲིས།

རྒྱལ་ཁ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་པམ་ཁ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འཛེམ་པའི་ཡུལ་
ཞིག་ཏུ་སྤང་། འོན་ཀྱང་ཕྱན་གྱི་ལྷ་ཚུལ་ལ། མི་ཞིག་གི་འཆོ་བའི་ནང་རྒྱལ་ཁ་ནི་པམ་ཁ་ཆབས་
ཆེན་ཐོག་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཆོས་རྒྱལ་པམ་ཁ་ལྷ་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འཛིན་
དགོས།

དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་སྤྱིང་ཆོར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། གཞི་རིམ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ངའི་ཅིས་རིག་གི་
སྤྱངས་འབྲས་ནི་འཛིན་གྱའི་ནང་གི་ལེགས་ཤོས་ཤིག་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ངའི་བསམ་པར། སློབ་
གྲོགས་གཞན་གྱིས་ང་ལ་འགྲན་མི་ཐུབ་སྟམ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་ཉིན་རེ་བཞིན་སྟོད་གཡེང་ལ་
བཏང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ཆོད་སློབས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་པམ་ཁའི་ས་བོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས།
ཐེངས་ཤིག་ཅིས་རིག་སྟོ་རྒྱགས་ལེན་སྐབས་ང་རང་ཞན་གས་སུ་སླེབས་འདུག ང་དེར་ངོ་ཆ་སྟེ་
སློབ་གྲོགས་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་ངོ་གདོང་ཡང་སྟོན་མི་རུས་པར་གྱུར། ཕྱིས་སུ་ངས་ང་རྒྱལ་ནི་པམ་
ཁའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་རྟོགས་བྱུང་། མི་སུ་ཡིན་ཡང་པམ་ཁ་ཁུར་འདོད་གཏན་ནས་མེད་ལ་དེར་ལྷ་
ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འཛིན་དགོས་པ་ལ་མི་རེ་རེས་བསམ་སྟོ་ཟབ་མོ་ཞིག་གཏོང་དགོས།

སློབས་སེམས་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཡི་ལམ་བུར་འབྲིང་མཁན་ཡིན་ལ་པམ་ཁ་ཉོ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། པམ་ཁ་
ནི་མི་ཆང་མའི་སྟོ་སྟོ་འབྱེད་མཁན་དང་རྒྱལ་ཁའི་ལམ་བུར་འབྲིང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་ཇེས།

བདག་གིས་ཅིས་རིག་ལ་རྒྱུ་ཐག་གིས་སྦྱངས་ཏེ་ལོ་མཇུག་སྐབས་ཐུབ་འབྲས་ལེགས་པོ་ཞིག་
ཐོབ་བྱུང་། ངས་ངག་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ཅིས་རིག་གི་སྒོ་རྒྱགས་ལས་ཐོབ་པའི་སེམས་ཁ་དེར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བྱེད་ཀྱིས་ཁོ་བོར་འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་བཀོད་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་བྱུང་ཞེས་སྤྲུལ།

ལོ་ཆུང་བྱིས་པ་ཆོས་རང་ཉིད་ལ་སྦྱངས་འབྲས་ལེགས་པོ་ཐོབ་དུས་རང་སྒྲོམ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
ད་དུང་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲུལ་ལྷག་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་འཛོལ་རྒྱུར་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས།
རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱངས་འབྲས་ཞན་ནའང་སྒྲོ་སྤང་མི་སྒྲེ་ལ་དཔའ་ཡང་མི་ཞུས་པར་སྤྱི་མཐུན་དུ་སེམས་
ཐུགས་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མདུན་སྒྲོད་ཀྱི་གོམ་སྒྲ་དེ་མཆོམས་འཛོག་བྱེད་མི་ཉན། གང་ལྟར་ཀྱང་
ཐུགས་བསམ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཁར་ཡིད་ཆོམ་དང་སེམས་ཁར་ཡིད་སེམས་མེད་པར་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསམ་མངོན་འཁྱུར་བྱེད་ཐུབ་པོ། །

སྒོ་བ་ཆེན་འདིའི་ནང་དོན་ལྟོང་པོ།

རྒྱན་གཏན་མི་ཆེའི་བྱ་གཞག་ཏུ་རྒྱལ་སེམས་ཅི་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། རྒྱལ་སེམས་ལས་གལ་ཆེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལེན་པ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལྷ་རྒྱལ་འཛིན་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་སྒོ་བ་རྒྱུ་སྐབས་ཅིས་རིག་ཡིག་ཆད་དང་འབྲེལ་
བའི་དོན་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

✧ ང་དང་ཆོག་ས་པར་དབར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།

ང་རང་གཞི་རིམ་བར་མའི་སློབ་མ་ཞིག་ཏུ་ཡུར་རྗེས། ཏུས་རྒྱན་ཏུ་གཞི་རིམ་འོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་
གཏམ་རྒྱུད་ཚུང་ཚུང་དེ་ཡིད་ལ་བྲན་གྱིན་འདུག།

ང་རང་གཞི་རིམ་འོག་མར་སྡོད་པའི་ཏུས་དེར། གྲུང་གསེང་གི་ཏུས་ཆོད་བེད་སྟུང་དེ་《པ་ཡུལ་
ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད།》དང་《སྒྲུག་གསར།》ཞིང་གི་སློབ་མའི་བྲིས་ཚཱ་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ནི་ང་རང་གི་
རྒྱན་ལྷན་གྱི་གོམས་སློལ་ཞིག་ཏུ་ཡུར། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེར་ང་རང་ཚཱ་ཡིག་ལ་བལྟ་རྒྱུ་
དགའ་བ་ལས་འབྲི་རྒྱུ་མི་དགའ་བའི་རྒྱུ་གིས་ཚཱ་ཡིག་ཡག་པོ་ཞིག་འབྲི་མ་ཐུག།

ཉིན་ཞིག་ལ། སློབ་གྲས་ཚཱ་ཡིག་འགྲན་སྡུར་བྱེད་རྒྱུའི་བདེ་ཐོ་སྦྱར་འདུག ང་ཆོད་འཛིན་གྱི་
སློབ་གྲོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ང་ལ་“ཁྱོད་རྒྱན་ཏུ་《པ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད།》དང་《སྒྲུག་
གསར།》ལ་ལྟ་རྒྱུ་དགའ་བས། ད་ཐེངས་བྱ་དགའ་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་རེད”ཅེས་བཤད་པ་ན། ངས་ཀྱང་
ང་རྒྱལ་དང་བཅས་ཏེ་མགོ་བོ་ནང་གྲག་བྲས། ཉིན་འགའི་རྗེས་སྟེ། ངས་བསམ་སློབ་ཞིབ་མོ་ཞིག་
བཏང་ནས་ཚཱ་ཡིག་ཅིག་བྲིས་ཏེ་སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་ཆོགས་ཚུང་ལ་སྤྲད།

ཕྱི་ལྷོ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་སྟེ་བྲིས་པའི་ཏུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་དེར། སློབ་མའི་བྲིས་ཚཱ་
ཡག་པོ་ཐམས་ཅད་སློབ་གྲུའི་སྦྱར་པར་དོས་ལ་སྦྱར་འདུག ངའི་སེམས་ལ་དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་
ངའི་བྲིས་ཚཱ་ལ་བསྟགས་བརྗོད་བྱེད་ཁོ་ཐག་ཡིན་སྟེ་སྦྱར་པར་དོས་སུ་རང་གི་བྲིས་ཚཱ་དེ་
བཅའ་མོད། འོན་ཀྱང་བྲིས་ཚཱ་དེ་གཏན་ནས་མཐོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་ངས་སློབ་ཁྲོགས་གཞན་གྱི་བྱིས་ཚོ་མ་རེ་རེ་ལ་བལྟས་པ་ན། བྱིས་ཚོ་མ་དེ་དག་གི་རྫོད་བྱེད་
 ཆོག་དང་། བརྫོད་བྱ་མཆོན་སྤངས། མགོ་རྒྱུ་སྤྲིག་སྤངས། བརྫོད་བྱའི་ནང་དོན་སོགས་ཕྱོགས་
 གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་འདུག་པས། ངས་ད་གཞོད་རང་གི་བྱིས་ཚོ་མ་དེའི་
 ཞན་ཆ་རྟོགས་ཏེ་ངོ་མདངས་ཀྱང་དམར་པོར་གྱུར། ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་། ངས་《པ་ལུལ་ཤེས་བྱའི་
 བང་མཛོད།》དང་《སྒྱུག་གསར།》ལ་ལྟ་སྐབས་སློབ་མའི་བྱིས་ཚོ་མ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བའི་སྒོལ་དེ་བསྒྱུར་
 ཏེ། ཚོ་མ་ཡིག་རི་ལྟར་འབྲི་དགོས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐོར་ལའང་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པས། ངའི་ཚོ་མ་རྩལ་
 བྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ། ངའི་བྱིས་ཚོ་མ་བྱི་ནམ་ཡིན་ཡང་དགེ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །

ད་ལྟ་ཕྱིར་གཞི་རིམ་འོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དག་དེར་བསམ་སློབ་པ་བྱས་ཏེ་དངོས་གནས་
 ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་མི་མཐོང་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་བཟུང་ཡང་ཕྱོགས་
 གཅིག་མ་བཟུང་ན་མི་འགྲིག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་སོང་།

མཆན།

སློབ་ཆན་འདི་《ཆུང་འབྲིང་སློབ་མའི་སྤྱངས་ཚོ་མ་ཙཱ་ཀའི་བྱུག་འགྱུར།》ནས་བདམས་ཏེ་བཟོ་བཅོས་སྒྲན་བྱ་བྱས་པ་
 ཡིན། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱིས་བྲིས།

✧ བཅ་དུས་སྐྱིད་ལོ་ས།

ཞི་བདེ་རྒྱ་བ།

དེ་ཡང་སའི་གོ་ལའི་འཁོར་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་བཞིའི་འགྱུར་ལྷོག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་
ནི་ཚན་རིག་གི་མེ་ལོང་ལས་འཇལ་མི་དགོས་པར། འཛམ་གླིང་གི་ཚང་འདྲིའི་ནང་འཆོ་སྤྱོད་བྱེད་
བཞིན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ནམ་དཔྱད་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན།
དུས་བཞིའི་ཐོ་རྒྱུན་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁོར་བའི་དབྱིད་ཀ་དང་། དབྱར་ལ། རྟོན་ལ། དགུན་
ལ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་ནམ་དུས་སྐྱིད་ཤོས་ནི་དབྱིད་ཀ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་ལ། ལྷག་པར་དུ་
འཛམ་གླིང་གི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲུལ་བ་དེ་ཆོས་ལོ་གཅིག་གི་འཆར་
གཞི་ནི་དབྱིད་ཀར་རག་ལས།” ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིད་ཀ་ནི་འཆར་གཞི་འདིང་ས་
དང་། དབྱིད་ཀ་ནི་སྤྲུགས་བསམ་གྱི་རྩ་བུ་སྤྲིན་ས། དབྱིད་ཀ་ནི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྱག་སྟོ། དབྱིད་ཀ་
ནི་ཞི་བདེའི་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་ལམ་འབྲེན། མདོར་ན་དབྱིད་ཀ་ནི་སྤྲུག་ཆོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་
ཡོན་སྟོལ་བའི་མ་མ་རེད། ད་དུང་ཞིང་པ་ཆོར་མཚན་ན། དབྱིད་ཀ་ནི་ཁོ་ཆོའི་རེ་སྤྲུག་གི་མིག་ཟུང་
གཏོད་ལུལ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ཆོད་སེམས་ཀྱི་ས་ཞིང་ལ་ལོ་ལེགས་ག་འདྲ་འབྱུང་མིན་ནི་དབྱིད་
ཀ་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་འདི་གཉིས་ལ་རག་ལས།

གཞན་ཡང་འབྲོག་པ་ཆོར་མཚན་ན། ཁོ་ཆོ་ནི་གདོད་མའི་འཆོ་བར་རོལ་བའི་དབང་གིས། ཅིས་
རིག་པ་སྤྲུལ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་སྤྲུལ་བ་ཆོས་སྟོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཁོ་ཆོའི་
ཞིབ་འཕྱག་བྱེད་ལུལ་ནི་འབྲོག་པ་ཆགས་ཡོད་མོད། དེ་བས་འབྲོག་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོག་ལུག་

གསུམ་གྱི་ཤ་ཤེད་རྒྱས་མིན་དང་བགྲང་བྱ་གཅིག་དང་ཡང་ན་མི་ཆེ་གཅིག་གི་རྩ་ཐང་གི་འཛོལ་ག་
འདྲ་ཞིག་ལོངས་སུ་སྦྱོང་མིན་ནི་དབྱིད་ཀའི་ཀུན་སྒྲོང་ཁོ་ན་ལོ། །

ད་དུང་འགྲོ་བ་མིའི་བྱིས་གཞི་དེ་པར་ཞོག ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ། བྱལ་འཇུག་
སོགས་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་ཆོགས། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ལ་འཛོལ་ཞིབ་དང་བཟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་
གནང་བའི་ཆོན་རིག་པ་ཆོ་ལ་མཆོན་ནའང་། “ནམ་དུས་སྤྱིད་ཤོས་ནི་གང་རེད”ཅེས་ངེ་རྟགས་
དམར་པོ་ཞིག་ཁོ་ཆོར་བཀོད་ཆོ། ཁོ་ཆོས་སྒོ་ཐག་ཅད་ཆོད་ཀྱིས་”དབྱིད་ཀ་རེད”ཅེས་བརྗོད་ཁོ་
ཐག་རེད། རྒྱ་མཆོན་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འམ་ཆོས་ཀུན་མ་ལུས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་མ་རྒྱ་པ་རྩྱེད་
ཆོན་མོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འབེལ་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཐུང་སྟེ། “གྲོག་མ་མིག་མེད་བདེ་བའི་ཆེད་
དུ་རྒྱུག ཁ་འབུ་རྒྱུད་མེད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུག ཁ་འདྲི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བང་འབྲུག་
ནས། གཅིག་ལས་གཅིག་ལྟག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུག །” ཅེས་ལེགས་བཤད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁོ་ཆོར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཆོ་ཁོ་ཆོའི་འཛོལ་སྟེག་དེའང་བདེ་བ་དང་མངོས་སྤྱུག་འབའ་ཞིག་ལས་མ་
འདས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེ་བའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི་དགེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ་ན་ཁོ་ཆོས་འཛོལ་
སྟེག་དང་བདེ་བའི་མགོ་འཇུགས་ས་ནི་དབྱིད་ཀ་དང་། ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་དེ་ཡིན་པ་སྟོས་མེད་
རེད།

ཡང་བསམ་སྒོ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་བཏང་ནས་བརྗོད་ན་ཐར་པ་དང་དོན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་པའི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་གཉེར་བའི་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་པ་ཆོར་མཆོན་ནའང་། དབྱིད་
ཀ་ནི་ནམ་མཐུན་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མི་བསྐྱུ་བའི་ལམ་ལ་འབྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཞིག་ཡིན་པ་ཁོ་
ཆོས་བློ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཨ་ཅང་ཅང་། དངོས་པོ་དང་རང་བྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་
བརྗོད་ཆོད་གུན་ཁ་འདས་མ་ཐག་དུ་དབྱིད་ཀ་ཡིན། དེ་ཡིས་ཁོ་ཆོའི་སྒོ་ངོར་ཡང་“ལྟ་བ་བཀར་
བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི”ཡི་ནང་གི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་
ངང་ངམ་ཤུགས་གྱིས་བློན་འོང་ངེས་རེད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་པ་ཆོས་དབྱིད་ཀ་ནི་
སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་པའི་ཅོང་སྒྲ་བྱ་ཏན་ཏན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ངེས།

སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་དང་བྱེད་གཏོང་བ་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་རེད། དཔེར་ན་སྐབས་འདིར་
སྦྱོང་འཇུག་ལས། “སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། བདེ་ཐོབ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། ཁྱེད་
དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྲུམས། །”ཞེས་པའི་འབེལ་གཏམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་

སྒྲུག་བསྐལ་དང་བདེ་བ་གང་ཡིན་ནའང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཐུན་གསལ་རེད། འོ་
ན་དབྱིད་ཀའི་ནམ་ཟླ་གཙང་མ་འདི་ཡིས་སེམས་ལ་གྲོགས་དང་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་
ནམ་དུས་སྤྱིད་ཤོས་ནི་དབྱིད་ཀའི་ནམ་ཟླ་ཉག་གཅིག་ཡིན།

འོ་ན། སྒྲུག་བསམ་དང་ནམ་དབྱིད་ཡངས་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ། བྱོད་ཚོའི་ནམ་དུས་སྤྱིད་ཤོས་ནི་
དབྱིད་ཀ་ཡིན་ནམ།

རྟགས་འདྲེན་དཀའ་བ་ནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

ན་མོ་མཆོད་པེ། རྒྱལ་ཁབ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔྱད། གཞིན་ཅུའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་ལོ་པ། རྩེ་
བཅུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། དབྱེར་མེད་སྤྱི་མའི་ཞབས་བརྟན་ནས། རལས་མཆོག་ཐོན་མིའི་
ཐུགས་མཆོ་ལས། བྱུང་བའི་བརྩོན་ཕྱི་མོ་མཆོག་རྟགས་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན། མདོར་
བསྟུས་ཆོག་གིས་གསལ་བར་བྱ། སྤྱིར་ན་དབྱངས་མོ་གསལ་བྱེད་པོ། དེ་ཕྱིར་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་
པོ། ཤོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། བྱང་གསེས་སྡེ་ཆོན་ལྷར་དབྱེ་སྟེ། ཀླ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་པོ། ལ་ཆ་
ཐ་ས་ཆ་མ་ནིང་། ཀླ་ཇ་ད་བ་ཇ་ས་ཞ། ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་པོ། འ་ཉ་ན་མ་ཤིན་ཏུ་པོ། འ་ལ་ཏ་
ཨ་མོ་གཤམ་སྟེ། ཨ་ནི་མཆོན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །

ཐུན་འཕྱུག་ལྷ་ཡི་བ་ཡིག་སོ། ག་ད་མ་ནིང་འཕོ་ཡིག། མ་ནི་ཤིན་རྟེ་མོ་ཡིན་ནོ། ཉེ་ཆམས་གང་ལ་
གང་འཕྱུག་ན། སོ་ཡིག་བ་ནི་ཀ་ཅ་ཏ། ཚ་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན། རྩ་ཁ་ཟ་ར་ཤ་སར་འཕྱུག། མ་ནིང་
ག་ནི་ཅ་ཏ་ཅ། ཉ་ད་ན་ཁ་ཟ་ཡ་ཤ། སར་འཕྱུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་ནི། ཀ་པ་ག་བ་ང་མར་འཕྱུག། སོ་
ཡིག་འ་ནི་ག་ང་ད། བ་ང་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆར། ཤིན་རྟེ་མོ་ཡི་མ་ཡིག་ནི། ལ་ཆ་ཐ་ཆ་ག་ང་ད། རྩ་ང་ཉ་
ན་ཆམས་ལ་འཕྱུག།

རི་ལྷ་ར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །མོ་ནི་རྒྱ་ཚོལ་དྲག་པར་འཇུག་མ་ནིང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན། །མོ་
ནི་ཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་པས་སོ། །

ཅི་ཕྱིར་འབྲུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁྱོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་
པོ། གཤམ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི། དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པོ་དང་། རེ་ཡི་བྱེད་པ་གཉིས་
པོ་ནི། དངོས་པོ་བདག་ཡིན་བྱ་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་གཤམ། རེ་བཞིན་བྱེད་པ་
པོ་གཤམ་དང་། དངོས་སུ་འབྲེལ་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་
འགྲུར་མ་འོངས་དང་། བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བུ། རེ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དབྱེ་བས་ནི། བྱེད་ལས་

དང་འབྲེལ་ངག་གི་ནི། སྒྲིབ་བ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན། བདག་གཞན་དབྱེ་བས་དེ་ཙམ་དུ། བྱབ་
པ་མིན་ཡང་བྱེད་པོ་དང་། བྱ་ཡུལ་བསྐྱེད་དབྱེ་བ་དེ། མཛད་ནས་བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་
བའི། བྱ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁོངས་བསྐྱས། །

དེས་ན་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བདག་གཞན་དབྱེ་བས་མ་བྱབ་པ། བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས་
པར། གསུངས་ཀྱང་སྡོན་འཇུག་འཇིག་སྐབས། བྱེད་ལས་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། དངོས་
པོ་བདག་ལ་འང་འཇུག་པ་མཐོང་། དེ་ལྟར་ངེས་ནས་སོ་ཡིག་བ། བསྐྱབས་སོ་ལྟ་བུ་འདས་པ་
དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ལྟ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་འཇུག མ་ནིང་ག་ད་
གཉིས་པོ་ནི། གཙོད་པ་པོ་དང་གཙོད་པར་བྱེད། གཙོད་པར་འགྱུར་དང་དགྲི་བ་པོ། དགྲི་བར་
བྱེད་དང་དགྲི་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་བདག་དོན་དང་། གཙོད་བྱའི་ཤིང་དང་གཙོད་
པར་བྱ། དགྲི་བྱའི་སྒྲུལ་མ་དགྲི་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་གཞན་དོན་དང་། གཙོད་བཞིན་པ་
དང་དགྲི་བཞིན་པ། ཞེས་སོགས་ད་ལྟ་བསྐྱབ་ཆེད་འཇུག མོ་ཡིག་འཇི་འཆད་པ་པོ། འཆད་པར་
བྱེད་དང་འཆད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་བདག་དངོས་དང་། འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བར་
བྱེད། ཅེས་སོགས་བདག་དོན་པལ་པ་དང་། འབྲིལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ད་ལྟ་དང་། འབྲིལ་བར་འགྱུར་
སོགས་མ་འོངས་འཇུག ཤིན་རྒྱ་མོ་ཡི་མ་ཡིག་ནི། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་མཉམ་པར་འཇུག །

འོན་ཀྱང་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་དང་། འབྲེལ་བའི་འདས་ལ་འདི་སྡོན་འཇུག ཁེད་པར་ངེས་ཤིང་
ག་ད་ཉུང་། ད་ལྟ་བ་ལ་བའི་སྡོན་འཇུག ཉུང་ཞིང་མགོ་ཅན་ད་ལྟ་བར། བས་འཕུལ་མེད་པར་ངེས་
པ་ཙམ། གཞན་ཡང་བས་འཕུལ་ཅན་པལ་ཆེར། བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་ལྟ་དང་། བྱ་ཡུལ་མ་འོངས་པར་
བསྐྱས་ནས། འདས་ལ་བས་འཕུལ་ཡང་འཇུག་ཡོད། ད་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད། མ་འོངས་འཕུལ་
ཡོད་ཡང་འཇུག་མེད། སྐྱལ་ཆོག་འཕུལ་མེད་ཡང་འཇུག་ཡོད། སྐབས་འགར་འདས་དང་སྐྱལ་
ཆོག་ལ། ཁ་རྒྱུང་སྒྱུར་བས་འཕུས་པའང་ཡོད། །

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་ཡི། ག་ད་བ་ས་བཞི་རྣམས་སོ། ང་མ་འགསུམ་མོ་ཡིན་ཅིང་། ར་ར་ལ་
གསུམ་མ་ནིང་སྟེ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀུན་ལ་འཇུག ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ནི། སོ་ཡི་ག་ཡིག་ཡང་འཇུག་ཅན། སྐྱེས་བུ་རབ་དང་སོ་ཡིག་བ། ཡང་འཇུག་
ཅན་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་། ག་བ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། ད་སའི་མཐའ་ཅན་ཐ་མ་སྟེ། དྲག་པ་
སོ་ལ་འང་ནང་གསེས་ཀྱི། དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་དབྱེ། དེ་བཞིན་ཞན་པ་མོ་ལ་ཡང་། ར་དང་

གཤམ་པ་ཞུ་གཤམ་དབྱེ་སྟེ། ཁ་མ་ཡང་འཇུག་ཅན་མོ་དང་། ཁ་མ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། ཁ་
མཐའ་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མོ། བར་མ་མ་ནིང་ན་ར་ལ། ཡང་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། མིང་
གཞི་ཕོ་ཡིག་མཐར་ཡོད་དང་། མིང་གཞི་མ་ནིང་རྩེས་སུ་ནི། ཡང་འཇུག་དང་བཅས་ཞུགས་
པ་ན། རྟག་དང་འཕྲད་པས་རྟག་པར་འགྱུར། མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་རྩེས་སུ་ནི། ཡང་འཇུག་མེད་
པར་ཞུགས་པ་ན། ཞན་དང་འཕྲད་པས་ཞན་པར་འགྱུར། རྟེན་གཤམ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཡིན། མིང་
གཞི་ཕོ་ཡིག་རྩེས་སུ་ནི། ཡང་འཇུག་དང་བཅས་ཞུགས་པ་ན། རྟག་ཞན་གཤམ་ཀའི་ཆ་ལྟར་
ཕྱིར། མཚན་གཤམ་མ་ནིང་ཞེས་སུ་གྲགས། མིང་གཞི་མ་ནིང་རྩེས་སུ་ནི། ཡང་འཇུག་མེད་པར་
ཞུགས་པ་ན། རྟག་ཞན་གང་དུའང་མི་འགྱུར་བས། མཚན་མེད་མ་ནིང་ཞེས་སུ་འདོད། །

གཤམ་པ་དོན་ལ་གཤམ་ཡོད་པའི། སྲ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྩེས་འཇུག་གང་ལ་ཞུགས་པ་
ཡི། མིང་དེས་བདག་གཞན་སོགས་གང་སྟོན། སྤལ་ཆེར་མིང་དེའི་སྟོན་འཇུག་གི་རྣམ་པར་
སྐྱར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཕྱི་མ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྩེས་འཇུག་ཕོ་ཡིས་ཕོ་ཡིག་གི་ མིང་མཐའ་གཞན་དངས་དེ་
བཞིན་དུ། ཕོ་ཡིས་ཕོ་ཡི་མིང་མཐའ་དང་། མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་དངས། རྟེན་རྣམས་རྟགས་
མཚུངས་འདྲིན་ཚུལ་ཏེ། བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞན་ཡང་མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། རྟགས་མཚུངས་པའམ་སྒྲ་མཐུན་པའི། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་སྐར་བསྐྱ་སོགས། སྲ་མའི་
ཤུགས་དང་མཐུན་པར་འདྲིན། རྟེན་དག་ནང་གཤམ་གང་འཇུག་ནི། རྣམ་དབྱེ་འམ་ཕྲད་བཅས་མིང་
ཆོག་དེའི། མཐའ་སྐྱར་མིང་དོན་ལས་ཤེས་བྱ། རྟེན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཅམ། བརྗོད་པ་རྣམ་
དབྱེ་དང་ཕོ་སྟེ། རྟེན་པར་བྱམ་པ་ཀ་བ་བཞིན། གསལ་བྱེད་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཁུང་། ལས་དང་བྱ་
ལུལ་དོན་གཅིག་སྟེ། རྟེན་ལེ་བྱ་བའི་ལུལ་ཞིག་ལ། བྱ་བ་བྱས་པར་སྟོན་པ་ལ། གཤམ་པ་ལས་སུ་
བྱ་བ་དང་། གཤམ་པའི་ནང་ཆོན་དེ་ཉིད་དང་། བཞི་པ་དགོས་ཆེད་གསུམ་འདྲ་ཡང་། བྱ་བ་བྱས་
པས་བྱ་བའི་ལུལ། རྟེན་འམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། སུན་སོགས་མེད་ན་གཤམ་པ་སྟེ། རྟེན་པར་ཤར་
དུ་འགྲོ་ལྟ་བུ། སུན་སོགས་ཡོད་ན་བཞི་པ་སྟེ། རྟེན་པར་སྟོང་ལ་སྐྱིན་ལྟ་བུ། སུན་སོགས་མེད་ཀྱང་
བྱ་ལུལ་དང་། བྱ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། གཤམ་པའི་ནང་ཆོན་དེ་ཉིད་དེ། རྟེན་པར་ལྟ་བུ་གསལ་
ལྟ་བུ། གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་པའམ། གནས་དང་ཡོད་པའི་དོན་ཅམ་ལས། བྱ་བ་གཏན་ནས་
མི་བྱེད་ན། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་སྟེ། རྟེན་པར་སྟེང་དུ་མི་ཡོད་ལྟར། ཆོ་སྐབས་གཤམ་

དང་དོན་འདྲ་ན། བདུན་པའི་ནང་ཚན་ཆེ་སྐབས་ཏེ། དཔེར་ན་མཆུ་ཟླ་ཤར་བ་ན། ཆོ་འབྲུལ་དུས་
ཆེན་ཚུགས་ལྟ་བུ། རྒྱུ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཆེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་སྒྲ། སྒྲ་ར་
བདུན་ལ་ཏུ། ཡིན་ཞིང་སལ་ཆེར་ལ་སྒྲ་དང་། མཐུན་པས་ལ་དོན་རྒྱུ་དབྱེ་འདྲ་བེད། འོན་ཀྱང་
ན་ལ་དེ་ཉིད་ལ། མི་འཇུག་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ལས་གསུངས། །

རྒྱུ་དབྱེ་གང་ལ་སྒྲོར་ཡུལ་དེས། ཉི་འགྲངས་གང་དུ་བྱ་བ་ཞིག བྱས་ན་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་
སྟེ། དཔེར་ན་བདག་གིས་བཤད་ལྟ་བུ། བྱ་བ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པར། ལྷ་ཕྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཅམ་
སྟོན་ན། རྒྱུ་དབྱེ་དུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་གི་མིག་ལྟ་བུ། རྒྱུ་དབྱེ་གསུམ་དུག་
གསལ་བྱེད་སྒྲ། ས་མཐའ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། གི་གི་གི་འི་ཡི་ལྷ་ཡིན། གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་
བ་འཇུག། བྱེད་དང་ལྷུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ན། རྒྱུ་དབྱེ་ལྷ་པ་འབྱུང་ལྷུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞལ་ནས་ཐོས་
ལྟ་བུ། གསལ་བྱེད་སྒྲ་ནི་ནས་ལས་ཏེ། དགར་དང་སྦྱད་པའང་ལྷ་པར་གཏོགས། གཞན་ཡང་ཆོག་
དོན་གོང་འོག་ཏུ། བསྐྱུ་ལྷུང་ན་སྦྱད་པའི་སྒྲ། དང་དང་ཀྱང་ཡང་འང་སོགས་སྒྲོར། རྒྱུ་གངས་
དུ་མས་དོན་བསྐྱར་ན། འབྱེད་སྦྱད་སྒྲ་འཇུག་དགག་པ་དང་། བདག་དོན་ཡོད་ན་ཐོག་མཐའ་
བུ། སྐུ་ལྷུང་ཉགས་རྒྱུས་ཅི་རིགས་འཇུག རྒྱན་དུ་ཐུར་པའི་ཆོག་སྤྱད་ཀྱང་། དོན་ལ་བསྟེགས་
ས་ཡོད་ན་སྒྲོར། དེ་བཞིན་བསྟན་བྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ལྟ་བུ་བཅས་སྒྲ་སྒྲོར་ཆོག་དོན་ནི། རྟོགས་ན་
སྒྲར་བསྐྱེད་སྒྲ་རྒྱུས་སྒྲོར། །

དགོས་པ་ཅི་བྱིར་འཇུག་ཅེ་ན། རྟོག་ཡིག་དབྱངས་དང་མི་ལྟ་བུ་ན། རྟོག་ཡིག་གསལ་བྱེད་བརྟེན་མི་
བྱས། དེ་བྱིར་དབྱངས་ལྷར་བཞེད་པ་བདེ། རྟོག་ཡིག་དབྱངས་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལའང་། རྟོག་འཇུག་
བཅུ་པོ་མ་ཞུགས་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི། མིང་དང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུས། སྟོན་
པའི་ཆོག་དང་དོན་ལྟ་བུ་པའི། དག་གི་བརྟེན་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་
ཞིང་། མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་བྱུང་ནས། ཆོག་གིས་དོན་རྒྱུས་སྟོན་པས་སོ། མིང་ཆོག་བརྟེན་
པ་མེད་ན་ནི། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། ཞེས་བྱ་སྟོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །

དེ་བྱིར་འཇུགས་ཡུལ་མཁས་རྒྱུས་ཀྱི། རྟོག་སྒྲ་འབྲངས་ནས་གསུངས་པ་འདི། སྒྲེ་བོ་ཀུན་གྱིས་
རྟོགས་ཀྱང་ཅིག ཆོག་གི་སྒྲ་ཅམ་འདྲ་ན་ཡང་། དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་བྱིར་བརྟེན་དག་
ལ་བརྟེན་ནས། བཞུགས་དོན་རྒྱུས་འཆོལ་བ་གཅེས། དོན་ལ་མི་རྟོགས་རྟོགས་པ་ཡང་། ལྟགས་
འདིར་མཁས་མིན་གྱིས་བྱེད་དེ། སྒྲ་ཞེས་དོན་ལ་མི་རྟོགས་ཞེས། མཁས་པའི་གསུང་ལ་ཡོངས་
སྒྲ་གསུངས། འདི་ལ་མ་སྦྱངས་རྟོགས་ཆོད་ཀྱིས། འཆད་ཆོད་ཆོམ་པའི་ཐུར་འཇུག་པ། སྒྲ་སྒྲེས་

མེད་ལྷགས་ཀྱིན་པ་བཞིན། །ནམ་ཞིག་རྗེས་ངན་གསལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ལྷོ་གསལ་དོན་གཉིས་
ནམས། །རྟགས་འདུག་དཀའ་གནད་གཟུགས་བརྟན་ཀྱན། །གསལ་བར་འཆར་བའི་མེ་ལོང་
འདིར། །ལ་ཁུར་གཟེགས་མོར་སྒྱུན་དང་ཀྱེ། །འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཆོགས་མཆིས་ན། །གཟུར་གནས་
མཁས་པའི་སྒྱུན་སྤར་འཆགས། །ཅུང་ཟད་འབད་ལས་ཐོབ་པའི་དགེས། །ཀྱན་གྱིས་འདི་དོན་
རྟོགས་པར་ཤོག །